

Tärkeimmistä **TINKIMÄTTÄ** DET VIKTIGASTE STÅR FAST

Kristillisdemokraatit
Kristdemokraterna

PUOLUEKOKOUS

PORI 23.-24.8.2025.

PARTIKONGRESS

BJÖRNEBORG 23.-24.8.2025.

SISÄLLYSLUETTELO:

- 2 SISÄLLYSLUETTELO**
- 3 ESITYSLISTA**
36. puoluekokouksen esityslista 23.–24.8.2025
- 7 LIITE 1**
Puolueen säännöistä
- 9 LIITE 2**
Suomen Kristillisdemokraattien 36. sääntömääräisen puoluekokouksen säännöt
- 10 LIITE 3**
Esittelyt ehdokkaista puolueen puheenjohtajaksi, varapuheenjohtajiksi sekä puoluevaltuuston puheenjohtajaksi.
- 32 LIITE 4**
Puolueen toimintakertomus 2023-2025.
- 37 LIITE 5**
Puolueen periaatteellinen toimintasuunnitelma vuosille 2025-2027.
- 41 LIITE 6**
Puoluekokouksen esityslistan 21 § / aloitteet saapumisjärjestyksessä
- 77 FÖREDRAGNINGSLISTA**
Föredragningslista för den 36:e partikongressen 23.–24.8.2025
- 81 BILAGA 1**
Utdrag ur partiets stadgar
- 83 BILAGA 2**
Regler för Kristdemokraterna i Finlands 36:e lagstadgade partikongress
- 84 PUOLUEKOKOUSOHJELMA**
- 85 PARTIKONGRESSPROGRAM**

36. PUOLUEKOKOUKSEN ESITYSLISTA 23. – 24.8.2025

PUOLUEHALLITUKSEN PÄÄTÖSEHDOTUKSET SÄÄNTÖJEN 10 §:N MUKAISEEN ESITYSLISTAAN

1 § AVAUS

Puheenjohtaja Sari Essayah

2 § PUOLUEKOKOUKSEN PUHEENJOHTAJISTON VALINTA

1. Valitaan kolme puheenjohtajaa
2. Keskustelu
3. Päätös

3 § PUOLUEKOKOUKSEN SIHTEERISTÖN VALINTA

1. Valitaan kolme sihteerä ja viisi puheenvuorosihteerä
2. Keskustelu
3. Päätös

4 § PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VALINTA

1. Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa
2. Keskustelu
3. Päätös

5 § ÄÄNTENLASKIJOIDEN VALINTA

1. Valitaan kahdeksan ääntenlaskijaa
2. Keskustelu
3. Päätös

6 § PUOLUEKOKOUSEDUSTAJIEN TOTEAMINEN (9 §)

1. Puoluekokouksen kansliahenkilöstö on yhdessä puolueen toimistoassistentin kanssa suorittanut puoluekokousedustajien toteamisen.
2. Hyväksytään puoluekokousedustajien toteaminen ja sen perusteella laadittu puoluekokousedustajien luettelo sekä todetaan virallisten edustajien määrä.
3. Keskustelu
4. Päätös

7 § PUOLUEKOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

1. Sääntöjen 8 §: ”Puoluekokous kutsutaan koolle kuukautta ennen kokousta puolueen jäsenlehdessä tai nettisivuilla julkaistulla ilmoituksella tai jokaiselle äänivaltaiselle puoluekokousedustajalle sekä puheoikeudellaan läsnäoloon oikeutetulle postitse tai

sähköpostitse lähetetyllä kokouskutsulla.

Puoluekokouksen esityslista sekä puoluekokouksessa käsiteltävät ehdotukset ja alustukset on mahdollisuuksien mukaan kokouskutsun yhteydessä toimitettava varsinaisille puoluekokousedustajille.” Sääntöpykälät löytyy **LIITTEESTÄ 1**.

Puoluekokouskutsu on julkaistu KD –lehdessä 16.6.2025 sekä puolueen nettisivuilla toukokuussa 2025.

2. Todetaan puolueen 36. puoluekokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.
3. Keskustelu
4. Päätös

8 § PUOLUEKOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYS

1. Hyväksytään edustajille jaettu esityslista puoluekokouksen työjärjestykseksi.
2. Keskustelu
3. Päätös

9 § TOIMIKUNTIEN ASETTAMINEN

1. Asetetaan puoluekokoukselle valmisteleviksi toimikunniksi menettelytapatoimikunta sekä julkilausumatoimikunta.
2. Keskustelu
3. Päätös

10 § MENETTELYTAPATOIMIKUNNAN VALINTA

1. Valitaan menettelytapatoimikuntaan puolueen puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat, puoluekokouksen puheenjohtajisto ja puoluesihteerit. Toimikunnan puheenjohtajana toimii 2 §:ssä valittu puoluekokouksen 1. puheenjohtaja.
2. Keskustelu
3. Päätös

11 § JULKILAUSUMATOIMIKUNNAN VALINTA

1. Valitaan julkilausumatoimikuntaan neljä jäsentä. Toimikunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan.
2. Keskustelu
3. Päätös

12 § PUOLUEKOKOUKSEN SÄÄNNÖT

1. Hyväksytään oheisen **LIITTEEN 2** mukaiset kokoussäännöt.
2. Keskustelu
3. Päätös

13 § POLIITTINEN TILANNEKATSAUS

Puolueen puheenjohtaja Sari Essayah

14 § KERTOMUS EDUSKUNTARYHMÄN TOIMINNASTA EDELLISEN PUOLUEKOKOUKSEN JÄLKEEN

Eduskuntaryhmän puheenjohtaja Peter Östman

Yleiskeskustelu 13 § katsauksen ja 14 § kertomuksen pohjalta käydään 15 § ja 16 §:ien jälkeen.

15 § PUOLUEEN PUHEENJOHTAJAN VAALI

1. Vaalitoimikunnan esitys, keitä henkilöitä vähintään yksi puolueen jäsenyhdistys on esittänyt ja ketkä henkilöt ovat antaneet suostumuksensa. Jo tiedossa olevan puheenjohtajaehdoka Sari Essayahin esittely **LIITTEESSÄ 3.**
2. Keskustelu, jossa voi tehdä myös henkilöehdotuksia puheenjohtajaksi.
3. Päätös

16 § PUOLUEEN VARAPUHEENJOHTAJIEN VAALI

1. Vaalitoimikunnan esitys, keitä henkilöitä vähintään yksi puolueen jäsenyhdistys on esittänyt ja ketkä henkilöt ovat antaneet suostumuksensa. Jo tiedossa olevien varapuheenjohtajaehdokkaiden Hanna-Lea Ahlskogin, Pentti Ahopellon, Aila Asikaisen, Sonja Falkin, Susanna Kokkosen, Jukka-Pekka Kuokkasen, Annukka Ojalan, Mika Poutalan, Sirpa Pursiainen-Hautalan ja Ann-Niina Turusen esittelyt **LIITTEESSÄ 3.**
2. Keskustelu, jossa voi tehdä myös henkilöehdotuksia varapuheenjohtajiksi.
3. Päätös

17 § KERTOMUS PUOLUEEN TOIMINNASTA EDELLISEN PUOLUEKOKOUKSEN JÄLKEEN

Puoluesihteri Mikko Rekimies esittelee puoluehallituksen esityksen, **LIITE 4.**

18 § PUOLUEEN PERIAATTEELLINEN TOIMINTASUUNNITELMA 2025-2027

Puoluesihteri Mikko Rekimies esittelee puoluehallituksen esityksen, **LIITE 5.**

19 § PUOLUEVALTUUSTON VALINTA KAKSIVUOTISKAUDEKSI

1. Vaalitoimikunta esittää piirijärjestöjen ja erityisjärjestöjen esittämät 60 jäsentä ja 60 varajäsentä puoluevaltuustoon.
2. Keskustelu
3. Päätös

20 § PUOLUEVALTUUSTON PUHEENJOHTAJAN VALINTA KAKSIVUOTISKAUDEKSI

1. Vaalitoimikunnan esitys, keitä henkilöitä vähintään yksi puolueen jäsenyhdistys on esittänyt ja ketkä henkilöt ovat antaneet suostumuksensa. Jo tiedossa olevien puoluevaltuuston puheenjohtajaehdokkaiden Sami Kilpeläisen, Ari Kosken ja Jukka Palokankaan esittelyt **LIITTEESSÄ 3.**
2. Keskustelu, jossa voi tehdä myös henkilöehdotuksia puheenjohtajaksi.
3. Päätös

21 § JÄSENYHDISTYKSILTÄ TULLEET ALOITTEET

Käsitellään jäsenyhdistyksiltä puolueen sääntöjen 10 §:n mukaisessa määräajassa saapuneet aloitteet ja ehdotukset (viimeistään 2 kuukautta ennen puoluekokousta kirjallisesti esitetty puoluehallitukselle). **LIITE 6**

1. Puoluehallitus esittää aloitteiden 2, 3, 7, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 21, 23, 25, 26, 28, 29, 30, 32, 33, 35, 36, 45, 48, 50, 51, 52, 53, 54, 55 ja 56 hyväksymistä.
Puoluehallitus esittää aloitteiden 4, 5, 6, 8, 9, 10, 20, 31, 37 ja 44 hyväksymistä muutetussa muodossa.
Puoluehallitus esittää aloitteiden 17, 24, 39 ja 41 hyväksymistä huomiolla.
Puoluehallitus esittää aloitteiden 1, 18, 19, 22, 27, 34, 38, 40, 42, 43, 46, 47 ja 49 hylkäämistä.
2. Keskustelu
3. Päätös

22 § PUOLUEKOKOUKSEN JULKILAUSUMISTA PÄÄTTÄMINEN

1. Julkilausumatoimikunta esittää julkilausumat hyväksyttäviksi.
2. Keskustelu
3. Päätös

23 § PUOLUEKOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

PUOLUEEN SÄÄNNÖISTÄ

8. § Puoluekokous

Varsinainen puoluekokous pidetään joka toinen vuosi touko-elokuun aikana. Paikan ja ajan määrää puoluehallitus.

Ylimääräisiä puoluekokouksia pidetään, jos puoluehallitus niin päättää tai jos vähintään 20 puolueen jäsentä sitä erityistä asiaa varten kirjallisesti pyytää.

Puoluekokous kutsutaan koolle kuukautta ennen kokousta puolueen jäsenlehdessä tai nettisivuilla julkaistulla ilmoituksella tai jokaiselle äänivaltaiselle puoluekokousedustajalle sekä puheoikeudellaan läsnäoloon oikeutetulle postitse tai sähköpostitse lähetetyllä kokouskutsulla.

Varsinaiseen puoluekokoukseen tai ylimääräiseen puoluekokoukseen voidaan puoluehallituksen erillisellä päätöksellä osallistua myös tietoliikenneyhteyttä tai muuta teknistä apuvälinettä käyttäen. Puoluehallitus voi erillisellä päätöksellä päättää, että varsinainen puoluekokous tai ylimääräinen puoluekokous järjestetään ilman kokouspaikkaa siten, että puoluekokoukseen voidaan osallistua tietoliikenneyhteyttä tai muuta teknistä apuvälinettä käyttäen.

Puoluekokouksen esityslista sekä puoluekokouksessa käsiteltävät ehdotukset ja alustukset on mahdollisuuksien mukaan kokouskutsun yhteydessä toimitettava varsinaisille puoluekokousedustajille.

9. § Puoluekokousedustajat

Jäsenellä on oikeus lähettää puoluekokouksiin äänivaltaisia edustajia, jos se on asianmukaisesti suorittanut puoluevaltuuston määräämän jäsenmaksun puoluekokousta edeltäneeltä kalenterivuodelta. Edustajat määräytyvät seuraavasti:

1. puolueen perusosasto, jossa on vähintään kolme (3) jäsenmaksunsa maksanutta jäsentä, saa aina yhden (1) edustajan. Lisäksi yksi (1) lisäedustaja, kun on vähintään 10 jäsenmaksunsa maksanutta jäsentä. Tämän jälkeen yksi lisäedustaja jokaista 20:tä maksanutta jäsentä kohden, kuitenkin yhteensä enintään 20 edustajaa.

2. piirijärjestö: 3 edustajaa. Jos piirijärjestön alueella ei ole yhtään perusosastoa, piirijärjestö saa 3 edustajaa sekä muut alueen edustajat, jotka määräytyvät samalla tavoin kuin 1. kohdassa olevat puolueen perusosaston edustajat ilman 1. kohdan määrällistä rajoitusta.

3. valtakunnallinen erityisjärjestö: 25 edustajaa

Varaedustajia, jotka edustavat kaikkia mainittuja varsinaisia edustajia, voidaan valita saman verran kuin puoluekokousedustajia. Varaedustajat nousevat puoluekokousedustajiksi valintajärjestyksessä.

Puoluekokousedustajien ja varaedustajien tulee olla puolueen perusosastojen jäseniä. Perusosastoa edustavien puoluekokousedustajien ja varaedustajien on oltava edustamansa perusosaston jäseniä. Piirijärjestöä edustavien puoluekokousedustajien ja varaedustajien on oltava sen piirijärjestön alueen perusosaston jäseniä tai piirijärjestön henkilöjäseniä. Valtakunnallisen erityisjärjestön edustajien ja varaedustajien on oltava asianomaisen järjestön jäseniä. Kokouksessa äänivaltaa

käyttävällä edustajalla ei saa olla maksamatta perusosaston jäsenmaksua vuotta pidemmältä ajalta ennen puoluekokouksen alkamista. Yksi henkilö voi käyttää puoluekokouksessa vain yhtä ääntä.

4. Lisäksi muilla puoluevaltuuston ja puoluehallituksen jäsenillä, esittelevillä toimihenkilöillä, puolueen eduskuntaryhmän kansanedustajilla ja puolueen europarlamentaarikoilla on puoluekokouksessa puhe- ja esitysoikeus mutta ei äänioikeutta. Esitysoikeus edellyttää puolueen perusosaston jäsenyyttä.

12. § Muita puoluekokouksen säännöksiä

Puoluekokouksissa tulee päätökseksi enemmistön mielipide, jollei näissä säännöissä toisin määrätä. Jos äänet menevät tasan, ratkaisee puheenjohtajan ääni. Vaaleissa kuitenkin ratkaisee arpa.

SUOMEN KRISTILLISDEMOKRAATTIEN 36. SÄÄNTÖMÄÄRÄISEN PUOLUEKOKOUKSEN SÄÄNNÖT

1. Äänioikeus on ainoastaan Suomen Kristillisdemokraattien jäsenyhdistysten valitsemilla puoluekokousedustajilla.
2. Puhe- ja esitysoikeus on puolueen sääntöjen mukaan varsinaisten kokousedustajien lisäksi myös puoluehallituksen ja puoluevaltuuston jäsenillä, esittelevillä toimihenkilöillä, puolueen eduskuntaryhmän kansanedustajilla sekä europarlamentaarikoilla. Esitysoikeus edellyttää puolueen perusosaston jäsenyyttä.
3. Puheenvuorot pyydetään kirjallisesti painetuilla lipukkeilla kokouksen puheenvuoro-sihteeriltä, jotka annetaan kokouksen puheenvuoro-sihteeille. Puheenvuoropyyntö-lipukkeisiin pitää kirjoittaa oman nimen ja KD-yhdistyksen lisäksi käsiteltävän pykälän numero. Kokouksen puheenjohtaja antaa puheenvuorot siinä järjestyksessä kuin ne on pyydetty. Puheenvuorojen pituus on henkilövalinnoissa enintään 1 minuutti ja muissa asiakohdissa enintään 3 minuuttia. 21 § jäsenyhdistyksiltä tulleiden aloitteiden osalta puheenvuoropyyntölipukkeeseen pitää kirjoittaa myös aloitteen numero, mitä aloitetta puheenvuoropyyntö koskee.
4. Samasta asiakohdasta voi käyttää vain yhden puheenvuoron. Paitsi 21 § aloitteiden osalta yhden puheenvuoron per aloite.
5. Puheenvuorojen pituutta ja lukumäärää voidaan edellisestä rajoittaa kokouksen puheen-johtajan ehdotuksesta, mikäli kokous näin päättää. Myös äänivaltainen puoluekokous-edustaja voi ehdottaa edellä mainittuja rajoituksia ”työjärjestykseen” pyynnöllä.
6. Puheenvuorot esitetään kokoussalin puhujakorokkeelta.
7. Mikäli keskustelun aikana tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, tulee seuraavien puheenvuorojen rajoittua kysymykseen pöydällepanosta. Mikäli tämän jälkeen suoritettussa äänestyksessä pöydällepanoesitys ei saa enemmistön kannatusta, jatketaan asian käsittelyä.
8. Puheenvuorojen tulee kiinteästi liittyä kulloinkin käsiteltävänä olevaan asiaan.
9. Päätösehdotukset ja eriävät mielipiteet on jätettävä kirjallisesti kokouksen sihteeille.
10. Äänestykset suoritetaan JAA- tai EI -korttia näyttämällä ja vaalit sitä varten painetuilla äänestyslipukkeilla.
11. Kokouksen puheenjohtajan harkinnan mukaan voidaan yksinkertaista enemmistöä vaativissa äänestyksissä käyttää koeäänestysmenettelyä, jolloin puheenjohtaja arvioi kumpia ääniä on enemmän. Mikäli yksikin äänivaltainen kokousedustaja on eri mieltä puheenjohtajan tulkinnasta, on suoritettava äänen laskenta tavalliseen tapaan.
12. Äänen mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni paitsi vaaleissa arpa sekä sääntöjen muutoksista äänestettäessä 2/3 määräenemmistö.
13. Varapuheenjohtajavaalissa on vaalilippuun kirjoitettava enintään kolmen keskustelussa ehdotetun eri henkilön nimi. Muutoin vaalilippu hylätään.

1. Miksi tehtävään tulisi valita juuri sinut, ja mitä eväitä sinulla on antaa KD:n toiminnalle?
2. Visiosi, millainen KD-puolue on tulevaisuudessa ja mikä on oma panoksesi siihen pääsemisessä?
3. Minkä verran sinulla on aikaa puoluetoiminnalle ja mahdollisuuksia kiertää vaalipiireissä tulevalla 2-vuotiskaudella?

EHDOLLA PUOLUEEN PUHEENJOHTAJAKSI

Sari Essayah,
Lapinlahti

Kysymys 1:

Olen kiitollinen kentältä tulleeeseen luottamukseen, ja pyyntöön jatkaa puolueen puheenjohtajana. Voin tarjota puolueelle sen kokemuksen, mitä pitkä poliittinen ura on tuonut mukanaan. Samoin myös haluan puheenjohtajana tarjota puolueelle kaikki ne kontaktit ja yhteydet, joita olen rakentanut niin kotimaassa kuin ulkomailla.

Kysymys 2:

KD on kasvava puolue, joka toimii aktiivisesti ja vastuullisesti kaikilla vaikuttamisen tasoilla, ja rakentaa kristillisdemokraattista Suomea. Olemme vahvasti profiloituneet johtavana hyvinvointipuolueena Suomessa. Puolue löytää uusia äänestäjiä, vaaliehdokkaita, jäseniä ja aktiiveja puoluetoimintaan eri tahoilta ja tarjoaa poliittisen kodin yhä useammalle entisiin puolueisiinsa

pettyneille. KD:ssä pääsee vaikuttamaan helposti, ja puolue tarjoaa koulutusta ja kanavia vaikuttaa yhteiskunnassa. Puolueen toimijat ovat tunnettuja aktiivisina osajina, joiden arvopohja on vakaa ja kestävä.

Yhdessä muun puoluejohdon kanssa haluan edelleen panostaa puolueen viestinnän terävöittämiseen, samoin aktiiviseen vaikuttamiseen osastojen ja piirien toimintaedellytysten parantamisessa. Nuorten toimijoiden mentorointi, ja tulevaisuuden puoluetoimijoiden kasvattaminen on tärkeimpiä tehtäviä.

Kysymys 3:

Olen sitoutunut kiertämään kenttää kuten tähänkin asti, ja ministeripesti on avannut jonkin verran lisää tilaisuuksia osallistua eri tapahtumiin maakunnissa.

EH DollA puolueen varapuheenjohtajaksi

Hanna-Lea Ahlskog, Kokkola

Esittely

Olen 42-vuotias perheenäiti ja valtiotieteiden maisteri Kokkolasta. Työskentelen Kelassa palveluasiantuntijana. Perheeseen kuuluu puoliso ja viisi lasta, jotka ovat nuoria ja varhaisnuoria. Perheemme on kaksikielinen. KD on ollut puolueeni jo nuoruudestani. Puolueen linjat ovat osoittautuneet oikeiksi kerta toisensa jälkeen. Olen toiminut puolueessa osaston ja piirin tehtävissä, Keski-Pohjanmaan piirin puheenjohtajana, puoluehallituksessa sekä hallitusneuvottelijana. Kuntavaaleissa olen ollut ehdolla viisi kertaa, aluevaaleissa kahdesti ja eduskuntavaaleissa kerran. Olen kaupunginvaltuutettu ja aluevaltuutettu.

Meille kristillisdemokraateille on annettu iso vastuu tehdä työtä aattemme eteen, koska se on parasta isänmaallemme ja Suomen kansalle. Kristillisdemokraatti

puolustaa perheitä ja elämän arvoa, vastuunottoa ja yrittäjyyttä.

Tämän aatteen eteenpäin viemiseksi haluan tehdä työtä ja siksi olen ehdolla varapuheenjohtajaksi. Olen alusta alkaen saanut paljon vastuuta puolueessa ja voinut kasvaa tehtävissä. Jos puoluekokous niin parhaaksi katsoo, otan ilolla tämänkin tehtävän vastaan.

Jag är en 42-årig familjemor och politices magister från Karleby. Vår tvåspråkiga familj består av min make och fem ungdomar. Jag har varit medlem i KD sedan ungdomen och varit aktiv bland annat som kretsordförande. Jag ställer upp som kandidat eftersom jag vill föra den kristdemokratiska visionen vidare för vårt lands bästa.

Kysymys 1:

Varapuheenjohtajan tehtävään tulisi valita henkilö, joka pystyy inspiroimaan kenttäväkeä, selkeyttämään puolueen näkyä ja toimii luontevasti puolueen kaikilla tasoilla ja kaikissa piireissä. Varapuheenjohtajan tulee olla kykenevä vaatimaan strategiseen työhön ja olla puoluehallituksen käytettävissä. Tehtävä on siis vaativa.

Ajattelen, että laajasta ja pitkästä kokemuksesta puolueessa ja koulutuksestani olisi tehtävässä suurta hyötyä. Haluan tarjota sen puolueen käyttöön. Ison perheen äitinä pystyn tunnistamaan lapsiperheiden haasteet ja työni kautta muut haavoittuvat ryhmät ovat lähellä. Taloustieteilijän koulutukseni avulla hahmotan julkisen talouden hoitamisen. Kenttätö on ollut osa elämäni vuosia, joten uskon että minulla olisi hyviä edellytyksiä auttaa eri tilanteissa.

Jag vill ställa hela min kunskap till partiets förfogande. Som mor i en stor familj förstår jag barnfamiljernas

utmaningar, och genom mitt förvärvsarbete står andra utsatta samhällsgrupper mig nära. Min utbildning i nationalekonomi har gett förmåga att förstå skötseln av den offentliga ekonomin. Arbete ute på fältet har varit en del av mitt liv i många år, så jag tror att jag har goda förutsättningar att kunna hjälpa i olika situationer.

Kysymys 2:

KD:n linjaukset ovat hyviä. Ajamme oikeita asioita. Ikävä tosiasia taas on, ettei politiikassa se menesty, joka on oikeassa, vaan se jota kannatetaan. Kannatusta saadaan luomalla sellaisia tunnesiteitä kansalaisiin, että meitä paitsi kuunnellaan, myös uskotaan. Siihen tarvitaan paikallisia kasvoja ja yhteyttä ihmisiin joka puolella Suomea. Kansalaisliike ei synny ylhäältä, mutta johdon tulee kirkastaa aatetta ja inspiroida kenttää, muistuttaa miksi olemme kristillisdemokraatteja. Haluaisin kiertää kenttää, oppia ja levittää hyviä käytäntöjä, jakaa inspiraatiota ja puoluehallituksen kanssa etsiä keinoja kentän tukemiseen.

KD:s linjedragningar är bra. Vi driver rätt frågor. För att vi får stöd för våra tankar krävs det lokala ansikten och kontakt med människor i hela Finland. Jag skulle vilja resa runt i landet, lära mig och sprida goda arbetssätt, dela inspiration och tillsammans med partistyrelsen hitta sätt att stötta fältet.

Kysymys 3:

Pystyn käyttämään useita lauantapäiviä vierailuihin piireissä ja erityisorganisaatioissa ja olemaan puolueen johdon käytössä tarpeen mukaan.

Jag har möjlighet att använda flera lördagar till besök i distrikten och specialorganisationerna och att finnas tillgänglig för partiledningen vid behov.

Pentti Ahopelto,
Alavus

Esittely

Olen Alavudelta Etelä-Pohjanmaalta iältäni 57 vuotias yrittäjä. Perheellinen, 7 lapsen ja yhden vaimon mies. Puolueen jäsen olen ollut vuodesta 1994 lähtien ja erilaisissa tehtävissä kahdessa eri kunnassa elämäni aikana. Tulini valituksi ensimmäisellä kerralla 2017 valtuusto ja kaupunginhallitus vastuut alkoivat. Toisella kerralla 2021 äänimäärät nousivat ja tehtävät lisääntyivät valtuusto ja kaupunginhallitus töiden lisäksi kaupungin yhtiöissä. 2025 vaaleissa tulini valituksi kuntavaaleissa 5 eniten ääniä saaneena 31 paikkaiseen valtuustoon.

Äänestäjät yllättivät merkittävällä äänimäärän nousulla. Luottamustehtävät valtuustossa ja kaupunginhallituksessa jatkuvat. Aluevaaleissa oli sama suuntaus, enemmän ääniä kuin ensimmäisellä kerralla ja tulini valituksi aluevaltuustoon.

KD Pohjanmaan piirihallituksessa olen toiminut useita vuosia ja olen tällä hetkellä piirin varapuheenjohtaja. Olen ollut puoluevaltuustossa jäsenenä ja tällä hetkellä puoluehallituksen varajäsen.

Pohjanmaan piiri pyysi ehdokkaaksi varapuheenjohtaja kisaan ja suostuin. Porissa tavataan ja vietetään yhdessä puoluekentän kanssa parasta aikaa.

Kysymys 1:

Riittävän kokenut yhteistyökykyinen ja halukas oppimaan uusia tehtäviä. Maakunnan toimintojen kehittäminen kuntakeskeisyydestä Visio yhteistoimintaan.

Kysymys 2:

Visio on puolueen koon kasvattaminen nuorten aktiivisen toiminnan kautta, kuitenkin unohtamatta meitä jo vuosia töitä tehneitä. Aina voidaan uudistua ja hypätä laatikon ulkopuolelle.

Kysymys 3:

Aika puoluetoiminnalle piirin ulkopuolella on tietenkin rajallinen ei ammattipoliitikolle. Tulevat työkuviot ratkeavat kilpailutusten myötä, mikäli suoritemäärät laskevat aikaa on käytettävissä varmasti riittävästi.

Aila Asikainen,
Juva

Esittely

Olen 45-vuotias juvalainen, eteläsavolainen, maalainen, perheenäiti ja koulutukseltani sosionomi AMK/kirkon nuorisotyönohjaaja. Poliittista kokemusta minulla on vuodesta 2017 alkaen. Tulin silloin valituksi Juvan kunnanvaltuustoon, jossa olen nyt aloittamassa kolmatta kautta. Olen jokaisella kaudella ollut kaksi vuotta kunnanhallituksen jäsen sekä toiminut hyvinvointi- ja ympäristölautakunnassa.

Olen oman paikallisosastoni puheenjohtaja vuodesta 2022. Toimin tällä hetkellä Etelä-Savon piirin ja Kaakkois-Suomen KD- naisten puheenjohtajana. Olen ollut aiemmin puoluevaltuuston jäsen ja nykyisin jäsenenä puoluehallituksessa. Olen myös aiemmin toiminut puolikkaan Suur-Savon edustajistossa ja tänä keväänä minut valittiin Kirkkopalvelut ry:n valtuustoon. Olen myös

varavaltuutettu omalla hyvinvointialueellani. Olen juurtunut KD-puolueeseen ja luottamus- ja järjestötoimintaan. Koen yhteisten asioiden hoitamisen tärkeänä ja mielekkäänä.

Kysymys 1:

Viime vaalien jälkeen tuli myös sellaista palautetta, että KD on muuttumassa elitistiseksi puolueeksi. Minä en istu tähän määritelmään. Asun maaseudulla, Etelä-Savossa, jossa väki on pääosin iäkästä ja ihmisten

keskitulot maan matalimpia. Kuulun todennäköisesti alueeni keskiluokkaan, vaikka perheemme on pienituloisen ja vaatimattomissa oloissa elävä ja hyvin kaukana siitä, minkä ihmiset mieltävät eliitiksi.

Uskon perinteisiin juureviin arvoihin. Minulle on tärkeää elää muita ihmisiä ja ympäröivää luontoa kunnioitten. Luontosuhteeni on realistinen. Elämme pitkälti omasta pienestä pihasta ja luonnonantimista ja pienimuotoinen omavaraistalous on vähän kuin toinen työni. Olen töissä oman seurakuntani kirkkoheranvirastossa ja lähetyssihteerinä. Sitä kautta minulle on tuttuja sekä oman paikkakunnan ihmisten asiat, mutta myös globaalit kysymykset.

Kysymys 2:

Minun näkökulmani KD:n toiminnalle on maaseudulla, pienellä kylällä asuvan ihmisen näkökulma. Näkökulma kunnasta, jossa lapsia syntyy liian vähän, väki vanhenee, palvelut uhkaavat karata kauas kaupunkiin, tiet ovat liian huonoja ja ainoastaan kesällä näyttää olevan elämää, kun kausiasukkaat saapuvat. Koko Suomi on pidettävä asuttuna, koska metsät ja maatilat, jotka elättävät koko maata, ovat näillä alueilla, mitkä vaikuttavat hiipuvan. Maaseudulla on myös sellaista juurevaa tietoutta, joka on erittäin arvokasta kriisinkestävyyttä ajatellen. Ei kuitenkaan pidä vaipua epätoivoon vaan uskoa tulevaisuuteen, joka voidaan rakentaa yhteistyöllä, sovussa ja verkostoituen yli omien lokeroiden.

Tärkeää näkökulmaa minulle antaa äitiys. Minulla on neljä lasta iältään kolmesta kahteenkymmeneen vuotiaita. Heidän kauttaan tuttuja asioita ovat päivähoido, peruskoulu, ammatilliset opinnot ja nuorten työllistyminen.

Minun visioni on, että KD on uskottava, kristillisiä ja konservatiivisia arvoja korostava puolue, johon ihmiset voivat samaistua ja jonka arvot voi kokea omikseen. Yhteiskuntamme edelleen rakentuu vahvasti kristinuskon mukanaan tuomille arvoille, vaikka nykyisin se halutaan nähdä pelkästään jonain yleishumanistisena perintönä. KD:n pitää pysyä erossa kaikkein kovimmista talouspoliittisista arvoista ja olla tavallisten, myös vähävaraisten, ihmisten asialla. Edelleen pitää nähdä arvokkaana se, että pidetään kaikkein heikoimmassa asemassa olevista huolta, vaikka rahaa palveluihin ja tukiin on niukasti. Vanhastaan suomalaiseseen kristilliseen etiikkaan on kuulunut ihmisen oma vastuu pitää itsestään ja perheestään huolta. Uskon, että jokaisen on pyrittävä itse elättämään itsensä työllä. Työnteko on oltava kannustavaa ja kannattavaa. Täytyy nähdä arvokkaana myös hoiva- ja hoitotyö, mitä perheissä tehdään, kun hoidetaan omia lapsia, vanhuksia ja sairaita perheenjäseniä.

Kysymys 3:

Vaalipiireissä kiertäminen tuntuisi innostavalta ajatukselta. Pidän matkustamisesta kotimaassa ja nautin päästessäni tutustumaan uusiin paikkakuntiin, niiden taustoihin ja uusiin ihmisiin.

Olen tunnollinen ja ahkera ja pyrin aina hoitamaan minulle uskotut tehtävät parhaani mukaan. Aina, kun saa jonkin uuden tehtävän, täytyy pohtia ajankäyttöä ja mahdollisesti myös jättää joitakin aiempia tehtäviä pois, ettei uuvu ja tehtävät tulevat kunnolla hoidetuiksi.

Sonja Falk, Lahti

Esittely

Olen toiminut nykyisen hallituskauden alusta ministeri Sari Essayahin esikunnassa. Sitä ennen toimin Lastensuojelun Keskusliitossa lapsi- ja perhepolitiikan erityisasiantuntijana 2018–2023. Esikunnassa olen vastannut alkukauden ajan sosiaali- ja terveystaloudista, sivistyspolitiikasta sekä kunta-, alue- ja hallintopolitiikasta, mutta olen siirtymässä ministerin talouspoliittiseksi erityisavustajaksi, kun Poutalan ministeripestin myötä työnjakoa päästiin uudistamaan.

Olen kokenut tekijä KD:ssa. Toimin ministerin erityisavustajana myös Kataisen-Stubbin hallituksen aikana. Olen toiminut puolueessa monissa tehtävissä, mm. eduskuntaryhmän pääsihteerinä ja poliittisena sihteerinä sekä lehti-uudistuksen ajan puolueen lehden päätoimittajana. Olen toiminut puolueen 3. varapuheenjohtajana kaudella 2019–2021, mutta en tuolloin hakenut jatkokaudesta. Olen toiminut puoluehallituksen jäsenenä ja Hämeen piirin puheenjohtajana. Monenlaista olen vuosien varrella ehtinyt tehdä.

Minulla on 20 vuoden kokemus kuntapolitiikasta Lahdessa. Toimin myös tällä hetkellä Lahden kaupunginvaltuutettuna ja Päijät-Hämeen hyvinvointialueella aluevaltuuston ja -hallituksen jäsenenä sekä molemmissa KD valtuustoryhmän puheenjohtajana. Viime kauden toimin kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtajana sekä aluehallituksen jäsenenä.

Ajattelen, että en voi valittaa epäkodista, ellen itse ole yrittänyt tehdä mitään niiden korjaamiseksi. Minulla on vahva yhteiskunnallinen kutsumus, jota olen päässyt KD:n kautta kohtuullisen hyvin toteuttamaan myös käytännössä.

Työn ja luottamustoimien lisäksi tärkeää minulle on perheen, läheisten ja ystävien kanssa vietetty aika sekä luonnossa liikkuminen.

Kysymys 1:

Olen asenteiltani eteenpäin katsova ja tulevaisuuteen suuntautuva ihminen. Etsin mahdollisuuksia edetä myös hankalissa tilanteissa. Hanskat eivät helposti tipu.

Minulla on laaja kokemus paitsi KD:n valtakunnanpolitiikasta myös toimimisesta kuntapolitiikassa ja hyvinvointialueella merkittävissä tehtävissä. Olen ollut kaikkiaan mukana KD:n toiminnassa 24 vuotta ja kuntapolitiikassa 20 vuotta.

Viime kauden toimin Lahden kaupunginvaltuuston 1. varapuheenjohtajana ja sitä edellisen kaupunginvaltuuston jäsenenä. Päijät-Hämeen hyvinvointialueella toimin ensimmäisessä aluehallituksessa, jossa jatkan. Kokemusta on myös maakuntahallituksesta ja kaikkien näiden valtuustoista.

Kun haetaan henkilöä, joka ymmärtää KD:n politiikan viemistä vaikuttavalla tavalla päätöksenteon arkeen

ja toimimisesta muiden puolueiden edustajien kanssa, niin olen takuulla ehdokkaista tässä kokeneinta kastia. Minua väitetään taitavaksi neuvottelijaksi ja poliitikoksi, joka ”osaa laskea”.

Kysymys 2:

KD:n tulee olla rohkeasti ja myönteisesti arvokonservatiivi, eli tuoda kristillisestä ja konservatiivisesta arvopohjasta nousevia yhteiskuntaa rakentavia teemoja esille. KD on se puolue, jolla on perustus lujalla suomalaisella peruskalliolla.

Arvopohjamme mukaisia teemoja ovat lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin panostaminen, isänmaallisuus, liikunnan edistäminen, työnteon, yrittäjyyden ja kohtuullisuuden arvostaminen, epäitsekkyys, lähimmäisyys ja jokaisen vastuu yhteiskunnasta ja luonnosta.

Mahdollisuus passiivisuuteen nähdään tänä päivänä virheellisesti ”saavutettuna etuna”, vaikka se luo pahoinvointia. Aktivisuus tuo elämään omanarvontuntoa, hyvinvointia ja merkitystä myös silloin, kun ihminen ei ole täysipainoisesti työelämässä. On-Off -yhteiskunnasta on päästävä jokaisen osallisuutta korostamaan yhteiskuntaan.

KD:lle on seuraavien eduskuntavaalien kannalta ratkaisevaa, saammeko kanavoitua konservatiivisten arvojen nousun nuorten miesten keskuudessa puolueen kasvuksi. Mikäli onnistuisimme tässä, se toisi vaalivoiton tulevissa eduskuntavaaleissa. Sama ilmiö on vahvistumassa myös nuorilla naisilla. Olen mielelläni mukana etsimässä ja rakentamassa ratkaisuja.

Kysymys 3:

Aiemman kokemukseni mukaan käynnit piireissä ovat itsellenikin merkityksellisiä. Mukavien kohtaamisten lisäksi vierailuilla saa tärkeää tietoa, miten puolueella oikeasti menee. En siis näe, että piireissä käyminen olisi jonkinlainen taakka. Se on pikemminkin asia, jota odotan varapuheenjohtajuuskaudelta.

Puolueen toiminnassa olen joka tapauksessa tiiviisti mukana. Piirien kiertämiseen on aikaa, kun käynnit sovitaan kalenteriin.

Susanna Kokkonen, Helsinki

Esittely

Rakas lapsuudenmuistoni on kirje presidentti Urho Kekkoselle. Presidentin vastaus tuotiin mustalla autolla kotiini. Siitä asti olen pysynyt lojaalina hänen muistolleen. Amerikkalaiset sanovat, että ”politiikassa lojaalius on ainoa valuutta”.

Olen Susanna Kokkonen, varavaltuutettu ja Helsingin kaupungin järjestöneuvottelukunnan jäsen. Olin kiinnostunut yhteiskunnallisista asioista jo lapsena. Olin kuntavaaliehdokas 2021.

Haen puolueen varapuheenjohtajaksi, koska 1. Suomi tarvitsee KD-puoluetta ja 2. haluan auttaa puoluetta menestymään.

Koulutukseni: filosofian maisteri Oulun yliopisto 1996; filosofian tohtori holokaustitutkimuksessa Jerusalemin Hebrealainen yliopisto 2004. Puhun kuutta kieltä. Työkokemus: kv-suuryritys Lontoossa 1996-1998; Suomen suurlähetystö Tel Aviv 2001-2007; ECI, Euroopan parlamentin yhteydessä, 2007-2008; Yad Vashemin Kristittyjen ystävien johtaja 2008-2018. Esiinnyin usein kansainvälisessä mediassa.

Olen kysytty luennoitsija Suomessa ja ulkomailla. Olen kirjoittanut kirjoja.

Minulla on ollut ohjelma TV7-kanavalla ja Radio Deillä. Toimitan Radio Patmoksen Israel uutiset. Sometan ajankohtaisista asioista. Minulla on ajatuksia arvokeskusteluun.

Olen asiantuntija Texasiin rakennettavalle Holocaust Garden of Hope -museolle ja koulutusasiantuntija Holocaust Remembrance Association -järjestölle. Kannanottojani voi lukea verkosta.

Työnantajieni sanat: ”Hänellä on harvinainen kyky tulla toimeen mitä erilaisimpien ihmisten kanssa.”

Kysymys 1:

Vilpitön haluni ja ydintavoitteeni on saada KD:n jäsenistö ja äänestäjäkunta kasvamaan tuntuvasti.

Vaativattomasti totean varapuheenjohtajaksi pyrkimisen herättäneen positiivista huomiota. Tähän liittyvät aiemman varapuheenjohtajan lähtö ja epäsoivat Israel-kommentit.

Minulla on todella laaja-alainen koulutus ja kansainvälinen työkokemus asiakaspalvelusta vaativiin johtotehtäviin. Olen jo toiminut politiikan kentällä. Työ Suomen suurlähetystössä Tel Avivissa, mutta erityisesti Euroopan Parlamentin sisällä ECI-järjestön palveluksessa vaativat diplomatiaa. Ulkopolitiikka on luonteva aihe.

Olen kokenut esiintyjä, tottunut puhumaan medioissa monilla eri kielillä. Ominaisuuksiltani olen erittäin aloitteellinen, organisointikykyinen ja sanavalmis. Minulla on uskallusta puhua asioista suoraan, mutta

samalla rakentavasti, laaja-alaisen tietämyksen pohjalta.

Olen kulttuurin harrastaja. Kannatan koulutusta kaikille. Olen usein maalla; koko Suomi on pidettävä asutuna ja maatalous kunnialla.

Minulla on laajat kontaktit kristillisiin yhteisöihin ja medioihin Suomessa ja ulkomailla.

Kesän aikana tapasin osastoja ja postasin kannanottoja someen ja KD-keskustelupalstalle ehdokkuudestani. Tämä jo yksistään osoittaa, että hoidan asioita tavoitteellisesti.

Kysymys 2:

KD:n tulisi koota Raamattua kunnioittavat kristityt ja muut konservatiivit puolueen piiriin. Järjen ääntä kaipaavat eivät tunne KD:n puolueohjelmaa, jota pitäisi markkinoida laajasti ja nuorillekin iskevillä lauseilla. Näin laajentaisimme puolueen kannatuspohjaa.

KD:n identiteettiä voisi terävöittää ja viestintää selkiyttää. Äänestäjät viestivät haluavansa ”suorempaa puhetta”. Somepostauksissa voi olla napakka olematta silti tarkoituksellisen loukkaava. Viesti voi liittyä esim. huoltovarmuuteen, ei aina ns. arvokysymyksiin. Digitalisaatio jättää palvelujen ulkopuolelle ison joukon kansalaisia, joiden oikeuksia KD voisi puolustaa.

KD:n äänestäjäkunta ei kasva, jos identiteetti ei ole selkeä. Äänestäjät kaipaavat omaleimaista tarjottavaa. Itse profiloisin puoluetta järjen äänen lisäksi arvokeskustelun puolueena (vanhukset, yksinäisyys...). Palvelisin piirejä ideoimalla yhdessä yleisö/keskustelutilaisuuksia. Paikallinen julkkis lisäkeskustelijana toisi tapahtumille näkyvyyttä ja yleisöä.

Olen avoin piirien/osastojen tarpeille. Israel/antisemitismi ovat nyt kuumia aiheita, tarjoan tätäkin asian-
tuntemustani käyttöön.

Kysymys 3:

Teen asiantuntijana paljon etätyötä, minulla on pitkälti vapaus suunnitella aikatauluni.

Edellytän sopimista etukäteen, mutta olen käytettävissä somessa, netissä ja vierailuihin. Voin vierailla päiväsaikaan ja viikollakin. Voin tavata KD:n edustajia muillakin luentomatkoilla.

Tuntimäärä muokkautuu vasta tarpeiden selkiytyessä.

Jukka-Pekka Kuokkanen, Lieto

Esittely

Terveisiä Liedosta, Turun naapurista. Olen käynyt syntymässä Lapualla, mutta asunut nuoruus- ja aikuisikänä Varsinais-Suomessa. Työurani tein lääkärinä, aluksi 20 vuotta omalääkärinä ja työterveyslääkärinä, toiset 20 vuotta johtajana eri yrityksissä, viimeksi kaksikielisen Barkbackens Servicehusin toimitusjohtajana.

Perheeseeni kuuluu opettajavaimo ja neljä aikuista lasta, olenpa myös kolmen lapsenlapsen paapa. Harrastukseni ovat kautta vuosien liittyneet seurakuntaan ja musiikkiin: olen johtanut ja säestänyt kuoroja ja musiikkiryhmiä, sovittanut ja suomentanut hengellistä musiikkia.

Nyt eläkkeelle ehdittyäni olen kaupungin- ja aluevaltuutetun tehtävien lisäksi mukana muutamien yhdistys-

pohjaisten yritysten hallituksissa. Tämä eri organisaatioiden strategiaan ja visioon keskittyminen on tervetullutta pitkän operatiivisen työuran jälkeen. Tuntuu hienolta, että ”setäenergialle” on edelleen kysyntää! Tätä energiaa haluaisin vielä käyttää myös oman rakkaan puolueeni hyväksi.

Kysymys 1:

Uskon omaavani

- 1) tarpeeksi kokemusta politiikasta ja muilta elämäalueilta,
- 2) riittävästi energiaa ja uteliaisuutta,
- 3) sekä tiimipelaajan että tarvittaessa johtajan taitoja,

jotta olisin hyvä osa puoluejohtoa viemään KD:ta taas yhden virstanvälin eteenpäin ja ylöspäin.

Yrityselämässä, paikallispolitiikassa ja seurakunnallisissa vastuutehtävissä saamani palautteen perusteella olen idearikas, yhteistyökykyinen ja johdonmukainen. Hahmotan kuulemma uusia asioita nopeasti, rakastan numeroita ja loogista päättelyä. Luulisin monille näistä ominaisuuksista olevan käyttöä myös KD:n varapuheenjohtajan tehtävässä.

Kysymys 2:

”KD vuonna 2030:”

”Näen KD:n v. 2030 vahvasti keskustaoikeistolaisena yleispuolueena, jolla on 6–8 % kannatus eri puolilla Suomea. Emme ole luopuneet perinteisistä linjauksistamme arvokysymyksissä, mutta olemme itse määritelleet ne painopisteet, joissa meitä erityisesti kuunnellaan: lapsiperheiden asema, hyvä vanhustenhoito, pitkäjänteinen talouspolitiikka ja yrittämisen edellytykset.

Ellei poliittisella puolueella ole vaikutusvaltaa (lue: kannatusta), sillä ei ole työkaluja kaikkien arvojensa

edistämiseen. Arjen asiat: terveys, talous ja turvallisuus ovat tutkimusten mukaan niitä asioita, jotka tavallista suomalaista kiinnostavat, paljon enemmän kuin vaikkapa abortti- tai identiteettikysymykset. Siksi KD:nkin on ollut viisasta keskittyä tällaisiin teemoihin 20-luvun loppupuolella.

Tuoreen puoluejohtajan Mika Poutalan johdolla on julkisuuskuvamme muuttunut myös nuorekkaammaksi. Tähän on hyvin sopinut liikunnallisen ja samalla (hallitusti) ympäristöä vaalivan elämäntavan korostaminen entistäkin enemmän. Väärän tiukkapipoisuuden välttäminen viestintätyylissä ja jopa hallittu huumorin käyttö on myös raikastanut KD:n imagoa.

Pääsy mukaan Orpon-Lindtmanin sinipunahallitukseen on ollut hyvä astinlauta testata uusia painotuksia myös hallitusvastuussa. Poutalan opetusministeriyn lisäksi Aki Ruotsalan puolustusministerin salkku on vahvistanut KD:n uskottavuutta.

Oma vaatimaton panokseni tässä kaikessa on painottunut yhteistyöhön länsirannikon piirien aktiivisten puheenjohtajien kanssa: yhdessä olemme saaneet kannatuksen vihdoinkin nousuun noita edellä mainittuja painopisteitä korostamalla. KD Svenska ja KD Nuoret ovat olleet nuoremman polven aktivoimisessa itseleni läheisiä yhteistyökumppaneita.”

Kysymys 3:

Pystyn käyttämään kohtuullisesti aikaa puolue toimintaan kunta- ja aluepolitiikan lisäksi, arviolta päivän viikossa. Kiertäminen tuntuisi luontevimmalta akselilla Varsinais-Suomi/Satakunta/ Pohjanmaa.

**Annukka Ojala,
Kuopio**

Esittely

Olen 34-vuotias yleislääketieteen erikoislääkäri ja perheenäiti. Asun Kuopiossa ja perheeseeni kuuluvat aviomieheni sekä kolme lasta. Vapaa-ajallani mm. ohjaan Royal Rangers -partiota, teen monenlaista luovaa, pelaan lautapelejä, musisoin sekä liikun monipuolisesti. Voisin myös kuvata itseäni seurakunta-aktiiviksi. Olen toiminut aktiivisesti mukana Pohjois-Savon hyvinvointialueen päätöksenteossa mm. Aluevaltuustossa ja –hallituksessa. Tällä hetkellä toimin Pohjois-Savon hyvinvointialueen valtuustossa ja ryhmäpuheenjohtajana sekä Kuopion kaupungin valtuustossa ja kasvun ja oppimisen lautakunnan jäsenenä.

Hain puolueen varapuheenjohtajuutta kaksi vuotta sitten. Tuolloin varapuheenjohtajuutta sai hakemaan muiden kannustus ja halu auttaa puoluetta. Tämä tahotila on säilynyt. Haluan olla myös kehittämässä puolueen toimintaa, nostamassa puolueen kannatusta ja kantaa oma korteni kehoon kristillisen politiikan eteenpäin viemisessä.

Periaatteeni on, että perehdyin asioihin riittävästi ennen päätöksentekoa. Rukous on tärkeä työvälineeni myös päättäjänä. Olen nopea omaksumaan uutta tietoa ja selvitän erilaisia näkökulmia, joiden perusteella muodostan oman mielipiteeni. Sekä työni että harrastusteni puolelta voin sanoa, että osaan organisoida ja hallita monia asioita yhtä aikaa, myös paineen alla. Oikeudenmukaisuus ja totuus ovat minulle

tärkeitä asioita. Pyrin etenemään sovun ja neuvottelun kautta, mutta tarvittaessa osaan sanoa vastaan-kin kuitenkin turhaa loukkaamatta.

Kysymys 1:

Tarvitsemme puheenjohtajistoon erilaisia ihmisiä. Luonteeltani olen sovitteleva ja kärsivällinen. Muilta ihmisiltä olen saanut positiivista palautetta johtamistaideoistani ja sovittelevasta otteestani. Kunnioitan muita ja heidän mielipiteitään, haluan kohdata ihmisiä sekä puolueemme sisältä että sen ulkopuolelta. En myöskään pelkää ottaa haasteita vastaan.

Uskon, että Jumala avaa ja sulkee ovia. Haluan hyödyntää osaamistani ihmisten kohtaamisessa sekä terveydenhuollon ammattitaitoani puolueen ja meidän kaikkien hyväksi.

Kysymys 2:

Unelmani on, että Kristillisdemokraatit voisivat olla puolue, jonka toiminnassa koko perhe voisi olla mukana. Meidän tulee jatkaa kristillisten perhearvojen puolustamista ja näyttää se myös puolueemme sisällä huomioiden perheiden osallistumismahdollisuudet tapahtumissa. Näin saisimme kasvatettua lapsiamme vaikuttamisen ja Kristillisten arvojen pariin.

Puolueemme tulee tulevaisuudessakin perustua Kristilliselle arvopohjalle. Meidän tulee jatkossakin tehdä vastuullista ja heikommassa asemassa olevat huomioivaa politiikkaa.

Haluan olla mukana ideoimassa ja toteuttamassa tulevaisuuden KD:ta koko perheeni voimin.

Kysymys 3:

Tiedostan, että tärkein tehtäväni on perheeni. Pyrin myös yhdistämään vastuita ja perhe-elämää esim. tehden politiikkaa perheen kanssa reissaten, kuten puoluekokoukseenkin tullessa teen. Puolueen varapuheenjohtajana toimimiseen pyrkisin järjestämään tehtävään tarvittavan määrän aikaa.

Mika Poutala,
Espoo

Esittely

Olen liikunta-, urheilu- ja nuorisoministeri, kansanedustaja ja viime puoluekokouksessa sain luottamuksenne toimia puolueen 1. varapuheenjohtajana. Haluan edelleen olla rakentamassa puoluetta, joka yhdistää ja rohkaisee, ja jonka ääni kuuluu kirkkaana suomalaisessa politiikassa.

Taustani olympiaurheilijana ja yrittäjänä opettivat minulle tavoitteellisuutta, sitkeyttä ja kykyä viestiä tehokkaasti. Näitä taitoja hyödynnän nyt työssäni ministerinä, eduskunnassa ja kohdatessani suomalaisia eri puolilla maata. Uskon, että näkyvä ja inhimillinen johtajuus tuo puolueelle uskottavuutta ja uusia kannattajia. Kahtena ensimmäisenä kansanedustajavuoteni ja toimittuani puolueen puheenjohtajistossa olen kas-

vanut ja kehittynyt poliitikkona. Olen päässyt varapuheenjohtajana paitsi sijaistamaan puheenjohtajaa, myös uudistamaan ja kehittämään puoluetta esimerkiksi viestintätyöryhmän puheenjohtajana.

KD on Suomen vahvin perhepuolue ja myös itselleni perhe on kaikki kaikessa. Vapaa-ajalla vietän aikaa vaimoni Sannin ja kolmen lapsemme kanssa, liikun aktiivisesti sekä teen puu- ja nahkatöitä. Johdossa tarvitaan ihmisiä, jotka uskovat yhteiseen tekemiseen ja saavat muutkin syttymään. Olen valmis laittamaan jatkossakin aikani, osaamiseni ja kasvoni likoon sen puolesta, että KD kasvaa, uudistuu ja vaikuttaa entistä vahvemmin.

Kysymys 1:

Toimittuani nyt kaksi vuotta KD:n ensimmäisenä varapuheenjohtajana ja kansanedustajana olen vakuutunut siitä, että puolue tarvitsee varapuheenjohtajaksi politiikkaa päivätyökseen tekevän henkilön, joka on tilanteen tullen käytettävissä median edessä tai tärkeissä neuvotteluissa lyhyelläkin varoitussajalla.

En kuitenkaan tyydy tavoittelemaan vain pätevän varamiehen roolia: uskon profiililtani ja osaamiseltani täydentäväni loistavaa ja supersuosittua puheenjohtajaamme Saria monilta osin. Voidakseen kasvaa, KD:n täytyy puhutella maakunnissa ja suurkaupungeissa, naisia ja miehiä, eri-ikäisiä ja eri politiikan asiakysymyksistä kiinnostuneita äänestäjiä. Olen tulevanakin kahtena vuonna valmis laittamaan osaamiseni peliin vahvistaaksemme yhdessä puolueen näkyvyyttä ja viestintää, mikä kuuluu keskeisimpään ammattitaitooni.

Kysymys 2:

KD:n erottaa Suomen kaikista muista puolueista se, ettei meidän arvot heilu tuulessa. Se on visiossani myös Kristillisdemokraattien paras ”myyntivaltti”: toimintaamme ohjaavat kristillisdemokraattiset perusarvot ovat rohkeasti esillä, poliittinen tuoteselostemme on kunnossa.

Samaan aikaan viestintämme elää ajassa ja erotumme sillä eduksemme. Ihmiset mitä erilaisimmista taustoista ja viiteryhmistä kutsuvat itseään kristillisdemokraatiksi, ja kuulumme sen myötä Suomen keskisuuren puolueiden joukkoon. Kristillisdemokratia on Euroopan johtavia aatteita, eli sille on kyllä tilausta – meidän on vain saatava viestimme erottumaan.

Haluan tuoda KD:n politiikkaan ja imagoon positiivisuutta. Toivon, että meistä kertovassa uutisessa otsikoon päätyy useammin kyllä kuin ei. Olemme Suomen perhemyönteisin puolue, jonka toiminta kumpuaa lähimmäisenrakkaudesta ja vastuunkannosta. Tästä, jos jostain, voi ammentaa positiivista viestintää.

Kaikelle tälle olen valmis antamaan omat kasvoni, mutta myös kannustamaan, tsemppaamaan ja kouluttamaan uusia kasvoja. Menestyäksemme tarvitsemme monenlaisia KD-profiileja erilaisista elämäntilanteista ja eri puolilta Suomea.

Kysymys 3:

KD:llä on ensi kertaa historiassa kaksi samanaikaista ministeriä, joista minulla on kunnia olla toinen. Se tuo paljon mahdollisuuksia, ja myös joitain rajoitteita.

Politiikka on päivätyöni eli käytän puolueen edustamiseen valtaosan päiväni tunteista. Ministerinä haluan kohdata mahdollisimman paljon ihmisiä, se on keskeisimpiä kauteni tavoitteita. Historiallinen, toinen ministeripaikka antaa meille ainutlaatuista näkyvyyttä. Haluan kahden vuoden aikana kohdata 50 000 nuorta ja lisäksi kaikenikäisiä suomalaisia liikunnan parissa. Tämä lupaus koskee luonnollisesti myös puoluetta. Ministerinä saan kiertää Suomea, ja pyrin yhdistämään matkoihin puoluejärjestöjen tilaisuuksia aina kuin mahdollista. Kauden tärkein koitos on eduskuntavaalit 2027. Sitoudun olemaan vaaleissa ehdolla ja sparraamaan koko puoluekenttää kohti vaalitulosta, jolla voimme toistamiseen tehdä historiaa.

Sirpa Pursiainen-Hautala, Tampere

Esittely

Olen Sirpa Pursiainen-Hautala: äiti, vaimo, yhteiskuntatieteiden maisteri, toimitusjohtaja, kirjailija ja rohkeasti kristitty. Minut tunnetaan myös Sote-Sirpana. Sosiaali- ja terveysalan lainsäädäntöä olen opettanut 10 vuotta, nyt työskentelen ikääntyneiden asumispalveluyksikkö Hyvänolon Elämänpuu Oy:n toimitusjohtajana.

Puolueen ollessa hallituksessa varapuheenjohtajaksi tarvitaan politiikan kokeneita toimijoita ja puolueeseen sitoutuneita aktiiveja. Olen ollut puolueen jäsen ja aktiivi 20 vuoden ajan. Luottamuksesta toimintaani viestii se, että olen toiminut kahdesti puolueen hallitusneuvottelijana, ollut Pirkanmaan piirin puheenjohtajana, toiminnanjohtajajana, puoluehallituksen jäsenenä, KD naisten liittohallituksen jäsenenä ja KD nuorten varapuheenjohtajana.

Varapuheenjohtaja edustaa puoluetta. Olen sanavalmis ja tunnen puolueen poliittisen linjan. Olen kokenut neuvottelija ja pärjään erinomaisesti erilaisissa paneeleissa ja keskusteluissa. Minulla on laajat verkostot eri puolueiden edustajiin ja minua arvostetaan yhteistyöntekijänä.

Olen lähtenyt politiikkaan puolustaakseni heikommassa asemassa olevia. Jotta heikoimmista voidaan huolehtia, meidän tulee huolehtia taloudesta hyvin ja varmistaa yritysten toimintaedellytykset. Ei ole vastuullista syödä leipää tulevien sukupolvien pöydästä.

Puolustan rohkeasti kristillisiä arvoja. Olin kansalaisaloitteiden ”Termit äiti ja isä säilytettävä” sekä ”Lapsille seksuaalinen kasvurauha” tekijänä.

Lue lisää: sirpapurainen.com/ansioluettelo

Kysymys 1:

Olen sitoutunut puolueeseen ja tunnen puoluekentän, mielestäni tämä on tärkeä lähtökohta varapuheenjohtajalle. Olen poliitikko, joka tunnetaan yhteistyötaitoista yli puoluerajojen. Olen perehtynyt politiikkaan ja tunnen erityisen hyvin sosiaali- ja terveysalan lainsäädännön, joka tällä hetkellä puhuttaa paljon. Olen opiskellut kansainvälistä politiikkaa yliopistossa 35 osaamispisteen verran ja käynyt yli 40 maassa. Olen sanavalmis ja tunnen puolueen linjaukset ja puolustan niitä rohkeasti.

Olen valmis työskentelemään sen eteen, että saamme läpi poliittisesti tavoittelemiamme asioita. Olen valmis etsimään ratkaisuja myös haastavissa tilanteissa, jotta puolueemme kyetään näkemään sekä heikompien puolustajana että yrittäjyyden ja työn kannattavuuden edistäjänä.

Olen valmis kannustamaan puoluepiirejä ja osastoja ja kouluttamaan niitä politiikan sisällöissä, neuvottelutaidoissa, viestinnässä ja strategioiden työstämisessä.

Kysymys 2:

Puolueen tulee saavuttaa 10% kannatus. Tämä vaatii jokaisen sitoutumista ja puhdasta työtä. Ihmisten tulee tietää, mitä poliittisia asioita ajamme. Ihmisillä pitää olla perusteet äänestää juuri Kristillisdemokraatteja. Meidän tulee kehittää strategisesti toimintaamme eri tasoilla sekä poliittisten tavoitteiden kiristämiseksi että äänestäjien tavoittamiseksi, ja ihmisten sitouttamiseksi mukaan toimintaan.

Uskon kannatuksen nousevan parhaiten työtä tekemällä. Suurimman työn kannatuksen kasvun nostamisesta tekevät puolueaktiivit ympäri Suomea.

Jotta saamme lisää äänestäjiä ja vastuunkantajia, meidän tulee näkyä turuilla ja toreilla muutoinkin, kuin ennen vaaleja.

Meidän tulee kehittää mentorointimallia, jotta kaikkien ei tarvitse tehdä samoja virheitä. Hyvä vaalitulos tehdään aina yhteistyöllä. Ehdokkaat tulee asettaa ajoissa, on jo kiire rekrytoida hyviä ehdokkaita eduskuntavaaleihin ja vaalityötä pitää tehdä koko ajan.

Puolueaktiivit tarvitsevat kannustusta, tukea ja välineitä toimintaansa. Puolue voi tukea alueellisten strategioiden luomisessa ja kannustaa toimijoita tavoitteiden saavuttamisessa. KD lehden on hyvä nostaa esille laajasti toimijoita ympäri Suomea.

Meidän tulee viestiä siitä, mitä valtuutetut, paikallisosastot ja piirit ovat saaneet aikaan alueen ihmisten parhaaksi.

Kysymys 3:

Olen hyvä organisoimaan aikaani. Olen karsinut tiettyjä tehtäviä pois, jotta aikaa on riittävästi varapuheenjohtajan tehtävän hoitamiseen. Viikonloppuisin pystyn kiertämään vaalipiirejä, mutta tärkeissä asioissa onnistuu järjestelyin arkenakin. Teams:n käyttö sujuu luontevasti.

**Ann-Niina Turunen,
*Lappeenranta***

Esittely

Tervehdys Lappeenrannasta - vehreästä lehmusten kaupungista, joka jääkiekkokaupunkinakin tunnetaan. Nautin elämästä kauniissa Etelä-Karjalassa Saimaan rannoilla, sillä täällä saan palvella omassa kutsumuksessani, niin seurakunnassa kuin politiikassa.

Ensisijainen kutsumukseni on ollut äitiys. Sitä olen saanut toteuttaa omassa kodissa kotiäitinä sekä sijaisäitinä ja kasvatusalan ammattilaisena kouluissa. Isoäitiys on ollut iso siunaus elämässäni. Hengellinen äitiys pastorin vaimon roolissa on näkynyt monin tavoin seurakuntatyössä.

Olen iloinen, avoin sekä empaattinen persoona. Vaikutan monin eri tavoin yhteiskunnassa sekä sosiaalisessa

mediassa mm. Hauras Elämä -sivun myötä. Laaja elämäkokemus on kasvattanut minua ihmisenä. Se, että olen voinut auttaa muita omien kokemusten kautta, on tuonut merkityksellisyyttä elämään.

Toimin toista vuotta Kymen piirin puheenjohtajana ja puoluehallituksen jäsenenä. Lappeenrannan kaupunginvaltuustossa alkoi juuri toinen kausi ja tulin valituksi Etelä-Karjalan hyvinvointialueen aluevaltuustoon. Luottamustoimiini kuuluu myös valtuustoryhmien puheenjohtajuudet sekä paikka mm. lasten ja nuorten lautakunnan jäsenenä.

Minulta kysyttiin ennen Kymen piirin kevätkokousta, että saako minua ehdottaa puolueen varapuheenjohtajan tehtävään. Otin muutaman päivän aikaa ja rukoilin johdatusta sekä keskustelin muutamien henkilöiden kanssa. Koin, että minun tulee antaa suostumus ja lähteä hakeutumaan puolueemme varapuheenjohtajistoon.

Kysymys 1:

Kaakkois-Suomen alueelta tulisi olla oma edustus KD:n puheenjohtajistossa, sillä Suomi ei pääty Kymijokeen, vaan sen itäpuolellakin on elämää. Itäinen Suomi on kokenut viime vuosina monenlaista tappiota. Hankerahoitusten sekä uudistusten saamiseksi tarvitsemme näkyvyyttä, jotta emme jää täysin Länsi-Suomen jalkoihin.

Koen, että minulla on puolueemme varapuheenjohtajan tehtävään tarvittavia lahjoja. Esiintyjänä olen kokenut ja puhujana selkeäsanainen sekä rohkea. Kykenen pitämään erityylishä puheita sekä luentoja. Olen viimeisimpien euro- ja eduskuntavaalien myötä ollut mukana useissa paneeleissa ja saanut kokemusta myös niiden kautta. Minulla on kokemusta haastatteluista tv-tuotannon, radion ja lehtien osalta.

Uskon, että arvoni tuovat hyvin esiin Kristillisdemokraateille merkityksellisiä näkemyksiä. Pidän aidosti tärkeänä kristillisiä arvoja, perhearvoja sekä ihmisyyden ja arvokkaan elämän arvoja. Palveleva johtajuus on minulle ominaista. Innovatiivisuus näkyy monin tavoin tekemisissäni ja ratkaisukeskeinen toimintatapa on työn kautta tullut tutuksi.

Kysymys 2:

Näen Kristillisdemokraatit kasvavana puolueena. Haluan omalla positiivisella ja raikkaalla olemuksella olla nostamassa puolueen imagoa. Koen, että laajalla elämäkokemuksella minulla on kosketuspintaa hyvin monenlaisen ihmisen elämään ja omaan sellaista kokemusasiatuntijuutta ruohonjuuritasolla, josta olisi varmasti hyötyä varapuheenjohtajan tehtävissä. Olemme työmme takia asuneet eri puolilla Suomea ja myös se on tuonut hyvää perspektiiviä. Minulle on luontevaa kohdata uusia ihmisiä ja heittäytyä palvelemaan erilaisissa haasteissa.

Ajattelen, että puolueemme on vieläkin rohkeammin ryhdyttävä tulemaan avoimemmin esiin ja tuomaan vahvasti näkyviin keitä me olemme, mitä me ajattelemme ja tavoittelemme. Meidän tulee tavoittaa paikallisosastoihin uusia aktiiveja toimintaan mukaan myös vaalien välissä, ei vain juuri ennen vaaleja. Lisäksi vastuuta on ajoissa siirrettävä nuoremmille sekä uusille jäsenille. Toimintamme tulee olla tavoitettavaa ja sillä tulee olla ennakoivaa jatkuvuutta.

Muiden ihmisten rohkaiseminen, heidän omien vahvuuksien löytäminen, vastuun antaminen ja eteenpäin nostaminen ovat minulle hyvin luontevia tapoja toimia. Haluan olla omalta osaltani olla rakentamassa yhteyttä ja tarvittaessa tukemassa.

Kysymys 3:

Tällä hetkellä näyttää siltä, että minulla on hyvin mahdollisuuksia antaa aikaa puolue toiminnalle sekä poiketa eri vaalipiireissä tulevalla 2-vuotiskaudella. Asumme aviomieheni kanssa kahdestaan, sillä lapsemme ovat aikuistuneet ja he asuvat omillaan. Perheen nykyinen elämäntilanne mahdollistaa puolueessa toimimisen sekä kiertämisen. Matkustaminen on minulle tuttua, niin julkisilla, kuin omalla autolla liikkuen.

EHDOLLA PUOLUEVALTUUSTON PUHEENJOHTAJAKSI

Sami Kilpeläinen **Sotkamo**

Esittely

Olen Sami Kilpeläinen, 47, sotkamolainen agronomi ja valtiotieteiden maisteri. Maatilan poika, maa- ja metsätilallinen. Arvokonservatiivi. Meijerin hankintajohtaja ja johtoryhmän jäsen. Naimisissa ja 2 lasta. Media-alan osaaja. Piia-vaimo myös mukana kd:ssa.

Olen Sotkamon kunnanvaltuuston 1. varapuheenjohtaja, elinvoima- ja työl. jaoston pj., Kainuun aluevaltuutettu (äänikuningas) ja aluehallituksen jäsen. Eduskuntavaaleissa Oulun vaalipiirissä keräsin yli 2000 ääntä. Puoluevaltuustossa olen Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun KD-piiristä. Olen Sotkamon evl. srk:n kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja. Hallitusneuvotteluissa kd:n pääneuvottelija maa- ja metsäjaostossa.

KD voi kasvaa isoksi puolueeksi. Se vaatii pitkäjänteistä työtä, sinnikästä puurtamista. Mikään ei tapahdu itsestään: ”otsasi hiessä sinun on hankittava leipäsi”. Tarvitaan vahvaa arvopolitiikkaa. Toimia, joilla edistetään tavallisten ihmisten asiaa. Puoluevaltuuston johdon tehtävänä on luoda KD:lle politiikkaa, ja tapa viestiä, joka puhuttelee ja tavoittaa tavallisia ihmisiä. Tarvitaan näkyviä hahmoja valtakunnan lisäksi alueilla ja kunnissa. ”Jos on tahtoa, on tie”.

Puolueen menestys nojaa paikallisiin toimijoihin. Heitä pitää auttaa ja tukea, ja saada uusia toimijoita mukaan. Aina pitää pyytää. Tärkein tehtävä on puolueen menestys vuoden 2027 eduskuntavaaleissa. Tarvitaan vahvaa ohjelmatyötä.

Suomi ei saa kääntyä Israelia vastaan. Olen periksi antamaton. Lupaen olla rohkea ja luja sekä puolustaa niitä, joiden ääni ei kuulu.

Kysymys 1:

Minusta KD saisi puoluevaltuustolle tasapuolisen ja oikeudenmukaisen puheenjohtajan, jolla on pitkä kokemus politiikasta ja toimimisesta puheenjohtajana eri toiminnoissa.

KD:n toimintaan toisin johtamista, jossa päämäärätietoisuus yhdistyy ihmisten tarpeiden huomioimiseen.

Myös kasvu on ohjannut toimintaani johtajana. Olen kokenut johtaja ja poliitikko. Olen oppinut, että on tärkeää saada sen hiljaisemmankin ihmisen ääni kuuluviin. KD:n puoluevaltuusto voi tukea entistä vahvemmin puoluetta poliittisessa kannanmuodostuksessa, mutta myös käytännön tekemisessä kentällä. KD:ssä perhearvojen merkitys on tärkeä pitää esillä. Puolueen ja puoluevaltuuston johdon tehtävänä näen luoda KD:lle politiikkaa, ja tapaa viestiä, joka puhuttelee ja tavoittaa tavallisia ihmisiä. Lisäisin myös paikallistoimijoiden, eri hyvinvointialueiden ja kuntien valtuutettujen yhteisiä tapahtumia/seminaareja. Toisilta voi oppia paljon.

Tunnen politiikan eri tasot ja olen kokenut toimija järjestöissä myös valtakunnan tasolla, ja kokemusta on myös mm. MTK:n keskusliitossa, Suomen meijeriyhdistyksen puheenjohtajana ja SUL:n (viimeisimmän) seurakokouksen puheenjohtajana.

Kysymys 2:

Kristillisdemokraateilla on valtavat mahdolliset nousta vieläkin merkittävämmäksi vaikuttajaksi Suomen politiikassa. Se vaatii pitkäjänteistä työtä.

Nuorilla pitää olla resurssit vahvistaa omaa vaikuttamis- ja koulutuspolkuaan KD:ssä. Kuntapolitiikka kouluttaa enemmän kuin mikään muu ja nuorille pitää avautua kunnallisia paikkoja kd:n kautta.

Yksi iso osa puolueen kasvussa on, että kunnissa on useampia kd-valtuutettuja ja teknistä yhteistyötä, jotta saadaan useammalla henkilöllä luottamustoimia myös lautakunnissa yms. ja kykyä päästä siten sisälle politiikkaan.

KD:n puolueen pitää asettaa vahvat kasvutavoitteet tuleville 6-10 vuodelle. Mutta on asetettava ensimmäiset konkreettiset askeleet vuoden 2027 eduskuntavaaleihin. KD:n pitää ihan konkreettisesti tehdä tarvittavat panostukset kasvun eteen jokaisessa vaalipiirissä. Ehdokkaat, heidän tukiryhmien kouluttaminen ja poliittisen viestinnän rakentaminen uudelleen. Isoissakin puolueissa ehdokkaat itse ja tukiryhmät keräävät valtavasti rahaa vaalityöhön, ja kulttuurimuutosta tarvitaan kd:ssä tässä työssä.

Keskeistä on luoda ilmapiiri ja toimintatavat, joilla joka vaalipiirissä tähtäämme vähintään 30-50 prosentin äänimäärän kasvuun. Se tapahtuu systemaattisella työllä.

Tavoite: 6-7 %:n puolue 5-6 -vuoden sisällä ja yli 10 %:n puolue 10 vuoden sisällä.

Puolueen menestymisen taustalla on jo nyt vahvat paikalliset toimijat. Heitä pitää auttaa ja tukea, ja saada uusia toimijoita mukaan. Aina pitää pyytää. Puoluevaltuuston puheenjohtajana haluan olla rakentamassa entisestään vahvistuvaa puolueorganisaatiota.

Kysymys 3:

Paljon. ”Vatuloinnin sijaan käärin hihat, ja pistän toimeksi.”

Olen omalta osaltani valmis kiertämään Suomea. Olen siihen tottunut myös työssäni. Pystyn yhdistämään puoluetoiminnan jo nyt muuhun toimintaan ja vahva kokemus organisoijana auttaa myös tässä tehtävässä.

Ari Koski, Vaasa

Esittely

Olen Ari Koski (47 v.) Vaasasta. Minua on luonnehdittu avoimeksi ja luotettavaksi. Työskentelyotettani on kuvattu päämäärätietoiseksi. Esimiehenä minua on pidetty jämpinä, mutta oikeudenmukaisena ja tasa-arvoisena, jolle voi puhua kuin ystävälle. Ystäväni pitävät minua syvällisenä pohtijana ja ihmisenä, jolle huumoriin ei ole vierasta.

Työskentelen hallinto- ja kehitysjohtajana Iso Kirja ry:ssä. Sitä ennen mm. kunnan sivistyspalveluissa esihenkilönä ja Aluehallintovirastossa ylijohtajan esikunnassa. Myös seurakunnallinen nuorisotyö ja sosiaali- ja terveysalalla toimiminen on minulle tuttua. Koulutukseltani olen lähihoitaja ja hallintotieteiden maisteri syventyen julkisjohtamiseen, sivuaineina julkis- ja talousoikeus sekä henkilöstöjuridiikka.

Kokemusta politiikasta ja yhteisten asioiden hoitamisesta on kertynyt jo yläkouluikäisestä, sittemmin mm. koulutuslautakunnasta ja sen jaoston puheenjohtajan tehtävistä, rakennus- ja ympäristölautakunnasta, Pohjanmaan kulttuurilautakunnasta sekä 1. varavaltuutetun tehtävistä. Kokemusta on KD Vaasan puheenjohtajana toimimisesta ja KD Pohjanmaan piirihallituksesta sekä puoluehallituksesta.

Syy siihen, että lähdin puoluevaltuuston puheenjohtajakisaan mukaan, on edelleen halu vaikuttaa yhteiskunnallisiin asioihin ja ihmisten kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin. Se, että meillä kaikilla olisi suomalaisessa yhteiskunnassa hyvä olla, on ehdoton päämäärä toiminnalleni. Koen KD:n arvot itselleni siten läheisiksi, että haluan olla niitä edistämässä.

Kysymys 1:

Puoluevaltuuston puheenjohtajana haluan vahvistaa yhdessä tekemisen kulttuuria ja rohkeitakin ajatuksia siitä, mitä voimme yhdessä olla ja tarjota. Otteeni on rento, mutta riittävän jämäkkä, jotta asioita saadaa aikaiseksi.

Laaja-alainen kokemukseni ja koulutukseni tukevat hyvin tarvittavia osaamiskokonaisuuksia johtamisesta, hallinnosta ja strategisesta työskentelyotteesta. Koordinointi, toimintojen kehittäminen ja verkostoyhteistyö ovat minulle luonteenomaisia. Olen visiointikykyinen, organisoitaitaitoinen ja tarkastelen asioita pitkälti strategisen johtamisen ja tavoitetyöskentelyn näkökulmista, inhimillisellä otteella.

Puheenjohtajana pidän ns. langat käsissäni, mutta minulle on kunnia-asia nähdä osaavia toimijoita loistamassa heidän vahvuuksissaan puolueen, ja sitä kautta koko yhteiskunnan, parhaaksi. Nöyrin mielin olen pyrkimässä tähän haastavaan tehtävään, tietäen, että yksin ei saavuteta mitään. Yhteisvoimin voimme olla kokoamme suurempi ja vaikuttavampi puolue!

Kysymys 2:

KD:n on oltava rohkeasti kokoaan vaikutusvaltaisempi puolue, joka on ihmisläheinen ja perhekeskeinen, osaamisen, koulutuksen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin puolue. Puolue, jolle ennaltaehkäisevät ratkaisut, yrittäjäys sekä vastuullisuus ja kestävä kehitys ovat vaikuttavia arvoja.

KD:n tulee kirkastaa sitä visiota ja viestiä, mitä me teemme pienen ihmisen eteen. Miten arvomme näkyvät toiminnassa ja päätöksenteossa, ja mitä ne konkreettisesti ovat? Mitä meillä on tarjota puolueena tavallisille työtätekeville suomalaisille?

KD tarvitsee määrällistä ja laadullista kasvua. Kansanedustajien määrän kasvattamisen tulee olla ehdoton tavoite puolueellemme, ja tämä vaatii kokeilukulttuurin omaksumista. Piiri- ja paikallistoimijuutta tulee vahvistaa mm. koulutuksin.

KD:n poliittiset ohjelmat ja linjaukset ovat hyvällä tasolla. Tätä työtä on jatkettava. Iloitsen poliittisista työryhmistä, joita tulee kehittää ja vahvistaa. Viestimme ja arvojemme kirkastaminen on se haaste, joka edellyttää innovatiivisia ratkaisuja.

Roolini puoluevaltuuston puheenjohtajana näen ennen kaikkea kokonaisuuden palvelijana. Tehtäväni on varmistaa puolueen sisäinen keskustelu ja monipuolisen äänen kuuluminen sekä yhteensovittaa kokonaisuutta. Yhteistyön puolueen puheenjohtajiston ja muiden toimijoiden kanssa näen keskeisenä.

Puheenjohtajana olen sparraaja, joka omalta osaltaan tukee toimijoita ja yhteistyön kehittymistä sekä luo edellytyksiä asioiden eteenpäin menemiselle mm. tavoitetyöskentelyn ja laajan puolueyhteisön sujuvan arjen kautta. Tehtäväni on pitää yllä myös jatkuvaa yhteistä arvokeskustelua.

Kysymys 3:

Arvioin ajankäyttöni puoluetoiminnalle ja vierailuille olevan kohtuullisen hyvin järjestettävissä. Puheenjohtajan tehtävään panostaminen tapahtuu oman toimen ohessa, ja ns. leipätyöni haluan myös hoitaa kunnialla. Useista edellisen kunnallisvaalikauden luottamustoimista Vaasassa vapauduttuani katson mahdollisuuteni ajankäytöllisesti parantuneen, ja puoluevaltuuston puheenjohtajuuteen panostamisen olevan mahdollista.

Jukka Palokangas, Kirkkonummi

Esittely

Olen perheenisä Kirkkonummelta. Vaimoni kanssa meillä on 11 lasta.

Harrastan veneilyä, kävelyä, salibandyä ja mökkeilyä vaimoni kotipaikkakunnalla Taivalkoskella. Myös metsätyöt ja monet piha-askareet ovat arkipäivää.

Koulutukseltani olen ekonomisti ja hallintotieteiden lisensiaatti. Lukion jälkeen opiskelin vuoden Reisjärven kristillisessä kansanopistossa.

Ekonomisti-työurani alkoi 1990 valtiovarainministeriössä ja VATT:ssa. 1997 siirryin Teknologiateollisuus ry:hyn, jossa toimin pitkään pääekonomistina.

Yhteistyö yritysten kanssa herätti kiinnostukseni hallitustyöhön. Olen toiminut kahden pk-yrityksen hallituksessa sekä huhtikuusta 2025 alkaen Metsähallituksen hallituksessa ja kesäkuusta sen puheenjohtajana. Kokemusta on myös omasta pienyritystoiminnasta.

Olen kiitollinen useista luottamustehtävistä elämäni varrella. Olen toiminut mm. HYY:n edustajistossa sekä Kirkkonummen valtuustossa ja sen sosiaali- ja terveystalouden puheenjohtajana. Nytkin 2023 alkaen olen ollut Kirkkonummen kirkkovaltuustossa ja seurakuntaneuvostossa sekä Espoon hiipakuntavaltuustossa. Keväällä 2023 olin mukana hallitusohjelman neuvotteluissa talous- ja veroryhmässä KD:n toisena neuvottelijana.

Olen hakemassa puoluevaltuuston puheenjohtajaksi. Näen KD:lla paljon potentiaalia kasvaa nykyistä suuremmaksi. Tämän tavoitteen eteen olen halukas antamaan panokseni. KD:n edustamat perinteiset ja kristilliset arvot ja perhearvot ovat suorastaan välttämättömiä koko kansakunnan tulevaisuuden kannalta.

Kysymys 1:

Ajattelen niin, että työ- ja elämäkokemukseni voisi tarjota KD:lle uusia ajatuksia ja myös uudenlaista rohkeutta poliittisiin linjauksiin ja niiden ajamiseen. Työkokemukseni ekonomistina eri tehtävissä valtionhallinnossa, elinkeinoelämän järjestössä, yrityksissä ja nykyisin myös Metsähallituksen puheenjohtajana muodostavat laajan kokonaisuuden yhteiskunnan eri sektoreita ja niiden keskinäistä vuorovaikutusta. Tästä kaikesta kokemuksesta oli merkittävästi hyötyä myös nykyisen hallituksen ohjelman neuvotteluissa Säätytalolla keväällä 2023. Sain vaikuttaa Peter Östmanin kanssa julkista taloutta, verotusta, eläkepolitiikkaa ja valtion omistajaohjausta koskeviin päätöksiin ja linjauksiin.

Aiempi poliittinen vaikuttaminen kuntopoliitikassa Kirkkonummella taas antoi ymmärrystä mm. hyvinvointipalvelujen järjestämisessä. Nykyiset luottamustehtävät Kirkkonummen seurakunnassa ovat tuoneet kokemusta kirkkopoliittisissa asioissa.

Elämäkokemukseni 11-lapsisen perheen isänä ja lastenlasten pappana on korostanut perinteisten ja kristillisten arvojen merkitystä perheemme ja lastemme perheiden elämässä. Siksi on ollut luontevaa siirtyä muutama vuosi sitten pysyvästi KD:n kannattajaksi ja jäseneksi. Kokoomuksen suuren enemmistön arvot eivät enää vastanneet omiani.

Kysymys 2:

Näen KD-puolueella suuren potentiaalin kasvattaa kannatustaan erityisesti niiden ihmisten keskuudessa, joille perinteiset ja kristilliset arvot ja niiden ohessa myös perhearvot ovat edelleen tärkeitä. Näiden arvojen tärkeys korostuu kaiken aikaa, koska muissa puolueissa niiden merkitys vastaavasti vähenee. Visioni KD-puolueesta on näitä arvoja puolustavien kansalaisten kokoaminen puolueeseen, jonka kannatus lähtee pitkäaikaiseen kasvuun.

KD:n tavoitteet mm. perhepolitiikassa, sosiaali- ja terveyspolitiikassa, talouspolitiikassa sekä maa- ja metsätalouspolitiikassa saavat laajaa kiitosta kansalaisten keskuudessa. Puolue nähdään vastuullisena vaikuttajana. Puolueen kannatusta nakertaa kuitenkin yleinen käsitys siitä, että puolue olisi korostetun uskonnollinen. Vaikka tämä yleinen käsitys ei enää vastaakaan todellisuutta, tällainen leima on edelleen olemassa.

Visioni KD-puolueesta on sellainen, että uskonnon harjoittamista ja politiikkaa ei sekoiteta keskenään. Esimerkiksi evankelioiminen ja lähetystyö eivät kuulu KD-puolueen toimintaan. Sen sijaan KD-puolueella on edelleen merkittävä tehtävä ja vastuu siinä, että mm. lainsäädäntöä koskevassa vaikuttamisessa puolustetaan perinteisiä ja kristillisiä arvoja ja perhearvoja.

Henkilökohtaisesti haluan olla mukana toteuttamassa edellä kuvattuja tavoitteita KD-puolueessa puoluevaltuuston puheenjohtajana.

Kysymys 3:

Puoluevaltuuston puheenjohtajuus edellyttää riittävää ajankäyttöä, jotta edellä kuvattu visio voisi toteutua. On perusteltua keskittyä erityisesti poliittisten linjanvetojen valmisteluun ja toteutukseen yhteistyössä puoluehallituksen, puheenjohtajiston, eduskuntaryhmän ja piirijärjestöjen kanssa. Oma ajankäyttöni helpottaa se, ettei minulla ole enää kokopäivätyötä.

TOIMINTAKERTOMUS 2023–2025

1. YLEISTÄ SEKÄ PRESIDENTINVAALIT, EUROVAALIT, ALUE- JA KUNTAVAALIT

Puolue piti onnistuneesti puoluekokouksensa Joensuussa 26.-27.8.2023, osallistujia kokouksessa oli noin 600. Sari Essayah valittiin jatkokaudeksi puolueen puheenjohtajana. Uudeksi 1. varapuheenjohtajaksi valittiin Mika Poutala, uudeksi 2. varapuheenjohtajaksi Katriina Hiippavuori ja uudeksi 3. varapuheenjohtajaksi David Pettersson. Riitta Kuismanen valittiin jatkamaan puoluevaltuuston puheenjohtajana. Puoluekokouksessa Sari Essayah valittiin puolueen presidenttiehdokkaaksi ja puolueen sääntöjä muutettiin monin eri osin.

Puoluevaltuuston syyskokouksessa 2023 Mikko Rekimies valittiin uudeksi puoluesihteeriksi vuosille 2024-2025 ja Kimmo Rantanen valittiin jatkamaan puoluevaltuuston varapuheenjohtajana. Puoluehallitus valitsi Viljami Haaviston toimimaan puolueen markkinointi- ja viestintäsuunnittelijana 1.2.2024 alkaen.

Toimintakaudella puoluekokouksien 2023 ja 2025 välisenä aikana oli neljät valtakunnalliset vaalit: presidentinvaalit ja eurovaalit vuonna 2024 sekä aluevaalit ja kuntavaalit vuonna 2025.

Loppuvuonna 2023 ja alkuvuonna 2024 keskityttiin paljon presidentinvaalikamppailuun, ja Sari Essayah kampanjoi teemalla: ”Parasta Suomelle”. Presidentinvaalien ensimmäisellä kierroksella tammikuussa 2024 KD:n ehdokas Sari Essayah sai 1,5 % äänistä ja 47 847 ääntä, joka oli ehdokkaista seitsemänneksi eniten ääniä. Helmikuussa 2024 presidentinvaalien toisella kierroksella presidentiksi valittiin Alexander Stubb.

Eurovaaleissa kesäkuussa 2024 KD sai 4,1 % (- 0,8 %) äänistä ja 75 426 ääntä (- 13 778 ääntä). KD oli vaaliliitossa Liike Nytin kanssa ja molemmilla puolueilla oli 10 ehdokasta. Vaaliliitto ei valitettavasti saanut yhtään paikkaa. Puolue kampanjoi teemalla: ”Järjen ääni Euroopassa”. KD:n ehdokaiden äänimäärät olivat:

- Eija-Riitta Korhola, 45 167 ääntä
- Tapio Puolimatka, 11 538 ääntä
- Aki Ruotsala, 4 620 ääntä
- David Pettersson, 3 499 ääntä
- Katriina Hiippavuori, 3 134 ääntä
- Marika Visakorpi-Kemppainen, 2 230 ääntä
- Matti Heikkinen, 1 712 ääntä
- Ann-Niina Turunen, 1 656 ääntä
- Ari Mönttinen, 1 097 ääntä
- Tommi Terä, 773 ääntä

Alue- ja kuntavaalit pidetään ensimmäistä kertaa samaan aikaan, vaalit olivat huhtikuussa 2025. Ehdokkaiden rekrytointi molempiin vaaleihin aloitettiin jo maaliskuussa 2024. Heti eurovaalien jälkeen aloitettiin kaikilta osin valmistautuminen alue- ja kuntavaaleihin. KD kampanjoi vaaleissa teemalla: ”Tärkeimmistä tinkimättä”.

KD sai aluevaaleissa 4,8 % äänistä (+/- 0 %), yhteensä 94 805 ääntä (+ 15 891 ääntä) ja 62 valtuutettua (+ 5 valtuutettua). KD sai kuntavaaleissa 3,6 % äänistä (+/- 0 %), yhteensä 86 428 ääntä (- 1828 ääntä) ja 299 valtuutettua (- 12 valtuutettua).

Syksyllä 2024 perustettiin kahdeksan puolueen uutta poliittista työryhmää: Liikenne-, asumis- ja aluepolitiikka, Maa- ja metsätalouspolitiikka, Sisäpolitiikka, Sivistyspolitiikka, Sosiaali- ja terveyspolitiikka, Talouspolitiikka, Ulko- ja turvallisuuspolitiikka sekä Ympäristö-, ilmasto- ja energiapolitiikka. Työryhmiin haku uusittiin kesällä 2025. Työryhmissä kentän aktiivit pääsen vaikuttamaan puolueen poliittisiin kantoihin ja mm. valmistelemaan ohjelmia ja kannanottoja. Syksyllä 2024 päivitettiin KD:n uudet ”Kristillisdemokraattiset aakkoset”, joista ilmenee puolueen kannat keskeisiin poliittisiin kysymyksiin. Lisäksi päivitettiin koulutus- ja kulttuuripoliittiset ohjelmat sekä kaikkiin vaaleihin tehtiin omat vaaliohjelmat.

Puolueen puheenjohtaja Sari Essayah toimi koko toimintakauden aikana maa- ja metsätalousministerinä. Kesäkuussa 2025 KD sai kahdeksi vuodeksi liikunta-, urheilu- ja nuorisoministerin paikan, johon puoluevaltuusto valitsi kansanedustaja Mika Poutalan. Toimintakauden aikana Essayhin ja Poutalan lisäksi kansanedustajina toimivat Päivi Räsänen, Sari Tanus ja Peter Östman.

2. JÄRJESTÖTOIMINTA

2.1. Jäsenkehitys

JÄSEN- JA JÄRJESTÖTILANNE						
			Jäsenmäärä	Jäsenmäärä	Maksaneet	Maksaneet
Piiri	Osastot 2023	Osastot 2024	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2024
Helsinki	3	3	443	418	295	268
Uusimaa	13	13	875	857	713	665
Varsinais-Suomi	12	12	446	435	339	339
Satakunta	13	13	323	309	244	230
Häme	12	11	632	607	485	469
Pirkanmaa	16	16	718	694	599	552
Kymi	10	9	509	477	438	375
Etelä-Savo	9	8	304	290	265	246
Pohjois-Karjala	10	9	330	321	254	248
Pohjois-Savo	10	10	407	389	332	291
Keski-Suomi	14	14	544	521	465	424
Pohjanmaa	20	20	770	755	652	634
Keski-Pohjanmaa	8	8	683	669	519	485
Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu	9	9	384	375	294	268
Lappi	4	4	100	105	80	74
Yhteensä	163	159	7 468	7 222	5 974	5 568

Puoluehallitus on suositellut kaikkia osastoja poistamaan henkilöjäseniä, joilta on usealta peräkkäiseltä vuodelta jäsenmaksu maksamatta. Eri piirien alueilla osa osastoista on poistanut jäseniä maksamattomuuden takia, osa ei ole poistanut.

2.2. Puoluetöimiston palvelut piireille ja osastoille

Vuosi-ilmoituksiin on käytössä sähköiset lomakkeet sekä osastojen taloushallinnon avuksi Excel-pohjainen automaattinen taloushallintaohjelmisto. Puolueen nettisivuilla on mm. osastosi-
vut, piirisivut, osasto-opas ja valtuustoaloitepankki palvelemaan tiedon saamista sekä ehdokkail-
le vaali-infoja. Puolueen tarjoamia ilmaisia nettisivupohjia käyttävät lähes kaikki piirit ja osastot.
Puoluetöimisto on tehnyt ja kerännyt vaalien ehdokkaille paljon infoja puolueen nettisivujen lisäk-
si ehdokkaiden Facebook- ja WhatsApp -ryhmiin.

2.3. Kunta- ja koulutustoiminta

Toiminta keskittyi toimintakauden aikana presidentinvaalien ja eurovaalien kampanjointiin ja heti
niiden jälkeen alue- ja kuntavaaleihin. Puolueen koulutukset pidettiin sähköisesti.

Koulutuksia pidettiin osastojen puheenjohtajille ja varapuheenjohtajille sekä erikseen osastojen
sihteereille. Omia koulutuksia pidettiin uusille jäsenille, alue- ja kuntavaltuutetuille ja varavaltuu-
tetuille, vain maksaneille jäsenille sekä KD:n toiminnasta maan hallituksessa. Alue- ja kuntavaalei-
hin liittyen pidettiin erillistä koulutusta osastojen ja piirien vastuuhenkilöille sekä pidettiin useita
koulutuksia kaikille ehdokkaille, jäsenille ja ystäville eri vaaliihteista, mm. itsensä brändäyksestä,
mielipidekirjoituksista sekä some-kanavista ja somessa esiintymisestä.

Puolueen järjestämien koulutuksien lisäksi eduskuntaryhmä ja Ajatushautomo Kompassi järjes-
tävät yksittäisiä livejä ja webinaareja.

3. VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI

Viestintä ja markkinointi keskittyi presidentinvaaleihin, eurovaaleihin sekä alue- ja kuntavaaleihin.
Helmikuussa 2024 puolueella aloitti markkinointi- ja viestintäsuunnittelijana Viljami Haavisto, joka
vastasi viestinnän ja markkinoinnin suunnittelusta ja toteuttamisesta.

Puolueen ja eduskuntaryhmän yhteistä uutiskirjettä kehitettiin ja lähetettiin säännöllisesti jäsenil-
le, välillä myös ystäville.

KD-Lehti ilmestyi vuonna 2023 kahdeksan numeroa, vuonna 2024 viisi numeroa ja vuonna 2025
ilmestyy neljä numeroa. Presidentinvaalien ja eurovaalien alla lehti on toteutettu vaalilehtenä.

Puoluekokouksen 2023 puoluekokousaloitteiden pohjalta vuonna 2024 toimi lehti uudistustyöryh-
mä. Tämän työryhmän ja puolueen viestintätyöryhmän työn pohjalta sekä lukijakyselyn perusteel-
la lehden nimi on päätetty muuttaa muotoon Kristillisdemokraatti sekä printtilehteä ja verkkoleh-
teä uudistetaan vuoden 2026 alusta alkaen.

KD-verkkolehden kdlehti.fi julkaistiin keskimäärin kaksi juttua päivässä, vilkkaina uutispäivinä
3–6. KD-verkkolehden kdlehti.fi -jutut linkitettiin X-viestipalveluun ja Facebookiin. Printtilehden ja
verkkolehden lisäksi keskeiseen toimittamiseen kuului viikoittainen KD-Kompassi -ohjelma Radio
Deissä.

Puoluehallitus on suositellut kaikkia osastoja poistamaan henkilöjäseniä, joilta on usealta peräkkäiseltä vuodelta jäsenmaksu maksamatta. Eri piirien alueilla osa osastoista on poistanut jäseniä maksamattomuuden takia, osa ei ole poistanut.

4. KANSAINVÄLINEN TOIMINTA (KDN, EPP)

Puheenjohtaja ja ministeri Sari Essayah tapasi noin kerran kuussa muita Euroopan kansanpuolueen EPP-ryhmää edustavia maatalousministereitä ennen jokaista maatalous- ja kalastusneuvostoa. Heinäkuussa 2023 Essayah osallistui YEPP:n konferenssiin Helsingissä sekä Euroopan Parlamentin EPP-ryhmän 70-vuotisjuhlaan puolueen edustajana.

Ruotsin Kristillisdemokraattien puheenjohtaja Ebba Busch toi videotervehdyksen elokuun 2023 puoluekokoukseen. Suomen KD:stä marraskuussa 2023 Arvid Karell osallistui Ruotsin KD:n puoluekokoukseen ja huhtikuussa 2025 Annika Lyytikäinen osallistui Norjan KD:n puoluekokoukseen.

Vuonna 2024 EPP kutsui maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah'n EPP-maatalousministerien ryhmän puheenjohtajaksi. Essayah jakaa puheenjohtajuuden yhdessä kreikkalaisen kollegansa kanssa. Ministerit tapasivat kuukausittain kokoontuvan maatalous- ja kalastusneuvoston yhteydessä ministeriaamiaisilla. EPP:n kokoukset ovat olleet neuvoston kokousten yhteydessä.

EPP:n puoluekokoukseen huhtikuussa 2025 osallistui Sari Essayah, Annika Lyytikäinen, Iina Mattila, Mika Poutala ja Mikko Rekimies. Puoluekokouksessa mm. äänestettiin uusista henkilövalinnoista.

5. PUOLUEEN TALOUS

Suomen Kristillisdemokraatit r.p:n kokonaistalous on edennyt hyvin vuonna 2023 laaditun eduskuntavaalikauden 2023-2027 taloussuunnitelman (puoluevaltuuston vahvistama) linjauksilla.

2023

Vuoden 2023 tulos oli -350 719,00 euroa alijäämäinen. Tilikauden alijäämä oli odotetussa suuruusluokassa, kuten aina eduskuntavaalivuotena. Toimintavuoden merkittävät vaalikulut voitiin hallita - suunnitellusti - vahvan kassavarantomme avulla.

Tilikaudelle ajoittuivat valtakunnallisista vaaleista taloussuunnitelmakauden ns. ”pääösvaalit”, eli eduskuntavaalit. Näihin vaaleihin syntyi tilikaudella -535 664,25 euron nettokulut (vaalituotot miinus vaalikulut).

Rahat ja pankkisaamiset olivat tilikauden lopussa 132 062,46 euroa. Oma pääoma oli 243 119,95 euroa.

2024

Vuoden 2024 tulos oli 92 903,86 euroa ylijäämäinen. Tilikauden ylijäämä oli eduskuntavaalikaudelle laaditun taloussuunnitelman suuruusluokassa.

Rahat ja pankkisaamiset olivat tilikauden lopussa 219 318,61 euroa. Oma pääoma oli tilikauden lopussa 336 023,81 euroa.

2025

Kuluvalla tilikaudella on ollut kunta- ja aluevaalit, jotka ensimmäistä kertaa järjestettiin samaan aikaan. Kuluvan tilikauden budjetti tavoittelee hienoista ylijäämää. Talousarvion arvioidaan toteutuvan suunnitellun mukaisella tavalla.

Kaiken kaikkiaan voidaan todeta, että kohti vuoden 2027 eduskuntavaaleja edetään varallisuuden/taseen vahvistamisessa sangen hyvässä vauhdissa.

PERIAATTEELLINEN TOIMINTASUUNNITELMA VUOSILLE 2025–2027

1. YLEISTÄ

Kristillisdemokraatit on arvopuolue, joka tekee työtä ihmisarvon toteutumisen ja ihmisen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin puolesta. Olemme vaihtoehto vastuuttomuudelle, arvottomuudelle ja linjattomuudelle: meidät tunnistaa lähiyhteisön ja ihmislähtöisen vastuunkannon puolustamisesta, perusvapauksien puolustamisesta sekä ahkeruuteen kannustamisesta. KD on kaksikielinen ja sen jäsenyys on avoin jokaiselle, joka yhtyy puolueen periaateohjelman määrittelemiін arvoihin ja päämääriin sekä sääntöihin.

2. STRATEGISET PROJEKTIT

Puoluehallitus hyväksyi 20.8.2022 puolueen strategian tuleville vuosille. Strategiassa on määritetty puolueen visio ja keskeiset tavoitteet. Tavoitteena on, että Kristillisdemokraatit on elinvoimainen ja vetovoimainen puolue tulevaisuudessa sekä maamme johtava hyvinvointi- ja perhepuolue. KD:n tavoitteena on olla ensimmäinen puolue, joka tulee mieleen perheelliselle, yhteisöstään ja ympäristöstään välittävälle ihmiselle. Kristillisdemokraattien vaikuttavuus perustuu arjen ymmärtämiseen. Olemme vaihtoehto vastuuttomuudelle, arvottomuudelle ja linjattomuudelle: meidät tunnistaa lähiyhteisön ja ihmislähtöisen vastuunkannon puolustamisesta, perusvapauksien puolustamisesta sekä ahkeruuteen kannustamisesta. Juuremme ovat maakuntien maassa – Sydänmaan Suomessa.

Strategiaan oli kirjattu, että KD tavoittelee hallitusvastuuta. Tämä tavoite saavutettiin eli KD toimii hallitusvastuussa kolmatta kertaa puolueen historian aikana. Ensimmäistä kertaa ikinä KD:llä on kaksi ministeriä samaan aikaan hallituksessa.

2.1. Strategian vieminen käytäntöön

Strategiassa määritellyt tavoitteet ja projektit lähdetään viemään eteenpäin strategiatyöpajalla syksystä 2025 alkaen, jossa tavoitteet avataan ja määritetään tarvittaessa alatyöryhmissä konkreettisiksi toimenpiteiksi ja määrällisiksi tavoitteiksi. Puolueen ansioituneilla ja aktiivisilla jäsenillä, jotka ovat pitkäjänteisesti sitoutuneet KD:n toimintaan, on mahdollisuus päästä strategiatyöpaajaan mukaan. Tärkeintä on työstää strategian tavoitteista ja projekteista toimenpide-ehdotuksia, joiden avulla voimme nostaa Kristillisdemokraattien kannatusta vaaleissa sekä kasvaa puolueena.

Puolueella on aloittanut syksyllä 2024 kahdeksan alakohtaista poliittista työryhmää. Puolueen työryhmät mahdollistavat verkostoitumisen samat arvot jakavien oman erikoisalan osaajien kanssa. Toiminta työryhmässä voi mahdollistaa myös uuden tiedon vastaanottamisen esimerkiksi asian tuntijoita kuulemalla tai omaa erikoisalaa koskevia tapahtumia järjestämällä. Työryhmät voivat laatia puolueelle kannanottoja sekä avustaa puoluetta ja eduskuntaryhmää uusien ohjelmien teossa sekä olemassa olevien ohjelmien päivittämisessä. Työryhmät ovat pysyviä, eivätkä vain joihinkin esim. yksittäisiin vaaleihin liittyviä. Työryhmien määrä ja ryhmien nimet voivat tarvittaessa vaihdella. Työryhmät valitsevat keskuudestaan puheenjohtajan ja muut tarvittavat vastuuhenkilöt. Työryhmän puheenjohtaja on pääasiassa aihealueen vastaava puolueessa. Työryhmät on tarkoitettu KD:n jäsenille.

Strategian ja kaiken toiminnan tavoitteena kevääseen 2027 mennessä on saada vaalivoitto vuoden 2027 eduskuntavaaleissa ja jatkaa hallitusvastuussa sekä kasvattaa kansanedustajien ja ministerien määrää.

Vuoden 2027 sääntömääräiseen puoluekokoukseen tuodaan hyväksyttäväksi päivitetty puolueen periaateohjelma ja/tai linjapaperi.

2.2. Eduskuntavaalit 2027

Seuraavat eduskuntavaalit pidetään 18.4.2027. Eduskuntavaalit ovat puolueen tulevaisuuden näkökulmasta tärkein ponnistus. Ehdokashakemukset tulee jättää viimeistään 9.3.2027 ja ehdokasasettelu vahvistetaan vaalipiirilautakunnissa 18.3.2027. Eduskuntavaalit antavat mahdollisuuden tuoda esille KD:n vaihtoehdon Suomen suunnaksi tuleville vuosille. Tavoitteemme:

- edellytyksenä on asettaa vaalipiireissä täydet ehdokaslistat, mikäli emme ole vaaliliitossa
- tavoittelemme kansanedustajamäärän kasvattamista ja teemme töitä myös tulevia muita vaaleja varten (alue-, kunta- ja eurovaalit samaan keväällä 2029), jotta KD saa mahdollisimman hyvän jalansijan ympäri maata.
- KD tavoittelee jatkoa hallitusvastuussa kristillisdemokraattisen politiikan edistämiseksi

Jotta vaalityön suunnitteluun ja itse vaalityöhön päästään ajoissa, piirijärjestöjen tulee nimetä suurin osa eduskuntavaalien ehdokkaista kevään 2026 piirien kevätkokouksissa niissä vaalipiireissä, missä varmasti mennään eduskuntavaaleihin omalla ehdokaslistalla. Vaaliliitot pyritään saamaan neuvoteltua mahdollisimman ajoissa. Valmistautumista eduskuntavaaleihin helpottaa, että vuonna 2026 ei ole valtakunnallisia vaaleja. Kannustamme kristillisdemokraatteja osallistumaan mahdollisuuksien mukaan syksyn 2026 seurakuntavaaleihin sekä muihin vaaleihin, kuten osuuskauppavaaleihin.

2.3. Ulkoisen viestinnän kehittäminen ja KD-lehden uudistaminen

Viimeisten vuosien aikana digitaalisen ja some-viestinnän rooli on korostunut. Viestinnän kehittäminen vaatii strategista otetta ja suunnitelmallisuutta. Kaiken pohjana on ohjelma- ja ideologia työ ja puolueen selkeä ja ajankohtainen sanoma. Puolueen ohjelmat sekä puolueen, eduskuntaryhmän ja ministerien ulostulot tulee jalkauttaa systemaattisesti piireihin, osastoihin, erityisjärjestöille sekä alue- ja kuntavaltuutetuille. Puolueella aloittaa 1.9.2025 uusi markkinointi- ja viestintäsuunnittelija, jolla tulee olla verkosto KD:n piirijärjestöjen ulkoisesta viestinnästä vastaavien henkilöiden kanssa.

Erilaiset kohderyhmät on huomioitava viestinnässä sekä panostettava puolueen ja kd-vaikuttajien läsnäoloon sosiaalisessa mediassa. Vaalien aikana tapahtuvan viestinnän lisäksi tulee panostaa välissä tapahtuvaan viestintään. Tavoitteena on kansantajuinen viestintä, joka kiinnostaa ja tavoittaa laajemman kuulijakunnan. Puolueen viestintästrategia uudistetaan strategityöpajan kautta. Panostamme:

- poliittiseen suunnitteluun, ohjelma- ja ideologiatyöhön sekä kärkiteemojen työstämiseen. Puolue yhdessä eduskuntaryhmän kanssa tekee uusia ohjelmia ja päivittää suurimman osan olemassa olevista ohjelmistaan syksyn 2025 ja vuoden 2026 aikana.
- viestinnän kehittämiseen
- puolue panostaa digitaaliseen viestintään ja -työkaluihin ja tekee tarvittaessa viestintäressurssien uudelleen kohdennuksia
- puolue panostaa analytiikan kehittämiseen
- puolue panostaa esimerkiksi mielikuvien muuttamiseen tähtääviin some-kampanjoihin
- puolue hyödyntää sähköisiä uutiskirjeitä yhtenä työkaluna puolueen toiminnasta ja politiikasta

- kasta kiinnostuneiden tavoittamiseksi
- puolue jalkauttaa puolueen ulostuloista piireihin, osastoihin, erityisjärjestöihin sekä alue- ja kuntavaltuutetuille
- puolue tukee piirejä vaaliviestinnässä ja tarjoaa mahdollisuuksien mukaan koulutuksia yhteistyössä piirien, osastojen ja erityisjärjestöjen kanssa
- paikallis- ja aluetasolla lisätään toiminnan näkyvyyttä, kehitetään valtuustotyön viestintää ja kannustetaan aktiivisuuteen aloitteiden tekemisessä

KD-Lehden nimi muuttuu vuoden 2026 alusta. Painetun lehden nimi tulee olemaan Kristillisdemokraatti ja verkkolehden nimi kristillisdemokraatti.fi. Verkossa ja KD-Lehdessä julkaistiin vuonna 2024 lukijakysely, jonka vastaajista noin puolet toivoi nimenmuutosta. Uusista nimiehdotuksista suurimman suosion keräsi Kristillisdemokraatti. KD-lehti perustaa lehden toimituskunnan, jonka kirjoittajat avustavat vapaaehtois pohjalta KD:n verkkolehdeä ja mahdollisesti myös painettua lehteä. Lehti julkaisee toimituskunnan kirjoittamia haastatteluja, artikkeleita, uutisia, kolumneja, blogeja ja mielipiteitä. Tekstit käsitellään toimituksessa journalistisin perustein. KD:n jäsenet ovat voineet hakea toimituskuntaan kesän 2025 aikana.

2.4. Osallisuuden lisääminen ja kenttätoiminnan kehittäminen

Kannatuksen kasvattaminen vaatii uusien kannattajien tavoittamista sekä uusia tekijöitä jakamaan vastuuta yhdistystoiminnasta. Puolueen tulee kehittää yhdessä piirien ja osastojen osallistumisen muotoja ja panostaa puolue toiminnan yhteensopivuuteen arjen kanssa. Puoluejäsenyyden merkityksellisyys on kiinnitettävä huomiota. On tärkeää, että puolueessa toimiminen on mielekästä ja että jäsenistöllä on mahdollisuus vaikuttaa puolueessa tehtäviin päätöksiin. Puolueen politiikan omistajuuden lisäämiseksi on tärkeää osallistaa kenttää ohjelmien ja linjausten teossa. Alue- ja kuntavaltuustoryhmien tulee pitää avoimia kokouksia ja muita tilaisuuksia, joihin voivat osallistua myös ne puoluejäsenet, jotka eivät itse ole valittuja luottamustehtäviin. Osallisuuden lisäämiseksi:

- puolue kokoaa kaikki alue- ja kuntavaltuutetut ja varavaltuutetut vähintään kerran vuodessa yhteen omaan etätapaamiseen ja annetaan valmennusta esimerkiksi valtuusto aloitteiden tekemiseen sekä kannustetaan valtuutettuja, varavaltuutettuja sekä muita kunnallisia luottamushenkilöitä verkostoitumaan
- puolueessa huolehditaan, että puolueen aktiiveja kuullaan ja että he pääsevät vaikuttamaan poliittiseen suunnitteluun työryhmien ja strategiatyöpajojen kautta
- puolue hyödyntää nuorisojärjestön kokemuksia nuorempien ikäpolvien tavoittamisessa ja osallistamisessa
- puolue kutsuu jäsenistöä verkon kautta pidettyihin seminaareihin, koulutuksiin ja muihin tilaisuuksiin sekä luo mahdollisuuksia vastuuhenkilöille tulla yhteen ja saada vertaistukea
- hyödynnämme eri yleisötapahtumia ja vaalitilaisuuksia jäsenhankinnassa
- puolue jatkaa osallisuuden ja puoluedemokratian vahvistamista
- mahdollisuus tehdä esityksiä eduskuntaryhmälle ja puoluejohdolle
- etäyhteyksien myötä puolue-elinten ja puoluejohdon on mahdollisuus kokoontua useammin
- eduskuntaryhmän, ministeriöiden ja puolueen vuoropuhelun tiivistäminen tavoitteiden saavuttamiseksi

2.5. Osaamisen kehittäminen ja sitoutumisen lisääminen

Puolueen on tärkeää mahdollistaa aktiivien ja henkilöstön osaamisen kehittäminen. Osaamisen kehittäminen on tärkeä tekijä motivaation ylläpitämisessä ja myös siinä, että saisimme kaiken potentiaalin irti upeasta joukkueestamme. On tärkeää, että KD:n vastuuhenkilöillä on mahdollisuus tulla yhteen, vaihtaa ajatuksia ja saada vertaistukea.

Puoluetta lähellä olevan Ajatushautomo Kompassin kanssa toimitaan yhteistyössä mm. koulutusten järjestämisessä. Ajatushautomo Kompassin kesällä 2025 julkaisemaa Kristillisdemokratia – kolmas tie - kirjaa voidaan hyödyntää, kun käydään läpi kristillisdemokraattisen aatteen perusperiaatteita, keskeisiä saavutuksia ja vaikutusta. Järjestämme ja kehitämme:

- mentorointiohjelman jatkamista eduskuntavaalien ehdokkaille
- koulutusta kunnallisille ja alueellisille luottamushenkilöille, piirien ja osastojen vastuhenkilöille sekä uusille jäsenille
- koulutusta ja valmennusta ehdokkaille niin käytännön vaalityöstä kuin politiikan sisältökysymyksistä
- sisältökysymyksistä asiantuntijakoulutuksia/seminaareja yhteistyössä ministerimme esikuntien ja eduskuntaryhmän kanssa
- selvitetään, kootaanko vuoden 2026 aikana KD:n aktiivit, jäsenet ja luottamustehtävissä olevat yhteen liveinä järjestettävälle ”puoluepäiville/kesäpäiville”
- ennen eduskuntavaaleja järjestetään live-vaaliavaus esim. risteilyllä

KD-työyhteisö on valmis toimimaan työharjoittelupaikkana lyhyemmille ja pidemmille harjoittelujaksoille, erityisesti pyrimme hyödyntämään viestintä- ja digiosaamista.

PUOLUEKOKOKOUKSEN ESITYSLISTAN 21 § / ALOITTEET SAAPUMISJÄRJESTYKSESSÄ

PUOLUEKOKOUSALOITE 1 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYLKÄÄMISTÄ

Alue- ja kunta- sekä eduskuntavaaleissa on jo pitkään ollut käytäntö, että puolue antaa rahallista tukea piirijärjestöille ja paikallisosastoille, jotka voivat ja joiden kannattaa tehdä oman vaalialueen ehdokkaista vaalilehteä ja/tai yhteisesitettä. Puolue voi jatkossa tehdä enemmän mallipohjia, joita piirit ja osastot voivat käyttää hyödyksi vaalilehtien ja yhteisesitteiden teossa.

PIRKANMAAN PIIRI: KD-lehden sisältö vaaliaikana

Vaalialueena ehdotan, että KD-lehti ilmestyisikin erilaisena jokaisessa eri vaalipiirissä. Uudellamaalla KD-lehti esittelisi kaikki Uudenmaan KD-ehdokkaat, Kanta-Hämeessä kaikki Kanta-Hämeessä olevat KD-ehdokkaat jne.

Tampereen vaalimökillä ihmiset kyselivät lehteä, missä esitellään kaikki Pirkanmaan aluevaaliehdokkaat, mutta sellaista ei ollut. Saatavilla olevassa KD-lehdessä esiteltiin lähinnä Uudenmaan ehdokkaat. Meidän tulisi palvella enemmän äänestäjiä, joita saisimme varmasti paljon enemmän ääniä KD:lle, jos paikalliset ehdokkaat esiteltäisiin äänestäjien omalla äänestysalueella selkein kuuvin ja vaaliteemoin.

Jotta taitosta ei tulisi liian suurta taakkaa, ehdokkaiden kuvat ja vaaliteemat tulisi olla taittajalla jo hyvissä ajoin, jopa ennen vaalumeroiden julkistamista. Kuvat ja teemat tulisi olla samat kuin mitä KD:n nettisivulle tulee, jolloin säästyisi myös ehdokkaan voimavaroja kiireisenä vaaliaikana.

Näin saisimme kunkin alueen äänestäjille jaettavaksi lehden ehdokkaista, joita he voisivat oikeasti äänestää, eikä muiden alueiden ehdokkaista, joita he eivät voi äänestää. Uskon, että myös ehdokkaat olisivat innokkaampia tilaamaan ja jakamaan KD-lehteä, joissa olisi oma esittely ja oman alueen ehdokasesittelyt.

Kunkin äänestysalueen kannessa olisi johtajamme kuva tai kyseisen alueen ehdokkaiden yhteiskuva. Alkuvuorilla pääkirjoitus olisi johtajamme tai KD:n kansanedustajan tekemä.

Ehdottamallani muutoksella saisimme lisää äänestäjiä ja se innostaisi vaaleihin mukaan myös niitä, joilla ei ole taloudellisesti mahdollisuutta ostaa kallista mainostilaa sanoma- tai paikallislehdistä.

PUOLUEKOKOUSALOITE 2 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ

Jo pitkään kaikki eduskuntapuolueet ovat ajaneet sähköistä ehdokasasettelua paperisen ehdokasasettelun lisäksi.

POHJOIS-SAVON PIIRI: Puolueen tulee edistää paperitonta ehdokasasettelua

Perustelut: Nykyisessä tilanteessa vaaliasiamiehet toimittavat vaalilautakuntiin monenlaisia pape-reita kuten

- puolueen ehdokashakemus

- ehdotus puolueen ehdokaslistaksi
- ehdokkaan suostumus ja vakuutus -lomakkeet
- ilmoitus puolueen jäseniä edustavasta yhdistyksestä
- ilmoitus vaaliasiamiehestä ja varavaaliasiamiehestä
- ilmoitus vaaliliitosta

Lomakkeiden paljous ja tiukat aikarajat aiheuttavat runsaasti työtä ja altistavat inhimillisille virheille. NykYTEknologian avulla vaaliasiamiesten taakkaa voitaisiin helpottaa sähköisellä asioinnilla. Pidämme kuitenkin tärkeänä, että mahdollisuus paperiseen ehdokassuostumukseen säilytetään myös jatkossa.

PUOLUEKOKOUSALOITE 3 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ

POHJANMAAN PIIRI: Puoluevaltuuston varapuheenjohtajalle läsnäolo- ja puheoikeus puoluehallituksen kokouksiin

Puoluekokous on puolueen ylin päättävä elin. Puoluevaltuuston puheenjohtaja valitaan puoluekokouksessa. Puoluevaltuuston varapuheenjohtajan valitsee puoluevaltuusto keskuudestaan ensimmäisessä kokouksessaan puoluekokouksen jälkeen vaalilla.

Nykyisellään puoluevaltuuston varapuheenjohtajan tehtävät ovat vähäiset eivätkä vastaa hänelle vaalissa osoitettua luottamusta. Varapuheenjohtaja ansaitsee vähintään läsnäolo ja –puheoikeuden puoluehallituksen kokouksissa.

PUOLUEKOKOUSALOITE 4 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ siten, että otsikko on: Vanhus- ja vammaispalveluissa turvattava erilaiset asumismuodot

HELSINGIN NAISPIIRI: Hylkääkö hyvinvointiyhteiskunta vanhukset vaippoihinsa? Vanhus- ja vammaispalveluissa turvattava erilaiset asumismuodot

Vuosikymmenien ajan on Suomessa ollut linjauksena saada laitospaikat minimiin. Aluksi ajettiin alas psykiatriset sairaalat. Tarkoitus ainakin paperilla on ollut, että resursseja lisätään avo- ja kotihoitoon. Se on jäänyt toteuttamatta.

Kotona asuminen mahdollisimman pitkään on monen vanhuksen ihanne. Käytännössä se ei aina onnistu. Esteenä voi olla muistisairaus, jolloin ei välttämättä itse tajua tilaansa, eikä yhteiskunnan taholta kotipalveluapua saa tarvetta vastaavasti. Lähiomaiset asuvat kaukana, joten heidän apu ei paljoa auta. Lähellä asuvilla omaisilla voi olla muut syyt, jotka estävät jatkuvan huolenpidon läheisestään. Kohtuutonta muistisairaana kannalta on, jos joutuu asumaan ”vankina” omassa kodissaan lukkojen takana.

Kuten tiedetään, vanhusväestön lisääntyessä myös muistisairaiden määrä lisääntyy, jopa kaksinkertaistuu vuoteen 2030 mennessä. Muistisairauksista kärsii nykyisin 125000 henkilöä. Vuosittain sairastuu arviolta 13000 henkilöä. Yleisin muistisairaus on Alzheimerin tauti n. 60-70 %. (Lääkäri-liitto 3.11.2017).

Kristillisdemokraattien (KD) Helsingin naispiiri esittää puoluekokoukselle, että vanhus- ja vammaispalveluissa on turvattava riittävästi erilaisia asumismuotoja yksilölliset tarpeet huomioiden.

Tarvitaan mm.

- Monipuolisia viihtyisiä ”vanhainkoteja” jossa henkilökuntaa on myös yöllä. Muistisaira-at ja erityyppiset vammaiset tarvitsevat yöpalveluja.
- Ryhmäkoteja esim. useita samalla tontilla. Silloin koti- ja muut palvelut on helppo yhdistää, eikä henkilökunnan aikaa mene matkoihin.
- Palvelutaloja, jotka ovat muun väestön tuntumassa esim. ostoskeskuksien yhteydessä jne. Yhteisöllisyys ja osallisuus ovat hyvin tärkeää kaikille ihmisille.
- Kasvokkain saatavia digipalveluja pitää olla tarjolla kunnan järjestäminä kaikissa tärkeissä asiointikeskuksissa, kuten kaupoissa ja pankeissa.
- Muistisairaille, jotka vielä pystyvät liikkumaan ja haluavat liikkua, täytyy olla mahdollisuus ulkoiluun myös ilman avustajia. Se voidaan toteuttaa siten, että asumisyksikön pihapiiri aidataan ja siinä on lukittava portti. Tontti saisi olla mielellään isohko, jossa olisi puita ja muuta luontoa. Niillä on tervehdyttävä ja rauhoittava merkitys kenelle tahansa.

Henkilökunnan riittävyys on taattava, asumismuodosta riippumatta.

Meillä on kansakuntana varaa hoitaa vanhuksemme. Nykyiset vanhukset ovat rakentaneet Suomen hyvinvoinnin! Jos arvomme ovat kohdallaan silloin me hoidamme asian.

Aloitteeseen yhtyy myös KD Helsingin piiri ry.

PUOLUEKOKOUSALOITE 5 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ MUUTETUSSA MUODOSSA

Perustelut muutokselle: Aihe on erittäin tärkeä ja kannatettava. Hallituksessa olemme joutuneet tekemään vaikeita päätöksiä Suomen valtion talouden tilanteen parantamiseksi. Näitä päätöksiä tehtäessä olemme kuitenkin pyrkineet panostamaan perheiden, lasten ja nuorten asioihin. Koska olemme puolueena alun perin sitoutuneet hallitusohjelmaan ja sen toimenpiteisiin, tulisi tämä ottaa tekstissä huomioon (poistot). Asia ja sisältö säilyy poistosta huolimatta samana. Otsikon lyhenne on syytä avata.

HELSINGIN NAISPIIRI: Huono-osaiset nuoret ja nuorten mt kriisi mielenterveyskriisi

Kärsimme tällä hetkellä Suomessa nuorten mielenterveyskriisistä. Nuoremme hyvinvointi on tällä hetkellä hyvin polarisoitunutta. Pahoinvointi on lisääntynyt merkittävästi ja syitä sille ovat korona pandemia, Ukrainan sota, ilmastonmuutos, sekä heikko toimeentulo.

Syrjäytyminen ja nuorten huono-osaisuus on tällä hetkellä vakava yhteiskunnallinen ongelma. Usein taustalla on kasaantuneet ongelmat, jotka liittyvät vähäiseen koulutukseen, yksinäisyyteen, koulukiusaamiseen, työttömyyteen, köyhyyteen, mielenterveysongelmiin ja joutumisesta yhteiskunnallisten vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolelle. Tulisi löytää keinot, jolla saada syrjäytyneet nuoret takaisin yhteiskuntaan. Viime aikoina leikkauksia on tehty etenkin nuoriin aikuisiin kohdistuvista kohteista, joka ei ole oikein, sillä leikkaukset heikentävät entisestään nuorten huonovointisuutta.

Uusi terapiatakuu on tullut voimaan 1.5.2025, jonka mukaan alle 23-vuotiaiden nuorten tulee päästä tiettyihin mielenterveyspalveluihin viimeistään 28 vuorokauden kuluessa siitä, kun tarve on todettu.

Terveystieteiden tutkimuskeskuksen mukaan lähetteen psykiatriseen hoitoon saanut nuori tai jonka hoitoon pääsyn kiireellisyys on todettu, pitäisi päästä hoitoon kolmen kuukauden sisällä. (L1326/2010, §53). Terveystieteiden tutkimuskeskuksen ja terapiatakuun mukaan nuorten hoitoon pääsyn turvaamiseksi on olemassa hyvät lait, mutta silti erityissairaanhoidon palveluihin pääsy on pitkittynyt viime vuosina. Hoito-

paikkoja ei riitä tarpeeksi nuorille ja monet, jotka apua tarvitsevat jäävät avun ulkopuolelle.

Kristillisdemokraattien (KD) Helsingin naispiiri esittää puoluekokoukselle:

- Määrärahoja, sekä resursseja tulisi kohdentaa enemmän nuorten hyvinvointia tukeviin palveluihin, kuten: ennaltaehkäisevät palvelut, etsivä työ, järjestöjen toiminta, sekä psykiatriset palvelut.
- Hoitojärjestelmässä tulisi taata, että jokainen apua tarvitseva tai itsemurhaa yrittänyt nuori saisi tarvitsemaansa hoitoa, eikä joutuisi odottamaan sitä kohtuuttoman pitkään tai, että ei saa sitä laisinkaan. Asiaa voidaan edistää lisäämällä hoitopaikkoja, sekä työntekijöitä.

Naispiiri kysyy: Miten tämä voi olla hyvinvointivaltiossamme mahdollista? Meidät on valittu maailman onnellisimmaksi maaksi monta kertaa ja silti pahoinvointi on yleistä. Suomi ei ole onnellisin maa omille nuorilleen, sillä jos kysytään alle 15-vuotiailta, olemme kaukana kärjestä lasten ja nuorten onnellisuustutkimusten mukaan. Monikaan Suomalainen ei tunne itseään erityisen onnelliseksi ja masennus on kansantauti. Olemmeko siis todella maailman onnellisin maa? Enää ei voi sanoa, että terveys, sosiaalinen tuki tai talous- asiat olisivat hyvin tässä maassa.

Tämän alamäen on loputtava ja on tehtävä parempia ratkaisuja. Toimenpiteitä ja resursseja tulee kohdentaa oikein tai Suomella ei ole tulevaisuutta. Huomisen työ aloitetaan tänään.

Aloitteeseen yhtyy KD:n Helsingin piiri ry

PUOLUEKOKOUSALOITE 6 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ MUUTETUSSA MUODOSSA

Perustelut loppuosan poistoon/lisäykseen: Päiväkoteja ja kouluja tulee tiedottaa ja rohkaista jakamaan tietoa, mutta näiden velvoittaminen tiedon jakoon menee varmaankin koulujen ja päiväkotien ydintehtävän ulkopuolelle.

SATAKUNNAN PIIRI: Mikroyritykset mukaan pienten paikallisten urheiluseurojen tukemiseen

Aloitteen kohderyhmänä ovat lapset ja nuoret, tavoitteena syrjäytymisen estäminen, liikunnan ilo ja ryhmässä toimimisen ilo, henkisen ja fyysisen hyvinvoinnin lisääminen, myös maahanmuuttajaperheiden lapset huomioon ottaen.

Yleensä isot yritykset tukevat isoja paikallisia seuroja. On tärkeää, että myös pienet paikalliset ja kaupunginosien urheiluseurat saavat tukea yrityksiltä, jotta ne voivat tarjota kaikille halukkaille mahdollisuuden osallistua seuran toimintaan. Siksi esitämme, että KD kaikin käytettävissä olevin keinoin ryhtyy edistämään kannustimia, jotka parantavat erityisesti pienten yritysten mahdollisuuksia osallistua lasten ja nuorten harrastustoiminnan, esimerkiksi paikallisten urheiluseurojen tukemiseen.

Taustaa

Tavoite on saada 6-vuotiaista alkaen tyttöjä ja poikia ohjatun harrastustoiminnan pariin, jolloin he saavat elämäänsä tärkeää sisältöä ja hyvinvointia. On tunnettua, että esimerkiksi lapsen liikunta-harrastus vaikuttaa positiivisesti lapsen tulevaisuuteen ja hyvinvointiin, kun löytyy mielenkiintoinen ja innostava tapa olla mukana vaikkapa seuratoiminnassa. Monesti myös vanhemmat saadaan harrastukseen mukaan, jolloin se hienosti aktivoi myös perhettä viettämään yhdessä aikaa har-

rastuksen parissa. Kun maahanmuuttajaperheiden lapset huomioidaan, edistetään kotoutumista sekä Suomen kielen käyttöönottoa ja oppimista.

Kun pienellä paikkakunnalla toimiva yritys tukee paikallista urheiluseuraa, se samalla auttaa pitämään yhteisön aktiivisena ja elinvoimaisena, mikä puolestaan hyödyttää paikallisia yrityksiä.

Yritykset voivat lahjoittaa rahaa, tuotteita tai palveluita yleishyödyllisille järjestöille, kuten esimerkiksi paikallisille urheiluseuroille. Nykyisin yritys voi lahjoittaa ainoastaan 850 €/vuosi per kohde vähennyskelpoisena verotuksessa. Verovähennyksen hyödyntäminen edellyttää lisäksi, että lahjoitus kohdistuu sellaiseen toimintaan, joka on joko paikallista tai jollain tavalla yrityksen toimialaa lähellä olevaa. Näitä rajoituksia tulisi väljentää, erityisesti verovapaan lahjoituksen enimmäismäärää korottaa tuntuvasti.

Hyväntekeväisyys ei toki ole ainoa tapa tukea paikallista yhteisöä. Yritys voi myös tukea järjestöjä ja yhteisöjä ostamalla mainostilaa urheilujoukkueen pelipaidasta tai yhdistyksen esitteestä. Nämä kulut ovat vähennyskelpoisia markkinointi- ja mainoskuluina, eikä niille ole onneksi asetettu euromääräistä ylärajaa. Mainostamisen hinta on kuitenkin oltava kohtuullinen suhteessa yrityksen saamaan näkyvyyteen, jotta verovähennys voidaan hyödyntää.

Koulut ja päiväkodit olisi myös velvoitettava huolehtimaan siitä, että koteihin menee tietoa koulujen ja päiväkotien kautta on myös tehokasta välittää perheille tietoa paikallisesta seuratoiminnasta, jotta jokaisen perheen lapsi/lapset pääsevät mukaan harrastamaan.

PUOLUEKOKOUSALOITE 7 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ

Hallituksessa olemme jo ryhtyneet toimiin tilanteen muuttamiseksi. Eduskunta hyväksyi hiljattain mietinnön lakimuutoksesta, jolla luodaan edellytykset niin sanotun suurpetojen kannanhoidollisen metsästyksen mahdollistamiseksi. EU on päättänyt suden suojeluaseman alentamisesta. Maa- ja metsätalousministeriö aloittaa välittömästi kansallisen toimeenpanon valmistelun suden metsästyksen järjestämiseksi Suomessa. Tavoitteena on antaa hallituksen esitys eduskunnalle syyskaudella niin, että lainsäädäntö voi tulla voimaan vuoden 2026 alusta. Kokonaisuudessaan uusi järjestelmä olisi voimassa loppusyksystä alkavana metsästyskautena 2026–27.

SATAKUNNAN PIIRI: Suurpedot tehokkaan metsästyksellisen kannansäätelyn piiriin

Susien, karhujen ja ilvesten kannat ovat kasvaneet voimakkaasti. Kun saaliseläinten kannat näin pienenevät ja petokanta saa ensi kesänäkin häiritsemättä kasvaa, syksyllä petoja uhkaa ravintopula. Tällöin ne hakeutuvat enenevässä määrin ihmisasutuksen lähelle, pyrkien hakemaan ravintonsa sieltä. Tämä aiheuttaa vaaran kaikille kotieläimille ja myös henkilövahinkojen uhka kasvaa.

Nyt on korkea aika puolueemme järjen äänelle toimia kaikin tavoin niin, että pedoilla säilyy luontainen arkuus ihmisiä ja ihmisasutusta kohtaan. Lainsäädäntö ja asetukset tulee muokata sellaisiksi, etteivät myönnetty metsästysluvat esty tai viivästy valituskäytäntöjen takia.

Pitämällä petokannat säänneltyinä tarjoamme sekä ihmisille, että suurpedoillekin mahdollisuuden elää omaa elämäänsä luonnollisissa ympäristöissään.

PUOLUEKOKOUSALOITE 8 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ MUUTETUSSA MUODOSSA

Perustelut lopun lisäykselle: Valtiovarainministeriö valmistelee harkinnanvaraista lisääaikaa alijäämien kattamiseen. Tätä voisivat hyödyntää sellaiset hyvinvointialueet, jotka tasapainottavat talouttaan täysimääräisesti ja joille ei kerry uutta alijäämää tältä vuodelta. Muutoin olemme sitoutuneet hallitusohjelman mukaisiin tavoitteisiin.

SATAKUNNAN PIIRI: Hyvinvointialueille myönnettävä mahdollisimman pikaisesti lisääaikaa alijäämien kattamiseen

Alijäämien kattaminen vuoden 2026 loppuun mennessä on useille hyvinvointialueille kohtuuton tavoite. Jos alijäämät katetaan sellaisin pakkotoimin, jotka vaarantavat potilasturvallisuuden, on tämä oikeuskanslerin tekemän tulkinnan mukaan väärin.

Puolueemme pitää pyrkiä mahdollisimman nopeasti neuvottelemaan hyvinvointialueiden alijäämien kattamiseen lisääaikaa tilanteissa, joissa hyvinvointialue on jo tehokkaasti pyrkinyt tasapainottamaan talouttaan.

PUOLUEKOKOUSALOITE 9 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ MUUTETUSSA MUODOSSA

Perustelut: Emme voi määritellä kustantamojen materiaaleja. Muutaman lauseen poisto tekee aloitteesta tekstillisesti tasapainoisemman ja asia pysyy samana.

SATAKUNNAN PIIRI: Syntymättömien lasten ihmisoikeuksien puolesta

Sanotaan, että naisilla on oikeus omaan vartaloonsa. Voidaan kysyä, eikö samaa oikeutta ole lapsilla? Abortissa ei toteudu tulevien naisten, ja miesten, oikeus omaan vartaloon. Naisen kohdussa olevilla lapsilla, äidin raskausviikoista riippumatta, tulisikin olla vähintään nähdä ja kuulla tulemisen oikeus niin ennen naisen päätymistä aborttiin kuin keskenmenonkin uhatessa. Alateitse ultrattaessa pystytään näkemään hyvinkin, miltä kohdussa kasvava lapsi näyttää. Jos riittävän tehokkaita ultraäänilaitteita puuttuu, niitä tulee hankkia.

~~Jo esim. 8 viikkoinen kohdussa kasvava lapsi näyttää aivan pikkunukelta alateitse ultrattaessa. toisin kuin laaja kuvapropaganda väittää. Niin kouluilta kuin mm. VauKirjan sivuilta löytyy kuvitusta sikiön kehityksestä, joka ei vastaa todellisuutta, vaan pikemminkin darwinistisen kehitysopin kuvamateriaalia jostakin epämuodostuneesta olennosta. Tällainen kuvamateriaali tulisi myös uudistaa vastaamaan todellisuutta!~~

Tärkeä asia sekä naisten hyvinvoinnin että kohdussa kasvavan lapsen hyvinvoinnin kannalta olisi terveydenhuollon henkilöstön erilaisten tukitoimien ja vaihtoehtojen esittely äidille. On mm. taloudellisia tukitoimia, turvatalo naisille ja mahdollisuus antaa vauva myös adoptoitavaksi. Abortin ei missään kohtaa tulisi olla vaihtoehtona itsestäänselvyys ilman kaiken mahdollisen tuen esittelyä sekä kohdussa kasvavan lapsen näkemistä ultraamalla ja sydänäänet kuuntelemalla. Näin tulisi terveydenhuollon ja sairaanhoidon henkilöstö ohjeistaa toimimaan, jotta kohdussa kasvavan lapsen ihmisoikeudet voisivat paremmin toteutua ja äitikin saisi oikeanlaista tukea.

Nämä tukitoimet sekä terveydenhuollossa, että koko yhteiskunnassa tulisi tehdä kohdussa olevien ihmisoikeuksien lisäämiseksi, ja äitiensä tukemiseksi, viimeistään nyt, kun syntyvyys maassamme on muutenkin heikkoa.

PUOLUEKOKOUSALOITE 10 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ MUUTETUSSA MUODOSSA

Perustelut: Olemme hallituksessa tehneet erilaisia toimia valtion talouden ja valtion velkasuhteen parantamiseksi. Mukana on ollut paljon erittäin vaikeita päätöksiä. Päätöksiä tehdessämme olemme kuitenkin pyrkineet turvaamaan heikommassa asemassa olevien ihmisten toimeentulon. Leikkausten kritisoiminen olisi tässä kohtaa perusteltua rajata ulkopuolelle (poisto), koska olemme puolueena sitoutuneet hallitusohjelmaan, sen tavoitteisiin ja toimiin. Poistoista huolimatta aloitteen tavoite välittyy tekstistä. Vastaavasti aloitteessa on hyvä ilmaista tavoite jokaisen oikeudesta asuntoon. Kuitenkin oikeuden kirjaaminen lakiin voi aiheuttaa hankalia tilanteita eikä välttämättä edistä kuitenkaan käytännössä asiaa, kuten olemme muissakin tilanteissa huomanneet.

LÄNSI-HELSINGIN OSASTO: Syrjäytyminen ja asunnottomuus kasvussa - Asunnottomuus on yhteiskunnalle pitkällä aikavälillä kustannus ei säästö

”Syrjäytymistä on lähes 15-vuoden aikana kuvattu uhkana suomalaisen yhteiskunnan turvallisuudelle”. Tämä lause kertoo ilmiön vakavuudesta.

Nuortemme syrjäytyminen on aikamme suurimpia ongelmia. Syrjäytyminen on ollut suuri ongelma etenkin nuorten keskuudessa, mutta nykypäivänä myös muun väestön. Myös lapsiperheiden köyhyys on lisääntynyt merkittävästi.

Syrjäytyminen saa alkunsa yleensä huono-osaisuuden kasaantumisesta. Huono-osaisuuteen liittyy aineellisten tarpeiden lisäksi myös fyysinen ja psyykinen terveys, sosiaalinen toiminta ja sosiaaliset suhteet.

Helsingissä ja muualla Suomessa huono-osaisuus näkyy etenkin asunnottomuuden lisääntymisenä. Suomessa asunnottomuus keskittyy pääkaupunkiseudulle ja muihin kasvukeskuksiin. Suomessa yksin eläviä asunnottomia oli vuonna 2024 3806. Helsingissä oli vuonna 2024 asunnottomia 800 henkilöä. Tärkeimpänä syynä asunnottomuuteen voisi nähdä pienten ja kohtuuhintaisten asuntojen puutteen. Hätmajoitus ei ole ratkaisu asunnottomuuden poistamiseksi.

~~Pääkaupunkiseudulla asuu paljon pienituloisia ihmisiä melko kalliissa vuokra-asunnoissa. Hallituksen tekemät leikkaukset toimeentulotuen ja asumistuen vuokranenimmäismääriin pakottavat näitä ihmisiä luopumaan asunnoistaan tai he tulevat hädetyiksi, koska eivät kykene maksamaan vuokriaan. Leikkaukset koskevat pääasiassa nuoria, pienituloisia ihmisiä, jotka joutuvat näistä edellä mainituista eniten kärsimään.~~

Vuodesta 2008 saakka suomalainen asunnottomuustyö on pohjautunut Asunto ensin- malliin. Mallin keskiössä on ajatus siitä, että asunto on perusoikeus ja asunnottomuustyössä asunnon hankkiminen on etusijalla muihin tukitoimiin nähden. Oman asunnon saaminen ja sen turva edesauttaa muiden sosiaalisten ja terveydellisten ongelmien ratkaisemista. Vvaryl- eli vailla vakinaista asuntoa ry:n mukaan Asunto- ensin malli vaatii vielä kehittämistä ja siihen on turvattava riittävät resurssit, kun sosiaali- ja terveyspalvelut siirtyvät hyvinvointi alueille.

Nämä kaikki edellä mainitut ovat tekijöitä, jotka vaikuttavat nuorten hyvinvointiin ja lisäävät nuorten syrjäytymisen riskiä. Nuorten hätään on vastattava. Kyse on nuortemme ja kansamme tulevaisuudesta. Huomisen työ on aloitettava tänään.

Länsi- Helsingin paikallisosasto esittää:

- Jokaisella tulee olla oikeus asuntoon. Oikeus asuntoon tulisi olla kirjattu lakiin.
- Asunto ensin- mallin toteuttamiseen tulee panostaa lisäämällä siihen resursseja jokaisella paikkakunnalla tasavertaisesti.
- Pienituloisille tulisi olla tarjolla pieniä ja halpoja vuokra-asuntoja.
- Syrjäytyneet tulisi tavoittaa erilaisin keinoin ja saattaa takaisin yhteiskuntaan. Etsivään työhön ja eri järjestöjen toimintaan, jotka tukevat hyvinvointia ja ehkäisevät syrjäytymistä on panostettava ja lisättävä resursseja, esim. matalankynnyksen työpaja toiminta voi pitää nuoren kiinni yhteiskunnassa ja arjessa.

PUOLUEKOKOUSALOITE 11 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ

KESKI-POHJANMAAN PIIRI, VARSINAIS-SUOMEN PIIRI JA HELSINGIN PIIRI: Lapsen oikeus molempiin vanhempiin – vieraannuttaminen on tunnistettava väkivallaksi

Erojen yhteydessä vanhemmat pystyvät usein sopimaan lasta koskevista asioista lapsen parhaaksi. Valitettavasti näin ei aina ole. Joskus toinen vanhempi alkaa käyttää lasta vallan välineenä toista vanhempaa vastaan – tilanne, jossa lapsi saattaa menettää yhteyden toiseen vanhempaansa ilman hyväksyttävää syytä. Tätä kutsutaan vieraannuttamiseksi.

Vieraannuttaminen ilmenee esimerkiksi mustamaalaamisena, yhteydenpidon estämisenä tai tapamisten kieltämisenä. Se voi johtaa siihen, että lapsi menettää kokonaan rakastamansa ja tarvitsemansa vanhemman.

Ilmiö on lapselle syvästi vahingollinen: se on psyykkisen väkivallan muoto, joka voi aiheuttaa pitkäaikaisia vaurioita itsetuntoon, ihmissuhteisiin ja mielenterveyteen.

KD:n puoluevaltuusto esitti 24.5.2025 kannanotossaan, että lakiin kirjataan lapsen oikeus molempiin vanhempiin myös eron jälkeen. KD:n Keski-Pohjanmaan piiri, Varsinais-Suomen piiri ja Helsingin piiri esittävät, että lakiin kirjataan lapsen oikeus molempiin vanhempiin myös eron jälkeen. Lisäksi lasten hyvinvoinnin kannalta on tärkeää, että laissa huomioidaan myös lasten ja isovanhempien välinen yhteys. Aikaamme tällaisen lain tarve kuvaa murheellisella tavalla. Kovuus on lisääntynyt ja sen näkyy myös vieraannuttamisena sekä vanhemmista että isovanhemmista.

Vieraannuttaminen on määriteltävä lapseen kohdistuvaksi psyykkiseksi väkivallaksi, jota on torjuttava lainsäädännössä samalla vakavuudella kuin muuta kaltoinkohtelua. Suomeen tulee luoda valtakunnalliset jälleenyhdistämissmallit vieraannutettujen lasten ja vanhempien tueksi.

Viranomaisille on tarjottava pakollista koulutusta ilmiön tunnistamisesta, ja perheitä tukevia rakenteita on kehitettävä myös eron jälkeen.

Tanskassa vieraannuttaminen on tunnistettu laissa 1.1.2025 alkaen – Suomen on seurattava esimerkkiä. Lapsen oikeus molempiin vanhempiin ei saa päättyä vanhempien eroon.

KD:n Keski-Pohjanmaan piiri, Varsinais-Suomen piiri ja Helsingin piiri yhtyvät puoluevaltuuston näkemykseen, mutta pitävät lisäksi lasten hyvinvoinnin kannalta tärkeänä, että esityksessä huomioidaan myös lasten ja isovanhempien välinen yhteys. Aikaamme tällaisen lain tarve kuvaa murheellisella tavalla. Kovuus on lisääntynyt ja sen näkyy myös vieraannuttamisena sekä vanhemmista

että isovanhemmista. Piiri ja osasto vetoavat lisäksi lapsiasiainvaltuutettuun, että hän pitäisi asiaa esillä tiedotuksen ja valistuksen keinoin lasten ja myös lopulta vanhempien ja isovanhempien parhaaksi.

PUOLUEKOKOUSALOITE 12 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ

SAARIJÄRVEN OSASTO JA KESKI-SUOMEN PIIRI: Omaishoitajille on saatava mahdollisuus omaishoitovähennykseen ansiotuloverotuksessa

Saarijärven Kristillisdemokraatit esittää, että puolue alkaa ajamaan omaishoitopalkkion vaihtoehtoksi omaishoitovähennystä vähennettäväksi ansiotuloverotuksessa.

Väestön vanhentuessa ja huoltosuhteen heikentyessä jatkuvasti on kehitettävä keinoja hallita kasvavaa inhimillistä ja taloudellista vajetta yhteiskunnassa. Omaishoitajat ovat jo nykyään erittäin tärkeässä roolissa terveydenhoidon kustannusten hallinnassa. Nykyinen omaishoitopalkkiojärjestelmä houkuttelee erityisesti eläkeläisiä hoitamaan heikompi kuntoista puolisoaan. Aloitteen tavoite on aktivoida vähintään osa-aikaisesti työssäkäyviä aikuisia hoitamaan omia vanhempiaan tai muita läheisiä hoivaa tarvitsevia ihmisiä. Työikäisillä aikuisilla on usein enemmän voimavaroja, kuin vanhuksella joka hoitaa puolisoaan. Lisäksi vähennysperusteinen omaishoidon tuki kannustaa pysymään myös työelämässä kiinni, jolloin on helpompi palata työelämään täysipainoisesti, kun omaishoidon tarve päättyy.

Omaishoitoa on edistettävä paitsi kulujen hallinnan näkökulmasta, mutta myös perheiden yhtenäisyyden ja välittämisen näkökulmasta. On inhimillisesti tärkeää antaa perheille parempi mahdollisuus hoitaa itse apua tarvitsevia läheisiään eikä sysätä heitä automaattisesti yhteiskunnan hoidettavaksi.

Kannustimena omaishoitovähennyksen on oltava suurempi, kuin omaishoitajan hoitopalkkio, mutta pienempi, kuin hyvinvointialueen järjestämän kotihoidon tai laitoshoidon kustannus. Lisäksi omaishoitovähennys on oltava vähennettävissä omaishoitajan puolison tuloista (kuten kotitalousvähennys) jos omista tuloista ei voi tehdä vähennystä kokonaisuudessaan.

PUOLUEKOKOUSALOITE 13 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ

JYVÄSKYLÄN OSASTON JA KESKI-SUOMEN PIIRI: Aika toimia – Osatyökykyisten työttömien asema kuntoon

THL:n ja Työterveyslaitoksen tutkimuksissa on arvioitu, että noin 40–60 %:lla pitkäaikaistyöttömistä on jonkinlaisia terveyteen tai työkykyyn liittyviä rajoitteita. Osa heistä on osatyökykyisiä, jotka haluaisivat tehdä työtä toimintakykynsä rajoissa, mutta nykyjärjestelmä ei tätä tue. Määräaikainen ja rajallinen osasairausloma ei tarjoa kestävää pohjaa työuralle tai toimeentulolle – erityisesti, jos työkyvyn alenema on pitkäaikainen tai pysyvä.

Työelämä ja sosiaaliturva eivät tällä hetkellä vastaa osatyökykyisen tarpeisiin. Työnhakijalta edellytetään kokopäivätyön hakemista, vaikka se ei olisi terveydellisesti mahdollista. Tällöin työttömän osatyökykyisen ainoa vaihtoehto on olla täysin sairauslomalla, vaikka eläkkeen myöntäminen olisi hänelle parempi vaihtoehto. Pahimmillaan sairauslomat venyvät vuosiksi tai jopa vuosikymmeniksi, mikä voi johtaa passivoitumiseen ja syrjäytymiseen.

Työkyvyttömyyseläkkeen saaminen on vaikeaa, vaikka lääkärin lausunnot tukisivat sitä. Joissain tapauksissa työkyvyttömyyseläkepäätöksissä lääkäreiden ja asiantuntijoiden lausunnot sivuute-

taan hakijaa koskaan tapaamatta. Joistain sairauksista kerrotaan terveyden-/ sosiaalihuollossa suoraan, ettei niillä nykyään myönnetä työkyvyttömyyseläkettä, eikä apua eläkkeen hakemiseen ole saatavilla. Eläkepääätösten myöntämisen tai hylkäämisen tulisi perustua potilasta tutkineen ja lausunnon kirjoittaneen lääkärin tekemään arvioon tämän työ- ja toimintakyvystä, ei pelkkään diagnoosiin tai taloudellisiin intresseihin.

Sairauslomalla työskentely on kielletty, vaikka henkilöllä olisi siihen osittainen työkyky. Tämä voi johtaa harmaaseen talouteen ja heikentää sekä työntekijän että työnantajan oikeusturvaa esimerkiksi vahinkotilanteissa. Sen sijaan täyden tai osatyökyvyttömyyseläkkeen avulla henkilö voisi osallistua työelämään rajatusti ja turvallisesti. Myös työnantaja voisi palkata henkilön laillisesti ja turvallisin mielin.

Yksilön ja yhteiskunnan etu olisi, että osatyökykyiset pääsisivät eläkkeelle silloin, kun työkyky ei riitä avoimille työmarkkinoille. Samalla tarvitaan selkeyttä ja joustavuutta työnhaku-, tuki- ja eläkejärjestelmien sekä yrittäjyyden muotoihin, jotta väliinputoamiselta vältetään. Näin voidaan ehkäistä myös pitkäaikaisen työttömyys- ja köyhyysloukun kehittymistä ihmisten elämässä.

Kristillisdemokraatit on ollut aina yhteisön tukemisen puolestapuhuja ja puolueemme arvojemme ytimessä on heikompiensaisten puolustaminen ja huolenpito kaikista kansalaisista. On aika nostaa epäkohtia esiin ja varmistaa, että yhteiskuntamme on oikeudenmukainen myös osatyökykyisille.

Erityisesti nyt, kun hallitus keskustelee osatyökykyisten työllistämisen edistämisestä, kristillisdemokraateilla on oivallinen tilaisuus ottaa aktiivinen rooli osatyökykyisten työttömien tilanteen parantamiseksi. Tämä on otollinen hetki nostaa epäkohtia esiin ja varmistaa, että yhteiskuntamme on oikeudenmukainen myös heille (osatyökykyisille). Nyt on aika kehittää konkreettisia ratkaisuja, jotka mahdollistavat ihmiselle itsenäisen ja täysipainoisen elämän myös silloin, kun työkyky on osittain heikentynyt.

PUOLUEKOKOUSALOITE 14 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ

KYMEN PIIRI: Uusien kristillisten koulujen opetusluvan saamisen ehtoja kohtuullistettava

Suomessa toimii 16 kristillistä koulua, joissa annetaan esiopetusta ja perusopetusta luokille 1-9. Viime vuosina Valtioneuvosto ei ole myöntänyt uusille kristillisille kouluille opetuksen järjestämislupia, vaan hakemukset on järjestelmällisesti hylätty.

Vuosien 2024-2025 aikana hylkäyspäätos on tullut esimerkiksi Lappeenrannan, Seinäjoen ja Kouvolan kristillisille kouluille. On perusteltua, että Opetus- ja kulttuuriministeriö edellyttää yksityisiltä kouluilta asianmukaiset ammatilliset ja taloudelliset resurssit laadukkaaseen opetuksen järjestämiseksi. Sen sijaan on väärin, että hylkäyspäätöksissä alueellinen väestökehitys saa huomattavan painoarvon. Esimerkiksi Kouvolan ja Seinäjoen kristillisten koulujen hylkäyspäätöksissä molemmissa keskeinen peruste hylkäämiselle oli, että lapsimäärät alueella laskevat.

Syntyvyys laskee valtakunnallisesti, joten käytännössä lupia ei voisi nykymenettelyllä saada kuin yksittäisissä kasvukeskuksissa. Tämä asettaa alueet, perheet ja lapset hyvin eriarvoiseen asemaan Suomessa. Hylkäyspäätöksessä OKM jopa ohjaa perheitä muuttamaan kotikunnastaan muualle asumaan, mikäli haluavat lapset kristilliseen kouluun:

”Vanhemmat voivat myös niin halutessaan hakeutua asumaan sellaiselle paikkakunnalle, missä toimii sellainen koulu, johon vanhemmat lapsensa haluavat laittaa.”

Kristillisdemokraattien Kymen piiri esittää, että KD lähtisi hallituksessa aktiivisesti edistämään

Kristillisten koulujen lupamenettelyiden kohtuullistamista siten, että (1) myöntämiselle olisi selkeät kohtuulliset kriteerit, jotka täytettyään kannatusyhdistykselle myönnettäisiin opetuksen järjestämislupa ja (2) alueellinen lapsimäärän kehitys ei voisi olla hylkäämisen peruste, mikäli laskeva lapsimäärä on asianmukaisesti otettu huomioon koulun toiminnan suunnittelussa.

PUOLUEKOKOUSALOITE 15 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ

KYMEN PIIRI: Suruvapaan käyttöönotto Suomessa

Suomessa tulisi ottaa käyttöön suruvapaa, joka on perhe-etuuden muoto alaikäisen lapsen kuoleman kohdanneille vanhemmille. Suruvapaa edistäisi lapsensa menettäneiden vanhempien yhdenvertaista asemaa yhteiskunnassamme. Tällä hetkellä lapsensa menettäneet vanhemmat ovat hyvin eriarvoisessa asemassa omien erilaisten elämäntilanteiden myötä.

Lapsen kuolema on yksi suurimpia tragedioita, joita vanhempi voi kohdata. Lääkärit voivat kirjoittaa lapsensa menettäneelle vanhemmalle sairauslomaa, mutta, suru ei ole sairaus, ja lääkärin on käytettävä mielenterveyshäiriö diagnoosia, jotta vanhempi saa sairausloman palkallisena. Sairauslomaa kirjoitetaan yleensä lyhyissä pätkissä, mikä kuormittaa niin lapsensa menettäneitä vanhempia kuin sote-järjestelmää sekä työnantajaa.

Suomessa kuolee vuosittain n. 200–300 alle 18-vuotiasta lasta. Lisäksi Suomessa syntyy n. 200 lasta kuolleena, jolloin äiti on oikeutettu 105 päivän äitiyslomaan. Vanhemmista n. 40 % on 0-2kk, n. 35 % 3-5kk ja n. 25 % yli 6kk poissa töistä lapsensa kuoleman jälkeen.

Tarvitsemme Suomeen tasapuolisen yhteiskunnan tarjoaman tuen, jotta lapsensa menettäneillä vanhemmilla olisi mahdollisuus toipua ja sopeutua uuteen elämäntilanteeseen sekä järjestää perheen arki toimivaksi. Tanskassa lapsensa menettäneille vanhemmille suruvapaa hyväksyttiin parlamentissa yksimielisesti. 26 viikon ansiosidonnainen tuki tuo sureville rauhan kohdata menetyksen tuomaa kipua ilman mielenterveyteen liittyviä diagnooseja. Tuki poistaa ylimääräistä stressiä toimeentulosta sekä liian varhaisesta töihin palaamisesta ja arjen sovittamisesta uudelleenlaiseksi.

Kristillisdemokraattien Kymen piiri esittää, että KD lähtee hallituksessa aktiivisesti edistämään suruvapaan perhe-edun perustamista. Tuki olisi Kelasta haettava ansiosidonnaisen etuus, jonka kesto olisi maksimissaan 26 viikkoa. Tämän kustannuksista osa palautuisi todennäköisesti paremman työkyvyn ja alhaisemman sairastavuuden muodossa, ja olisi ennen kaikkea inhimillinen käytännöllinen tuki vanhemmille vaikeassa elämäntilanteessa.

PUOLUEKOKOUSALOITE 16 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ

KYMEN PIIRI: Lasten varhaisen psykiatrisen hoidon saatavuuden parantaminen

Lasten tunne-elämän ja käyttäytymisen häiriöt ovat lisääntyneet hälyttävästi viime vuosina. Lasten psyykkinen oireilu alkaa yhä nuorempana, mikä näkyy myös varhaiskasvatuksessa ei toivotun käyttäytymisen lisääntymisenä. Julkisuuteen vaikea psykiatrisen hoidon saatavuusvaje nousee mm. lasten ja myöhemmin nuorten pahoinvointina ja väkivallan lisääntymisenä. On tärkeää puutua asioihin riittävän varhaisessa vaiheessa.

Kristillisdemokraattien Kymen piiri esittää lasten psykiatrisen hoidon saatavuuden parantamista varhaiskasvatus- ja esiopetusikäisille lapsille konkreettisten tukitoimien täydentämiseksi lasten mielenterveyden tukemiseen. Tällä hetkellä jonotusajat erikoissairaanhoidossa hoidon alkamiseen arviointijakson jälkeen ovat lapselle tuskastuttavan pitkät. Tiedonkulku terveydenhoidon

ja varhaiskasvatuksen/esiopetuksen välillä on salassa pidettävää, mikä vaikeuttaa saumattoman yhteistyön tekemistä eikä tue lasten etua. Esitämme konsultaatiomallia/liikkuvaa yksikköä, jossa isompien lasten kohdalla hyväksi koettu, psykiatristen sairaanhoitajien jalkautuminen arvioimaan ja konsultoimaan toteutettaisiin myös päiväkodeissa. Näiden ”psyykkareiden” saaminen mukaan yhteistyöhön varhaiskasvatukseen auttaisi saamaan oikea-aikaista apua ja tukea lapsille, sekä toimisi myös tukena varhaiskasvatuksen henkilöstölle. Varhaiskasvatuksen ammattilaiset tarvitsevat myös mahdollisuutta konsultoida lasten psykiatrisen hoidon asioissa sekä riittävästi tukea työssä jaksamiseen.

Hyvinvointialueet ovat kovien säästötoimien edessä, joten esitämme KD:n työskentelevän erityisen lisämäärärahan myöntämiseksi tähän tarkoitukseen, kehittämiseen ja konkreettisiin tukitoimiin arkeen mm. lapsen väkivaltaisen käytöksen vähentämiseksi ja kuormituksen helpottamiseksi. Konsultaatiomallin avulla esim. psykiatriset sairaanhoitajat/ varhaiskasvatuksen psykologit voisivat tuoda osaltaan konkreettista tukea ja apua myös varhaiskasvatuksen henkilökunnalle lasten mielenterveyden tukemiseksi osana moniammatillisia tiimejä.

PUOLUEKOKOUSALOITE 17 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ siten, että seuraavan kerran, kun piirien sääntöjä muutetaan, tämä päivitetään samalla.

VARSINAIS-SUOMEN PIIRI: Piirien sääntöjen päivittäminen

Varsinais-Suomen piiri esittää piirien sääntöjä päivittämistä siten, että säännöissä mainitaan mahdollisuus piirikokoukseen osallistumisesta myös etänä, kun piirihallitus niin päättää. Vaikka yhdistyslaki tämän mahdollistaa, ei asia ole laajasti tunnettu ja selkeyden vuoksi sääntöjen tulisi ottaa kantaa asiaan.

PUOLUEKOKOUSALOITE 18 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYLKÄÄMISTÄ

Nykyisellä ja KD:ssä aina käytössä olleella puoluekokousedustajien valinnoilla KD-yhdistykset ovat useimmiten voineet tavalla tai toisella maksaa ainakin jotain puoluekokousedustajien kokoukseen osallistumiskustannuksia, kuten matka-, majoitus- tai ruokailukustannuksia. Jos kaikilla henkilöjäsenillä olisi äänioikeus puoluekokouksissa, KD-yhdistykset eivät enää voisi tukea puoluekokoukseen osallistuvien kustannuksia. Tämä asettaisi eri puolelta maata puoluekokoukseen tulevat hyvin eriarvoiseen verrattuna siihen, millä alueella puoluekokous kulloinkin pidetään.

Puoluekokouksen pitopaikkakunta vaikuttaisi, miten paljon etenkin kokouspaikan lähi-alueelta osallistujia tulisi kokoukseen äänivaltaisina jäseninä ja tämä toisi eriarvoisuuden puoluekokouksessa tehtäviin päätöksiin ja henkilövalintoihin. Nykyisten sääntöjen mukaan puoluekokousedustajien määrä tulee osastoilla suoraan maksaneiden jäsenten suhteessa.

Kiinnostus osallistua osastojen, piirien ja erityisjärjestöjen vuosikokouksiin todennäköisesti pienenesi, kun ei olisi enää puoluekokousedustajien valintoja kokouksissa.

Lisäksi puoluekokouspaikasta tulisi paljon lisäkustannuksia, koska pitäisi varautua isoon kokoustilaan vaikka osallistujien määrää ei tiedetä siinä vaiheessa, kun kokouspaikka pitää varata ja puoluekokousjärjestelyjä alkaa tehdä.

VARSINAIS-SUOMEN PIIRI: Puolueen sääntöjen muuttaminen

Varsinais-Suomen piiri esittää puolueen sääntömuutosta siten, että jokaiselle edellisvuonna jäsenmaksunsa maksaneelle jäsenelle tulisi oikeus osallistua täysivaltaisena jäsenenä puoluekokoukseen.

PUOLUEKOKOUSALOITE 19 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYLKÄÄMISTÄ

Tilintarkastusyhteisöt tekevät työtä tuntiperusteisesti, joten keskittämällä ei työmäärä eli työtunnit vähene. Monella piirillä on nykyisin hyviä, edullisia tilintarkastajia. Kun hyvä tilintarkastaja on löytynyt ja valittu, monet piirit käyttävät samaa tilintarkastajaa useitakin vuosia. Puolue voi suositella puolueen tilintarkastajaa etenkin niille piireille, joilla on edessä uuden tilintarkastajan valinta eikä piirillä ole tiedossa uutta, hyvää tilintarkastajaa. Puolueen käyttämän tilintarkastajan hinnoista ja kokemuksista hänen käytöstä voi aina kysyä puoluetoimistosta.

VARSINAIS-SUOMEN PIIRI: Piirien tilintarkastusyhteisön kilpailuttamisesta keskitetysti

Joillain puolueen piireillä on vaikeuksia pätevän ja edullisen tilintarkastajan löytämisessä. Varsinais-Suomessa on jo muutamaan otteeseen jouduttu järjestämään ylimääräinen piirikokous, kun tilintarkastusta ei ole saatu ajoissa tehtyä ennen piirin kevätkokousta.

Varsinais-Suomen piiri esittää, että puolue tekisi keskitetyn kilpailutuksen piirien talouden ja hallinnon tilintarkastusyhteisöstä, jota voidaan suositella piirien tilintarkastusyhteisövalinnaksi hyvisä ajoin ennen kuin tilintarkastaja piireissä valitaan.

Kyseinen menettely voisi alentaa kustannuksia tai ainakin helpottaa pätevän tilintarkastajan löytämisessä hyvissä ajoin niin, ettei ylimääräisiä piirikokouksia tarvittaisi, eikä piirien johtoryhmältä menisi kohtuuttomasti aikaa tilintarkastuksen – usein tuloksettomaan – kilpailuttamiseen.

PUOLUEKOKOUSALOITE 20 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ siten, että perustetaan toimikunta tekemään suunnitelma ja sen pohjalta puoluehallitus/puoluevaltuusto päättää, järjestetäänkö tapahtumaa.

VARSINAIS-SUOMEN PIIRI: KD:lle kesäpäivät

KD toimii erinomaisesti niin vaaleissa, yhteiskunnallisen vaikuttamisen saralla kuin paikallisten osastojen taholla. Kentällä toimiessa ja kenttää kuunnellessa esille ovat kuitenkin nousseet selkeänä toiveet niin aatteeseen, poliittisiin kokonaisuuksiin kuin käytännön toimintaan liittyvien koulutusten järjestämisestä. Lisäksi yhdessä vietettyä aikaa innostavine keskusteluineen ei tunnu koskaan olevan tarpeeksi kaiken muun toiminnan keskellä.

Tällaista toimintaa varten KD:n on alettava järjestää omia kesäpäiviä, jotka voisivat sisältää mm. monipuolista koulutusta, workshop-työskentelyä, paikallis- ja piiritason toiminnan kehittämisen ideointia sekä vähemmän virallista yhdessäoloa. Tällaisia kesäpäiviä on aiemmin puolueen historiassa järjestetty ja tuo perinne olisi syytä nyt käynnistää uudelleen. Käytännössä kesäpäivät voitaisiin järjestää aina niinä vuosina, jolloin puolueella ei olisi sääntömääräistä puoluekokousta. Näin ollen joka toinen vuosi järjestettävät kesäpäivät pidettäisiin ensimmäisen kerran kesällä 2026.

Kesäpäivien järjestämistä varten olisi syytä perustaa oma toimikunta. Toimikunnassa voisi olla

mukana sekä puolueen ja eduskuntaryhmän palkattua henkilökuntaa että luottamusperustaisesti mukaan haluvia. Kesäpäivien organisoimisessa ja ohjelman järjestämisessä voitaisiin hyödyntää myös puolueen erityisjärjestöjä sekä Ajatushautomo Kompassia, mikäli näillä toimijoilla on resurssien puolesta mahdollista olla mukana.

Talouden resurssien suhteen kesäpäivien järjestämisen kustannuksia voitaisiin kattaa ainakin osittain osallistumismaksuilla. Varsinais-Suomen Kristillisdemokraatit esittääkin, että KD:lle järjestetään omat kesäpäivät aina niinä vuosina, jolloin puolueella ei ole sääntömääräistä puoluekokousta, alkaen vuodesta 2026. Lisäksi esitämme, että kesäpäiville perustetaan oma toimikunta.

PUOLUEKOKOUSALOITE 21 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ

LOHJAN OSASTO: ”KD kuntoon”-kampanja ja kristillisdemokraatit liikkumaan

Liikkumattomuus on yksi aikamme suurimmista kansanterveydellisistä haasteista. Suuri osa suomalaisista liikkuu terveytensä kannalta liian vähän, mikä heijastuu mm. lisääntyneinä pitkäaikais-sairauksina, mielenterveyden ongelmina ja työkyvyn heikkenemisenä. Tutkimusten mukaan jo pienelläkin lisäyksellä arjen aktiivisuuteen on merkittäviä vaikutuksia hyvinvointiin ja jaksamiseen.

Fyysisen aktiivisuuden lisääminen ei ole pelkästään yksilön vastuulla, myös yhteisöillä ja organisaatioilla, kuten KD:lla poliittisena puolueena, voi olla oma kannustava ja mahdollistava roolinsa liikunnallisen elämäntavan tukemisessa ja esimerkin näyttämisessä.

Liikunnan tuomisella soveltuvissa määrin, vaikka vähäisestikin, osaksi puolueen toimintaa voidaan edistää liikunnallista yhteisöllisyyttä ja luoda uusia toimintamuotoja. Mahdollisesti voimme myös madaltaa kynnystä osallistua puolueen toimintaan niiden osalta, joita perinteinen kokous-kulttuuri ei puhuttele.

Esitämme, että tavoitteen edistämiseksi puolue

- 1) nimeää vuoden 2026 ”KD kuntoon” teemavuodeksi, jolloin puolue ottaa liikunnalliset elementit osaksi kokouskäytäntöjä niin paikallis-, piiri- kuin valtakunnankin tasolla, esimerkiksi lyhyinä taukoliikuntatuokioina, kävelykokouksina tai yhteisinä ulkoiluhetkinä tapahtumien yhteydessä.
- 2) kannustaa piirijärjestöjä ja paikallisosastoja järjestämään liikunnallisia tempauksia, kuten yhteiskävelyitä, ulkoilutapahtumia tai -kampanjoita, joihin on mahdollista osallistua matalalla kynnyksellä.
- 3) tuo liikunnan teemaa näkyvämmiin esiin puolueen viestinnässä ja tapahtumissa, esimerkiksi somehaasteiden, teemaviikkojen tai hyvinvointitapahtumien muodossa.

Päämääränä on tuoda liikunta luontevaksi osaksi Kristillisdemokraattien toimintakulttuuria ja sitä, miten teemme politiikkaa yhdessä. KD:n kansanedustaja Mika Poutala nimettiin juuri liikunta-, urheilu- ja nuorisoasioista vastaavaksi ministeriksi. On hienoa, jos koko puolueyhteisönä voimme edistää matalankynnyksen liikkumista. Yhdessä voimme liikkua myös kohti parempaa politiikkaa KD kuntoon -kampanjan kautta.

PUOLUEKOKOUSALOITE 22 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYLKÄÄMISTÄ

Perustelut: Jo tällä hetkellä julkinen sektori tekee yhteistyötä yksityisen sektorin kanssa mm. ostopalveluina ja palveluseteliä hyödyntäen. Yhteistyötä on syytä lisätä, jotta palvelutarpeisiin pystytään vastaamaan. Kuitenkin asiakashinnat muodostuvat yksityisellä puolella

markkinaehtoisesti. Hyvinvointialueiden tarpeissa on myös eroja ja ratkaisuissa korostuvat alueelliset tarpeet.

UUDENMAAN NAISPIIRI: Julkisen ja yksityisen terveydenhuollon asiakasmaksujen yhteensovittaminen

Uudenmaan KD Naispiiri, esittää, että KD pyrkii toimimaan julkisen ja yksityisen terveydenhuollon kustannusten yhteensovittamiseksi asiakkaiden eduksi.

Perustelut: Julkisen terveydenhuollon vähäisten resurssien takia yksityinen terveydenhuolto on tärkeä yhteistyökumppani. ~~Sen aiheuttamia kustannuksia asiakkaille.~~ Sen aiheuttamia kustannuksia asiakkaille on vähennetty Kela-korvauksilla.

Viime vuosina ovat yksityispuolen laboratorio- ja kuvantamistutkimusten hinnat nostettu niin korkeiksi, että niiden Kela-korvausosuus on jäänyt lähes mitättömälle tasolle. Tämä on esteenä väestön yksityisten palvelujen käytölle ja paisuttaa julkisen puolen jonoja. Julkisella puolellahan asiakas maksaa vain käyntimaksut ja tutkimukset ovat asiakkaalle ilmaisia.

Jos yksityislääkärin läheteellä pääsisi julkisella puolella edes tavallisimpiin tutkimuksiin niiden reaali hinnalla, tilanne helpottuisi suuresti.

PUOLUEKOKOUSALOITE 23 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ

UUDENMAAN NAISPIIRI: Julkisen ja yksityisen hammashoidon yhteistyön parantaminen

Uudenmaan KD Naispiiri esittää, että KD tukee julkisen ja yksityisen hammashoidon yhteistyön parantamista.

Tunnetusti jonot kunnalliseen hammashoitoon ovat kohtuuttoman pitkiä. Päivystys kyllä toimii, mutta sekin kuormittuu hoitojen viivästymisestä ja asiakkaiden hampaiden kunnon heikkenemisestä.

Ehdotuksena olisi kehittää järjestelmää niin, että kunta kustantaisi hammashoidon tarvearviot yksityisellä puolella esimerkiksi kerran kahdessa vuodessa. Hammastarkastuksesta saa nykyisinkin Kela-korvauksen joka toinen vuosi, jotkut potilasryhmät kerran vuodessa.

Tämän arvion perusteella asiakas voisi päättää, mitkä toimenpiteet haluaa hoitaa yksityispuolella ja minkä toimenpiteen kanssa odottaa kuntapuolen jonossa. Todennäköisesti tämä myös lyhentäisi jonoja.

PUOLUEKOKOUSALOITE 24 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ huomiolla, että puoluehallituksen kokoonpano ei ole koskaan mennyt väestömäärän perusteella vaan tasapuolisesti siten, että erityisjärjestöjen lisäksi jokainen puolueen piirijärjestö saa edustajansa puoluehallitukseen.

ESPOON OSASTO: Puolueen sopeutuminen väestörakenteen muutokseen

Espoon paikallisosasto esittää, että puolue selvittää Suomen väestörakenteen muutoksen vaikutukset yhteiskunnan kestävyyteen ja tekee tästä johtuvat muutokset sekä puolueen ohjelmiin että omaan rakenteeseensa.

Perustelut: Maan väestörakenne muuttuu voimakkaasti. Väestörakenteen muutos vaikuttaa yhteiskunnan mahdollisuuksiin tarjota palveluja tasapuolisesti koko maassa. Väestön keskittymisestä aiheutuu suuria haasteita niin niillä alueilla, jotka menettävät riittävän väestöpohjan kuin myös niillä alueilla, joille väestö keskittyy. Sekä haasteet että mahdollisuudet eriytyvät voimakkaasti. Syntyvyyden alenemisen ja muuttoliikkeen aiheuttama väestön vaje aiheuttavat yhtäällä vaikeuksia tarjota mm. välttämättömiä terveys- ja koulutuspalveluja, kun taas muuttoliike ja monikielisyys aiheuttavat toisilla alueilla vaikeuksia tuottaa riittävästi yhteiskunnan palveluja.

Väestörakenteen muutos vaikuttaa kaikkeen hallintoon ja johtamiseen. Halusimme sitä tai emme. Myös puolueen on, ollakseen tulevaisuudessa merkittävä vaikuttaja, tehtävä tarvittavat johtopäätökset väestörakenteen muutoksesta omissa ohjelmissaan ja omassa toiminnassaan. Ohjelmista tulisi selvittää, missä määrin pyrimme vaikuttamaan tähän muutokseen ja missä määrin pyrimme siihen sopeutumaan. Näkemyksemme mukaan oikeilla linjauksilla voidaan vaikuttaa väestönkehitykseen ja sen kääntää sen haasteet mahdollisuuksiksi.

Puolue itse on osa tätä muutosta. Ellei meillä ole selkeää näkemystä ja tavoitetta vaikuttaa tai sopeutua muutokseen, osaksemme jää se rooli, joka meille jätetään.

Puolueen nykyisen rakenteen jälkeen jääminen näkyy selkeästi esimerkiksi puoluehallituksen kohdalla. Helsingin piiri kattaa lähes 12 prosenttia koko maan väestöstä. Uudenmaan piiri vastaavasti lähes 20 prosenttia. Puoluehallituksessa kummallakin on vain yksi edustaja. Yhteensä kolmasosa maan väestöstä edustaa kaksi edustajaa viidestätoista.

Aloitteemme mukaan Kristillisdemokraattien olisi tärkeää luoda näkemys maan väestökehityksestä ja laatia sitä käsittelevät poliittiset linjaukset sekä aloittaa uuden politiikan toteuttaminen oman johtamisrakenteensa saattamisella ajan vaatimusten mukaiseksi.

Tavoitteena oleva rakennemuutos on oikeudenmukainen, tasapuolinen ja auttaa puoluetta saamaan enemmän näkyvyyttä ja jalansijaa kasvualueilla.

Uudenmaan piiri sekä Vantaan osasto tukevat aloitetta.

PUOLUEKOKOUSALOITE 25 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ

ESPOON OSASTO: Vieraskielisten huomioiminen puolueen (vaali)materiaaleissa

Uudenmaan piirissä ja Helsingissä on jo puolet Suomen ulkomaalaistaustaisista asukkaista. Alueella asuu 1,7 miljoonaa ihmistä, 30 % Suomen väestöstä.

Ulkomaalaistaustaisten osuus 2024 oli Vantaalla 29 %, Espoossa 25 % ja Helsingissä 21 %. Uudenmaan piiri tavoittelee toista kansanedustajanpaikkaa eduskuntavaaleissa 2027.

Esitämme, että puolueessa laaditaan toimenpidesuunnitelma vieraskielisten kansalaisten tavoittamiseksi puolueen eduskuntavaaliohjelmilla vaaleissa 2027.

- 1) Ehdotamme, että vaaliohjelmassa olisi perusmateriaali ainakin suurimmille kieliryhmille venäjä, viro, arabia, englanti ja somali.
- 2) Lisäksi ehdotamme, että laaditaan suunnitelma, minkä kanavien kautta eri kieliryhmät ta voitetaan.

Uudenmaan piiri sekä Vantaan osasto tukevat aloitetta.

PUOLUEKOKOUSALOITE 26 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ

ESPOON OSASTO: Maahanmuuttaneiden huomioiminen puolueohjelmissa

Uudenmaan piirissä ja Helsingissä on jo puolet Suomen ulkomaalaistaustaisista asukkaista. Alueella asuu 1,7 miljoonaa ihmistä, 30 % Suomen väestöstä.

Ulkomaalaistaustaisten osuus 2024 oli Vantaalla 29 %, Espoossa 25 % ja Helsingissä 21 %. Uudenmaan piiri tavoittelee toista kansanedustajanpaikkaa eduskuntavaaleissa 2027.

Esitämme, että puolueohjelmissa huomioidaan lyhyesti, ytimekkäästi ja selkokielellä vieraskielisten kansalaisten erityistarpeet, jotta tavoitamme heidät äänestäjinä eduskuntavaaleissa 2027. Erityistarpeita ovat ainakin lasten päivähoito ja koulutus, nuorisotyö, aikuiskoulutus, työllisyys sekä yrittäminen.

Uudenmaan piiri sekä Vantaan osasto tukevat aloitetta.

PUOLUEKOKOUSALOITE 27 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYLKÄÄMISTÄ

Puolueella 1.9.2025 aloittavan kokoaikaisen markkinointi- ja viestintäsuunnittelijan työtä suunnataan alueellisen viestinnän ja muun työn tukemiseen. Lisäksi uuden, erillisen työntekijän palkkaukseen käytettävä raha veisi ison siivun eduskuntavaalien budjetista.

POHJOIS-POHJANMAAN & KAINUUN PIIRI: Osa-aikaisen aluetyöntekijän palkkaaminen

KD:n Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun piiri esittää aloitteenaan puoluekokoukselle osa-aikaisen työntekijän palkkaamista puolueen aluetyöhön. Työsuhde voi olla aluksi määräaikainen niin, että aluetyöllä tavoitellaan hyvää tulosta vuoden 2027 eduskuntavaaleissa. Aluetyöntekijän työpanos on tärkeää etenkin niiden piirien alueille, joilla ei ole mahdollisuutta omaan palkalliseen työntekijään. Aluetoiminnan vauhdittamista tarvitaan, jotta voidaan saavuttaa suurempi kannatus oikein asetetuilla aluepolitiikan kärjillä ja niiden levittämällä äänestäjien tietoisuuteen eri medioiden kautta.

Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun piiri esittää yhden osa-aikaisen (esim. 50-60 % työajalla) aluetyöntekijän palkkaamista puolueeseen. Aluetyöntekijän sijoituspaikaksi sopisi esim. Oulun seutu, josta päin voi hyvin palvella alueita Pohjois-Lapista ruuhka-Suomen rajoille.

PUOLUEKOKOUSALOITE 28 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ

Kommentti: Suomen valtionhallinnossa sukupuolitietoista budjetointia toteutetaan talousarvion tasa-arvokirjauksien, tulohajautuksen sekä lakiesitysten sukupuolivaikutusten arvioinnin keinoin. Lisäksi laajempien budjettimuutosten sukupuolivaikutusten arviointia on toteutettu erillisenä jälkikäteisselvityksinä vuosina 2018 ja 2023.

KD NAISET: Puolue alkaa kirittää nykyhallitusta toimimaan sen oman tasa-arvo-ohjelmassa esitetyn tavoitteen mukaisesti tasa-arvon edistämisessä

KD Naiset esittää aloitteenaan, että KD puolue alkaa kirittää nykyhallitusta toimimaan sen oman tasa-arvo-ohjelmassa esitetyn tavoitteen mukaisesti tasa-arvon edistämisessä. Ohjelmassa mm.

todetaan: ”Tasa-arvon edistäminen huomioidaan talousarvioprosessissa, keskeisissä uudistuksissa ja hankkeissa.” (s.47 Hallituksen tasa-arvo-ohjelma 2024-2027.)

Käytännössä tasa-arvotyön edistämiseksi ehdotamme, että KD puolue alkaa edistää sukupuolittietoisien budjetoinnin kehittämistä ja käyttöönottoa päätöksenteossa. Sukupuolittietoisella budjetoinnilla voidaan tasoittaa sukupuolten välisiä taloudellisia eroja, mutta myös tuoda näkyviin rahoituksen kohdentumisen vaikutuksia tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden kannalta.

Sukupuolittietoisien budjetoinnin tarkoituksena on ennakkoon tutkia rahoituksen ja sen muutosten vaikutuksia. Sillä voidaan esimerkiksi seurata, minkä verran budjetissa kohdistuu varoja tyttöihin ja naisiin kohdistuvan väkivallan pysäyttämiseen, miten mahdolliset hoivaan kohdistuvat budjettileikkaukset vaikuttavat hoivavastuun jakautumiseen omaishoidossa tai mikä osuus budjetista ohjautuu jopa nuorena eläköitymiseen johtavan tyttöjen ja nuorten naisten ahdistuneisuuden ja kuormittuneisuuden ehkäisyyn ja hoitoon.

Päätöksenteossa lapsivaikutusten arvioinnin lisäksi on kehitettävä hyvä, Suomessa toteuttamiskelpoinen ja tutkimustietoon perustuva malli sukupuolittietoiseen budjetointiin. Mallin kehittämisessä on hyvä hyödyntää muiden, jo ko. budjetointia harjoittavien demokraattisten maiden kokemuksia. KD Naiset kannustaa KD puoluetta toimimaan tasa-arvotyössä niin, että tarpeeksi hyvä elämä toteutuu entistä useampien tyttöjen ja naisten kohdalla.

PUOLUEKOKOUSALOITE 29 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ

TURUN OSASTO: Korkeasti koulutettujen alanvaihtomahdollisuudet

Suomessa korkeasti koulutettujen työttömien määrä kasvaa vuosi vuodelta. Ensikertalaiskiintiöt takaavat toki nuorille opiskelupaikan, mutta alan vaihtaminen korkeasti koulutetulta alalta toiseen on muuttunut kohtuuttoman vaikeaksi. Lukiolaisten paineet ovat kovat, kun ylioppilaskirjoitusten lisäksi tulee keskittyä myös uravalintoihin ja jos valitset väärin, alanvaihtamisen vaihtoehdot ovat kapeat. Kristillisdemokraattien tulisi pyrkiä löytämään ratkaisu korkeasti koulutettujen työttömyyteen ja sitä myötä nuoria piinaavaan paineeseen loppuelämäänsä vaikuttaviin uravalintoihin.

Vastauksena uudelleen kouluttautumiseen voisivat olla korkeasti koulutetuille tarkoitetut muunto-opinnot, joissa omaa jo olemassa olevaa tutkintoa voidaan täydentää sopivammaksi toiselle alalle, sillä osa korkeakouluopinnoista on usein hyväksi luettavissa, mikä lyhentäisi myös opiskeluaikaa. Tätä varten voitaisiin hyödyntää hakijatilastoja: minkä alan edustajat hakeutuvat toisen alan pääsykokeisiin. Tästä hyvä esimerkki on sosionomi, jotka verrattain usein hakeutuvat sosiaalityöhön, sairaanhoitajaksi tai opettajakoulutuksiin.

PUOLUEKOKOUSALOITE 30 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ

TURUN OSASTO: Lapsia on suojeltava perheväkivallalta

Viranomaisten tietoon tulleiden lapsen kohdistuvien perheväkivaltatapausten määrä on kasvanut huomasti viime vuosina. Perheväkivallan todistaminen on vaikeaa, sillä usein silminnäkijä puuttuu ja tekijä on lapsen oma huoltaja. Kaikki väkivalta ei jätä lapseen jälkiä. Usein toisen huoltajan katsotaan olevan jäävi, vaikka tämä olisikin nähnyt tilanteen, erityisesti, jos vanhemmat ovat eronneet ja väkivalta tulee ilmi vasta eron jälkeen.

Väkivaltaa kokeneiden lasten lapsuus on turvattava. Jokaisella lapsella on oltava oikeus väkivallattomaan lapsuuteen. Tällä hetkellä yhteiskuntamme ei pysty puuttumaan perheväkivaltaan riit-

tävästi. Pahimmillaan olemme saaneet lukea iltapäivälehdistä Milo-pojan ja Vilja-Eerikan tapauksista, joissa lapsen elämä on päättynyt traagisella tavalla, vaikka lapsen kasvuolosuhteet on ollut viranomaisen tiedossa aiemmin.

Viranomaisten tulee varmistaa, että lapsen terveys ja hyvinvointi on turvattu vähintään oikeuden päätökseen saakka. Jos on syytä epäillä, että vanhempi on kohdistanut lapseen väkivaltaa tai lapsi altistuu kotona väkivallalle, tulee perheen tilannetta seurata aktiivisesti. Yksi kotikäynti tai puhelu perheelle ei riitä, sillä väkivallantekijät ovat usein henkilöitä, joista ei päällepäin näe, mihin he kykenevät. Väkivallantekijät voivat olla taitavia puhumaan, joten pelkkä vanhemman kanssa keskustelu ja seesteisen perhetilanteen seuraaminen tunnin ajan kotisohvalla ei riitä kotilojen selvitykseen tapauksen tultua ilmi lastensuojelulle.

Kristillisdemokraattien tulee madaltaa todisteluvaatimuksia erityisesti, kun kyseessä on lapseen kohdistunut väkivalta. Lapsen toisen vanhemman häirintään tulee viranomaisten puuttua herkemmin, jotta hän jaksaa olla kasvatusvastuussa lapsistaan tällaisessa kohtuuttoman vaikeassa ja raskaassa prosessissa. Tilanteita, joissa viranomainen toteaa, ettei kiusanteolle tai väkivallan jatkumiselle voida tehdä mitään näytön puutteen vuoksi, ei saisi syntyä.

Viranomaisilla tulee olla yhteneväiset ohjeistukset, miten lapsen oikeus väkivallattomaan elämään turvataan. Kristillisdemokraattien on varmistettava, että lapseen kohdistuva väkivaltaepäily käynnistäisi aina rikosprosessin ja sitä myötä tulee aina ottaa käyttöön LASTA-toimintamalli, vaikka väkivallanteko olisikin vanhemman mukaan yksittäistapaus. LASTA-toimintamalli tulee saada viimein valtakunnalliseksi ja systemaattiseksi tavaksi toimia lapseen kohdistuvan väkivaltatapauksen tullessa ilmi. LASTA-toimintamalli nopeuttaa rikosprosessin etenemistä ja mahdollistaa parhaimmillaan lapsen ja perheen tuen- ja avunsaannin rikosprosessin aikana. LASTA-toimintamalli varmistaa, että lapsen etu toteutuu viranomaisprosessissa.

PUOLUEKOKOUSALOITE 31 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ MUUTUSSA MUODOSSA

Perustelut lisäykselle: Aloitteen tavoite ja sisältö on kannatettava. Pienellä lisäyksellä korostetaan sitä, ettei tavoitteena ole saada Ruotsin malli sellaisenaan Suomeen (esim. päivien lukumäärän osalta), mutta tavoite on Ruotsin mallin suuntainen.

TURUN OSASTO: Sairaalan lapsen palkallinen hoito

Tällä hetkellä sairaalan lapsen kanssa voi jäädä toinen vanhempi kotiin kolmeksi päiväksi, joiden ajalta hän saa täyttä palkkaa. Yli kolme päivää kestävä lapsen sairastaminen on palkatonta. Vanhemmat voivat työ- ja perhetilanteidensa mukaan jakaa nämä kolme päivää keskenään tai päivät voi pitää vain toinen vanhempi.

Tämän hetkinen menettely johtaa siihen, että monella perheellä ei ole varaa hoitaa lastaan kotona täysin terveeksi, sillä yksikin palkaton päivä voi pahimmillaan kaataa perheen talouden. Jo pelkkä vatsatauti tarkoittaa vähintään kahden vuorokauden poissaoloa, sillä varhaiskasvatuksen yleinen ohjeistus on, että lapsi on pidettävä kotona 48 tuntia oireiden päättymisen jälkeen.

Ruotsissa sairasta lasta sai hoitaa kotona vuoden aikana yhteensä 120 päivää (VAB-dagar). Vakaavasti sairaasta lapsesta saa anottua ylimääräisiä VAB-päiviä. VAB-päiviltä työntekijällä oli oikeus saada 80 % palkasta. Tämä mahdollistaa paremmin sen, että lapsi saadaan hoidettua terveeksi, mikä ehkäisee viruskierteitä ja jälkitauteja, kun lapsi ei puolikuntoisena palaa päiväkotiin tartuttamaan sekä muita lapsia että varhaiskasvatuksen henkilöstöä. VAB-päivät vähentävät erityisesti varhaiskasvatusikäisten tautikierteistä johtuvaa psyykkistä ja taloudellista kuormitusta ja lisää sitä

myöten lasten, perheiden ja lasten kanssa työskentelevien hyvinvointia.

Meidän Kristillisdemokraattien tulisi perhepuolueena selvittää, voisiko Ruotsin mallia soveltuvin osin soveltaa myös suomalaisiin sairaan lapsen hoitokäytänteisiin.

PUOLUEKOKOUSALOITE 32 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ

KD NUORET: Toimenpiteitä lihavuusepidemian torjumiseksi ja terveyden edistämiseksi Suomessa

Monia epäterveellisiä tuotteita, kuten makeisia, muroja ja energiajuomia markkinoidaan erityisesti lapsiin ja nuoriin vetoavilla tavoilla. Nämä markkinointikeinot lisäävät tuotteiden kulutusta lasten ja nuorten keskuudessa.

Suomessa on nykyisin huomattavasti enemmän ylipainoisia lapsia ja aikuisia kuin 40 vuotta sitten, määrä on kolminkertaistunut lapsilla ja kaksinkertaistunut aikuisilla. Tilastojen mukaan terveessä painossa olevien suomalaisten määrä on jo jäänyt vähemmäksi kuin ylipainoisten. Ylipainon aiheuttamista haitoista ja taloudellisista kuluista on paljon tietoa, mutta konkreettisia toimenpiteitä lihavuusepidemian ennaltaehkäisemiseksi ei ole tarpeeksi.

Suomessa syntyvyys on laskenut uhkaavasti ja 20–39-vuotiaista naisista yli viidennellä on ylimääräistä painoa yli 15 kiloa. Ylipaino heikentää hedelmällisyyttä ja lisää lapsettomuushoidojen tarvetta. Tutkimukset osoittavat, että ylipainoisilla äideillä lapsettomuushoidot ovat vähemmän tehokkaita ja raskausaikana sekä synnytyksessä voi ilmetä useita ongelmia. Ylipainoisten äitien lapsilla on myös tavallista suurempi taipumus lihomiseen.

Lihavuus vaikuttaa sekä työkykyyn että talouteen. Ylipainoon liittyvät aineenvaihdunnan häiriöt aiheuttavat yli 30 sairautta, jotka voivat johtaa sairauslomiin ja ennenaikaisiin eläköitymisiin. Tämä kuormittaa julkista ja yksityistä sektoria. Lisäksi lihavuus vie ikääntyneet aikaisemmin hoitopalvelujen piiriin.

Tutkimusten mukaan lihavuudesta johtuva vuosittainen lisäkustannus Suomelle on ainakin 5 miljardia euroa. Henkilöä kohden lihaviin kulut ovat keskimäärin 2665 euroa ja normaalipainoisten 1527 euroa vuodessa. OECD:n The Heavy Burden of Obesity-raportti ennustaa, että tulevien vuosikymmenien aikana OECD-maiden bruttokansantuote laskee keskimäärin 3,3 prosenttia. Suomelle arvioitu luku on 2,8 prosenttia, joka voisi mahdollisesti johtaa elämänlaadun heikkenemiseen ja epätasa-arvon lisääntymiseen.

KD Nuoret esittää, että puolue ryhtyy edistämään rajoituksia epäterveellisten tuotteiden markkinointiin lapsille ja nuorille. Samoin puolueen tulisi edistää tiedon lisäämistä ylipainon riskeistä ja terveellisten elämäntapojen merkityksestä.

PUOLUEKOKOUSALOITE 33 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ

KD NUORET: Lähijunaliikennettä on kehitettävä suurimmilla kaupunkiseuduilla sujuvoittamaan työ- ja opiskelumatkoja

Suomessa etäisyydet ovat pitkiä ja ilman autoa eläminen on hankalaa. Ongelma koskee syrjäseutujen lisäksi suurimpia kaupunkeja ja niiden ympäryskuntia. Kasvun mahdollistamiseksi kaupunkiseuduilla olisi parannettava lähijunaliikenneyhteyksiä.

Lähijunat mahdollistaisivat keskuskaupunkien lähikuntien paremman integroinnin keskuskaupunkiin, mikä yhdistäisi työssäkäyntialueita ja mahdollistaisi nopeamman ja paremman kulkemisen harrastuksiin, töihin ja opintoihin. Liikkumisessa olennaista ei ole kohteiden välinen etäisyys vaan siihen käytetty aika. Nopeampi yhteys ei vain lyhennä matka-aikoja vaan saa ihmiset kulkemaan kauempaa.

Tampereen seudulla Nokian lähijunat ovat nopeuttaneet huomattavasti matka-aikoja Tampereen keskusta. Puolen tunnin bussissa istuminen on korvautunut vartilla. Lähijunaliikennettä olisikin edistettävä suurimmilla kaupunkiseuduilla.

Junaliikenteen järjestämisen ongelmia ovat liikennöinnin kustannukset. Saavutettuihin hyötyihin nähden lähijunaliikenteen järjestäminen tuo mukanaan kuitenkin monia hyötyjä, joita muilla kulkumuodoilla ei ole mahdollista saavuttaa.

Lähijunaliikennettä tukemalla mahdollistetaan suurimpien kaupunkiseutujen kasvua ja tuetaan ihmisten liikkumista.

KD Nuoret esittää, että puolue kannattaa lähijunaliikenteen laajentamista suurimmilla kaupunkiseuduilla.

PUOLUEKOKOUSALOITE 34 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYLKÄÄMISTÄ

Perustelut: Aloite on sinänsä kannatettava ja muutoksista on hyviä kokemuksia ja esimerkkejä. Jo nyt kunnat voivat kuitenkin tehdä päätöksiä kouluaamujen myöhäisemmistä aloitusajoista ja arvioida muutoksen mahdollisuudet ja vaikutukset omalla alueellaan.

KD NUORET: Onko aika luopua ”kasin aamuista”?

Useat suomalaiset kunnat ja kaupungit ovat ottaneet kouluissaan käyttöön koordinoitusti myöhäisemmät kouluaamut. Koulupäivä alkaisi aikaisintaan kello yhdeksältä, eli pahamaineisista ”kasin aamuista” luovutaan.

Kokemukset ovat olleet hyviä, ja esimerkiksi Forssassa myöhästymiset ovat vähentyneet puoleen, ja aamupoissaolot ovat myös vähentyneet. Vaikutus on positiivinen myös henkilökunnalle. Ennen koulupäivän alkua on mahdollista esimerkiksi kokousta, pitää yhteyttä huoltajiin tai suunnitella koulupäivän työtä.

Kokeilun tulokset ovat lupaavia, ja kaikki toimet nuorten jaksamisen tueksi ovat selvittämisen arvoisia. Kasin aamuista luopumista tulisi selvittää siis valtakunnallisesti. Myöhäisempi kouluaamu voisi tukea erityisesti yläkoululaisten jaksamista.

KD Nuoret esittää, että puolue edistäisi kouluaamujen alkamisen myöhäistämisen selvittämistä aikaisintaan kello yhdeksään valtakunnallisesti.

PUOLUEKOKOUSALOITE 35 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ

KD NUORET: Erityisopetuksen hankerahoitusta vähennettävä ja toiminnan perusrahoitusta lisättävä

Erityisopetuksen valtionosuuteen ja opetushallituksen tai opetus- ja kulttuuriministeriön myöntä-

mään rahoitukseen kuuluu muun muassa hankeperusteista rahoitusta ja perusrahoitusta. Perusrahoitus toimii ikään kuin rahoituksen perusrunkona. Tämän rahoituksen kohdentamisesta päättää koulutuksen järjestäjä itse. Hankerahoitus kohdennetaan aina hankekohtaisesti. Hankerahoitusta käytetään erityisopetuksen kehittämiseen, innovointiin ja parantamiseen projektien ja ohjelmien avulla.

Aluehallintoviraston vuonna 2021 tekemän arvion mukaan hankerahoituksella palkataan erityisopettajia lyhytaikaisiin tehtäviin ikään kuin hätäensiapuna. Hankerahoituksella resurssi kohdennetaan kulloinkin haluttuun kohteeseen ja kehittämistoimintaan. Lisäksi arvion mukaan osa opetuksen järjestäjistä vähentäisi tai jopa poistaisi erityisopetuksen hankerahoituksen. Perusrahoituksen lisääminen parantaa toiminnan suunnitelmallisuutta pitkällä aikavälillä sekä pätevän henkilöstön saatavuutta. Hankerahoitus ei edistä erityisopetuksen pitkäjänteistä kehittämistä.

Hankerahoitusta voidaan käyttää esimerkiksi erityistehtäviin koulutuksessa. Hankerahoituksessa ongelmia tulee vastaan muun muassa siinä, että rekrytointiprosessi käynnistetään vasta rahoituksen läpimenon jälkeen. Tällöin rekrytointi voi osua ajankohtaan, jolloin pätevää työvoimaa ei ole saatavilla. Lisäksi hankkeen osalta suunnittelu-aika on ollut erityisopettajien mielestä liian lyhyt, jolloin jälki saattaa vastata sitä. Hankkeet eivät siis välttämättä tuota hyvää jälkeä, sillä ne eivät ylläpidä perustoiminnan jatkuvuutta yhtä lailla kuin perusrahoitus. Perusrahoituksen vähentäminen saattaa pakottaa koulutuksen järjestäjiä sopeuttamaan toimintaansa.

Hankkeen toteutumisesta tulevalle lukuvuodelle ei voi olla varmuutta. Perusrahoituksen lisääminen tuo toimintaan suunnitelmallisuutta, ja mahdollistaa myös pätevän henkilökunnan saatavuuden paremmin. Hankkeiden tulisi mahdollistaa paremman suunnittelutyön. Perusrahoituksen turvaaminen edesauttaa ennakoitavuutta ja jatkuvuutta.

KD Nuoret esittää, että puolue edistää erityisopetuksen perusrahoituksen lisäämistä ja hankerahoituksen vähentämistä. Perusrahoituksen lisääminen parantaa toiminnan suunnitelmallisuutta ja pätevän henkilöstön saatavuutta sekä edistää erityisopetuksen pitkäjänteistä kehittämistä.

PUOLUEKOKOUSALOITE 36 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ

KD NUORET: Koulukyytien turvallisuudesta huolehdittava

Koulukyytien tulee olla oppilaille turvallista. Yhä enenevissä määrin koulukuljetuksen piirissä olevat oppilaat matkustavat linjaliikenteessä tilauskyytien sijaan. Linjaliikenteessä matkustaminen aiheuttaa oppilaille vaarallisia olosuhteita.

Tilauskyydit hakevat oppilaita läheltä kotoa. Etenkin pienemmillä paikkakunnilla linja-autopysäkkille kulkeminen edellyttää maantien varressa kävelemistä. Kaikilla maanteilla ei ole katuvaloja, joka lisää merkittävästi riskiä onnettomuuteen henkilöauton kanssa. Aamut saattavat olla vuodenaikasta riippuen säkkipimeitä. Lapsia ja nuoria on suojeltava tällaisilta riskeiltä.

Tilauskyytien lakkauttamista on perusteltu kuntatasolla nuorten lisääntyvällä liikkuvuudella, mutta riski, jonka linjaliikenteessä matkustaminen aiheuttaa ei ole liikunnan lisääntymisen arvoinen.

KD Nuoret esittää, että puolue edistää koulukyytien vaatimusten nostamista korkeammalle. Puolueen tulee myös edistää, että tilauskyytejä tarjotaan, jos linjaliikenteessä matkustaminen on liian vaarallista.

PUOLUEKOKOUSALOITE 37 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ MUUTETUSSA MUODOSSA

Perustelut: Lisätään tekstiin, että YK:n lastenoikeuksien sopimuksen mukainen oikeus vanhempien vakaumuksen mukaiseen kasvatukseen koskee kaikkia. Koulujen juhlat ym. taas noudattavat opetushallituksen ohjeita.

KD NUORET: Kristillinen uskonnonopetus turvattava peruskoulussa

Suomalainen peruskoulu on pitkään rakentunut kristillisten arvojen varaan. Perusopetuksen tehtävä ei ole olla katsomuksellinen sekamelska, vaan tukea lasten kasvua suomalaisen yhteiskunnan arvojen mukaisiksi kansalaisiksi. Arvojen ytimessä ovat kristillinen ihmiskäsitys, vastuu, vapaus ja lähimmäisyys.

Opetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisyyteen ja eettisesti vastuukykyiseen yhteiskunnan jäsenyyteen sekä antaa heille elämässä tarpeellisia tietoja ja taitoja (Perusopetuslaki 2 §).

Viime vuosina väestörakenteen muutos – erityisesti islaminuskoisten oppilaiden määrän kasvu tietyillä alueilla – on haastanut tämän perustan. Esimerkiksi Länsimäen koulu Vantaalla järjesti vuonna 2024 ramadanin aikaan muslimioppilaille ja heidän perheilleen iftar-juhlan, kaupungin laskuun.

Kristillisdemokraattien tehtävä on sanoa: suomalaisen koulun katsomuksellinen suunta ei voi muuttua islamilaiseksi. Puolueen on puolustettava koulun kristillistä arvopohjaa määrätietoisesti ja rohkeasti. Tämä ei ole syrjintää, vaan arvorakenteen säilyttämistä ja yhteiskuntarauhan turvaamista. Uskonnonopettajien pätevyyteen ja opetussuunnitelman noudattamiseen on kiinnitettävä huomiota.

Opetushallituksen uskonnonopetusta käsittelevän ohjeen (2022) mukaan, kouluissa järjestetään uskonnonopetusta enemmistön mukaisesti. Muihin kuin evankelis-luterilaiseen tai ortodoksiseen kirkkoon kuuluville oppilaille järjestetään uskonnonopetusta huoltajan pyynnöstä, jos oppilaita on vähintään kolme (Perusopetuslaki 13 §).

YK:n lastenoikeuksien sopimuksen mukainen oikeus vanhempien vakaumuksen mukaiseen kasvatukseen koskee kaikkia. Koulujen juhlat ym. taas noudattavat opetushallituksen ohjeita.

Muita uskontoja käsittelevillä oppitunneilla opetuksen tulee olla yleistasoista ja uskontotietämystä lisäävää. Pienissä ryhmissä järjestettävän uskonnonopetuksen lakkauttaminen tuo kustannussäästöjä ja parantaa oppilaiden integraatiota suomalaiseen koulujärjestelmään. Ei-kristillisten, tunnustuksellisten juhlien järjestäminen kouluissa ei voi alkaa eikä jatkua.

KD Nuoret esittää puolueen kannaksi:

- *Peruskoulussa järjestetään jatkossa vain evankelis-luterilaista ja ortodoksista uskonnon opetusta.*
- *Elämäkatsomustieto säilyy vaihtoehtona muuhun kuin evankelis-luterilaisen tai ortodoksisen uskonnon katsomukseen kuuluville.*
- *Evankelis-luterilaiseen tai ortodoksiseen kirkkoon kuulumattomien lasten oikeus osallistua uskonnonopetukseen turvataan, vanhempien tahdon mukaan.*

PUOLUEKOKOUSALOITE 38 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYLKÄÄMISTÄ

Puolueen logo on viimeksi päivitetty vasta kolme vuotta sitten. Silloin sekä edelleen puolueen logoa on pidetty yleisesti erinomaisena. Tämän logon mukaan on mm. tänä vuonna hankittu paljon KD-telttoja, BeachFlageja, roll uppeja, liivejä, T-paitoja sekä paljon muita materiaaleja.

KD NUORET: Uuden selkeämmän puoluelogon suunnitteleminen

Nykyinen KD:n logo, jossa ”K” ja ”D” muodostavat sydämen on symbolisesti hieno ja vahva, mutta kuitenkin monien mielestä logo on visuaalisesti epäselvä. Se ei avaudu nopeasti katsojalle, mikä heikentää sen tunnistettavuutta ja viestinnällistä vaikuttavuutta. Erityisesti digitaalisissa kanavissa ja pienemmissä kokoluokissa.

Logo on puolueen visuaalisen identiteetin ydin. Se on usein ensimmäinen asia, jonka ihmiset näkevät. Siksi sen olisi hyvä olla mahdollisimman selkeä, tunnistettava ja helposti muistettava. Nykyisessä muodossaan logo ei erotu riittävästi poliittisessa kentässä eikä palvele viestintää parhaalla mahdollisella tavalla.

Logon päivittäminen modernimpaan, selkeämpään ja visuaalisesti erottuvampaan muotoon voisi vahvistaa puolueen näkyvyyttä, tukea viestintää sekä houkutella uusia äänestäjiä, erityisesti nuorempaa sukupolvea

PUOLUEKOKOUSALOITE 39 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ siten, että KD Naiset ottaa aloitteen käsittelyynsä ja miten haluavat aloitteen sisällön hoitaa. KD Naiset saavat vuosittain lakisääteistä puoluetukea mm. naisten kouluttamista varten eli naisten kouluttaminen kuuluu muutenkin KD Naisten tehtäviin.

KD NUORET: Puolueen kehitettävä akatemia naisille

Kristillisdemokraatit on onnistunut edistämään naisten osallistumista politiikkaan. Puolueen ehdokkaista naisia oli kuntavaaleissa 47,6 prosenttia ja aluevaaleissa 50,3 prosenttia. Kristillisdemokraateilla oli kaikkien puolueiden keskiarvoa enemmän naisehdokkaita.

Kristillisdemokraatit on onnistunut saamaan naisia mukaan politiikkaan. Samaan aikaan naisten valmiutta toimia politiikassa voitaisiin edistää koulutuksella. Naisten osallistumiseen on panostettava niin määrällisesti kuin laadullisesti.

Naisten osallistuminen politiikkaan on kansainvälisesti keskeinen kysymys. Tämän vuoksi naisten kouluttamiseen voitaisiin saada tukea myös kansainvälisiltä ajatushautomoilta, kuten Konrad Adenauer -säätiöltä ja Martens-keskukselta.

KD Nuoret esittää, että puolue pitäisi akatemian politiikkaan vasta tulleille naisille. Akatemian tavoitteena olisi kehittää naisten valmiutta toimia politiikassa. Akatemian toteuttamiseen olisi haettava rahoitusta kansainvälisiltä ajatushautomoilta.

PUOLUEKOKOUSALOITE 40 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYLKÄÄMISTÄ

Kansainvälisten asioiden sihteerinä toimii puolueen palkattu työntekijä. Yleensä puoluesihteerin oman toimen ohella, kuten tällä hetkellä.

KD NUORET: Puolueelle kansainvälinen sihteeri

Kansainväliseen toimintaan osallistuminen on keskeistä puolueella. Kansainvälisessä toiminnassa muodostetaan verkostoja ja saadaan eväitä politiikkaan. Kansainvälisessä toiminnassa puolue vaikuttaa myös Euroopan kansanpuolueen linjoihin.

Kansainväliseen toimintaan osallistuminen vaatii johdonmukaista verkostojen rakentamista. Tämän vuoksi puolueella tulee olla sitoutunut toimija kansainvälisellä kentällä. Avaintoimija mahdollistaa myös uusien puolueen edustajien osallistumisen kansainväliseen toimintaan.

Kansainvälisen sihteerin tehtävän perustaminen ei aiheuttaisi puolueelle lisäkustannuksia. Puolue osallistuisi kansainväliseen toimintaan joka tapauksessa. Kansainvälisen sihteerin tehtävän perustaminen mahdollistaisi kuitenkin johdonmukaisemman osallistumisen kansainväliseen toimintaan.

KD Nuoret esittää, että puolue perustaa kansainvälisen sihteerin tehtävän. Kansainvälisen sihteerin valitsisi puolueen johto jäsenistölle suunnatun haun kautta.

PUOLUEKOKOUSALOITE 41 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ siten, että kehittämisessä ja päätöksissä huomioon myös edellisen puoluekokouksen hyväksytyt puoluekokousaloitteet ja niiden jälkeen tehdyt päätökset.

KD NUORET: KD:n viestintään kokonaisvaltainen uudistus

KD Nuoret esitti kaksi vuotta sitten puoluekokoukselle, että KD-Lehteä tulisi uudistaa. Aloite hyväksyttiin ja tätä varten perustettiin työryhmä, joka on työskennellyt ja pyrkinyt tavoitteeseen.

KD-verkkolehdi vaikuttaa kuitenkin monessa mielessä enemmän tiedotealustalta, puolueen verkkosivujen tapaan, eikä erityisesti journalistiselta verkkolehdeltä. Neljästi vuodessa ilmestyvä paperilehti on pääosin kokoelma aiemmin verkkosivustolla olleista jutuista, jopa useamman kuukauden vanhoista julkaisuista. Paperilehti on kohdistettu ennen kaikkea puolueen omille jäsenille, ei uusille äänestäjille.

Sekä KD-Lehden että puolueen verkkosivustot tulisi uudistaa ulkoasultaan ja rakenteeltaan. Olisi järkevää ja kustannustehokasta sekä uudistamistyön että päivittämisen näkökulmasta, että sivustot uudistettaisiin yhtenä kokonaisuutena kd.fi-verkko-osoitteen alla. Ei ole järkevää julkaista samoja tiedotteita tai kannanottoja kahdessa paikassa.

Puolueen somekanavia hoidetaan hajautetusti, niissä on niin puolueen kuin eduskuntaryhmänkin henkilöstön tuottamaa sisältöä. Kuitenkin viestinnän koordinointi kaipaisi selkeämpää strategiaa ja voimavaroja etenkin tavoittavan, maksetun sisällön osalta.

Tarvitsemme puolueen viestinnän uudistuksen, jossa nyt lehdelle suunnatun resurssin sijaan keskitytään monikanavaiseseen ja moderniin tavoittavaan viestintään. Tämän vuoksi on Kristillisdemokraattien viestintää kehitettävä niin laadullisesti kuin uusien painopisteiden kautta. Puoluekentässä on paljon hyödyntämätöntä osaamista ja kapasiteettia, joka nyt jää sivuun. Varaa vähäisten

resurssien heikkoon kohdentamiseen ei ole.

KD Nuoret esittää, että KD-yhteisön viestintää uudistetaan ja kehitetään pikaisesti, jotta pystymme vastaamaan vuoden 2027 eduskuntavaalien kriittisiin tarpeisiin ja tavoitamme kokonaan uusia äänestäjäryhmiä.

PUOLUEKOKOUSALOITE 42 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYLKÄÄMISTÄ

Henkilöstöasiat kuuluvat puoluehallitukselle. Puolueella on puoluevaltuuston ja puoluehallituksen vuonna 2023 hyväksymä hallintosääntö, missä yhtenä kohtana on puolueen johtamisjärjestelmä ja missä mm. esimiesjärjestelmä on määritelty.

KD NUORET: KD:n henkilöstöpolitiikan kehittäminen ja henkilöstöstrategian luominen

Puolueen palkkalistoilla on viisi henkilöä: puoluesihteerin, joka hoitaa pitkälti myös järjestöpäällikön tehtäviä, hallintopäällikkö, joka vastaa etenkin taloushallinnosta ja hoitaa mm. osin viestintää ja rekisteriasioita sekä osa-aikainen toimistoassistentti, joka vastaa puolue toimiston aukioloista ja monista jäsenrekisteriin yms. liittyvistä asioista. Lisäksi on KD-Lehden (nykyisin osa-aikainen) päätoimittaja ja toinen kokoaikainen toimittaja. Syyskuusta puolueen palkkalistoilla aloittaa uusi markkinointi- ja viestintäsuunnittelija.

Puolueen henkilöstöresurssit ovat useita vuosia pienentyneet. Kuitenkaan kokonaisuutena (muutoin kuin kuukausilehdestä neljä kertaa vuodessa ilmestyväksi lehdeksi muuttuneen KD-Lehden osalta) eivät työtehtävät ole vähentyneet. Toimistoassistenttia lukuun ottamatta kaikki työntekijät toimivat pääosin etätyössä, mikä on vähitellen muuttanut epäsuhtaa työtaakassa entistä pahemmaksi sekä vähentänyt yhteydenpitoa, yhteistoimintaa ja tehtävien sujuvaa koordinoitua.

Puolue toimiston henkilöstön johtamisjärjestelmä on sekava. Selkeää esimiesjärjestelmää ei ole. Henkilöstöpolitiikka on jo vuosia ollut vähintäänkin erikoista. Kun selkeää johtamisjärjestelmää ei ole, on työtaakka ja toisaalta työn tuottavuus jakaantunut erittäin epätasaisesti. Tilanne on niin työntekijöiden kuin työnantajankin näkökulmasta epätyytyttävä, mikä heijastuu myös puolue yhteisöön laajemmin.

Pitkäaikaisista työntekijöistä kaksi on eläköitymässä lähivuosina. Heidän osaamis- ja kokemuspääomansa siirtyminen on merkittävä asia.

KD Nuoret esittää henkilöstötyöryhmän perustamista, joka laatisi henkilöstöstrategian puolueelle, joka luo selkeän pohjan henkilöstö- ja johtamispolitiikalle puolueessa.

PUOLUEKOKOUSALOITE 43 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYLKÄÄMISTÄ

Perustelut: Kehitteillä on MiCA-asetus (”Markets in Crypto-Assets”), EU:n ensimmäinen laaja kryptorahaa koskeva sääntelykehys. Sääntelyn tavoitteena on lisätä ennustettavuutta, suojella sijoittajia ja ehkäistä väärinkäytöksiä. EU sääntely tulee vaikuttamaan kansalliseen sääntelyyn ja tämän tyyppisessä asiassa on perusteltua pyrkiä yhtenäistämään sääntelyä.

KD NUORET: Kristillisdemokraattien muodostettava kanta kryptovaluuttoihin

Kryptovaluutat ovat jo pitkään ottaneet tärkeämpää roolia maailman valuuttamarkkinoilla ja trendi jatkuu vahvana. Lohkoketjuteknologia edistää läpinäkyvyyttä, turvallisuutta ja yksilön mahdol-

lisuutta hallita omaa varallisuuttaan ilman välikäsiä. Olisi tärkeää puolueena muodostaa virallinen kanta kryptovaluuttoja koskevaan kysymykseen.

KD Nuorissa ymmärrämme kryptovaluuttojen tärkeyden osana talousjärjestelmää myös tulevaisuudessa. Tästä johtuen haluamme luoda paremman ympäristön kryptovaluuttojen käytölle keventämällä kryptovaluuttojen verotusta Suomessa. Emme myöskään pidä EU:n lisäämää kryptovaluuttojen sääntelyä hyvänä.

Euroopan maissa kuten Saksassa, Portugalissa ja Sveitsissä sekä monessa muussakin maassa on käytössä malli, jossa kryptovaluuttojen verotus on nolla prosenttia sen jälkeen, kun on omistanut valuuttaa vuoden verran. Nykyinen tilanne on kestävä, jossa Suomi häviää kansainvälisessä verokilpailussa 30–34 prosenttiyksikköä.

KD Nuoret esittää puolueen ottavan myönteisen kannan kryptovaluuttojen verotuksen keventämiseen sekä kriittisen kannan EU:n lisäämälle sääntelylle.

PUOLUEKOKOUSALOITE 44 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ MUUTETUSSA MUODOSSA

Perustelut: Säilytetään aloite itsessään alkuperäisenä. Korvataan lisääntymiskasvatus hedelmällisyystietoisuudella, jota terminä on käytetty muun muassa Anna Rotkirch’in sosiaali- ja terveysministeriön toimeksiannosta laatimassa väestöpoliittisessa selvityksessä syntyvyyteen vaikuttavista tekijöistä ja keinoista lasten saamisen tukemiseksi.

KD NUORET: Kouluihin tarvitaan lisää lisääntymiskasvatusta hedelmällisyystietoisuutta

Suomalaisten syntyvyys on laskussa, ja valitettavasti merkittävänä osa tästä johtuu tahattomasta lapsettomuudesta. Läheskään jokainen perhe ei pääse toivomaansa lapsilukuun. Samaan aikaan ensisynnyttäjien ikä on noussut jo yli 30 ikävuoteen, vaikka esimerkiksi valtioneuvoston teettämän syntyvyys selvityksen mukaan kolmea lasta toivovien olisi hyvä aloittaa lasten yrittäminen jo 23-vuotiaana.

Suomalaisista joka toinen mies ja joka viides nainen tuntee heikosti tai ei lainkaan iän vaikutuksia hedelmällisyyteen. Erityisen heikkoa tuntemus on 20–24-vuotiailla ja matalasti koulutetuilla. Tilanne, jossa nuoret ja nuoret aikuiset eivät ole tietoisia tärkeistä lisääntymiseen liittyvistä tekijöistä, on täysin kestävä.

On selvää, ettei tämänhetkinen opetussuunnitelma kouluissa tue riittävästi nuorten tulevaa perheellistymistä, vaan nuoret saavat terveystiedon tunneilla tietoa lähes ainoastaan ehkäisystä ja sukupuolitaudeista. Nämäkin aiheet ovat tärkeitä, mutta niiden rinnalle on nostettava syvällisempää osaamista liittyen lisääntymiseen ja lasten kasvatukseen.

KD Nuoret esittää puolueen kannaksi:

- *Kouluihin on tuotava enemmän lisääntymiskasvatusta hedelmällisyystietoisuutta tukemaan nuorten perheellistymiseen liittyviä pohdintoja aikuisuudessa*
- *län ja elämäntapojen vaikutusta hedelmällisyyteen on viestittävä nykyistä enemmän ja aktiivisemmin esimerkiksi THL:n toimesta*

PUOLUEKOKOUSALOITE 45 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ

KD NUORET: Vahvempaa EU:n ulkopolitiikkaa ja energiaomavaraisuutta

BRICS-maiden (Brasilia, Venäjä, Intia, Kiina, Etelä-Afrikka sekä uudet jäsenet kuten Iran, Egypti ja Yhdistyneet arabiemiirikunnat) liittouma on noussut haastamaan länsimaiden johtaman kansainvälisen sääntöpohjaisen järjestyksen. Tämä taloudellinen ja geopoliittinen ryhmittymä edustaa jo yli 40 prosenttia maailman väestöstä ja yli kolmasosaa globaalista BKT:sta. Ryhmän jäsenmaat, jotka tunnetaan usein autoritaarisesta hallintotavastaan ja sosiaalisista epäkohdistaan, pyrkivät rakentamaan itsenäistä talousjärjestelmää ja edistämään uusia globaaleja valtasuhteita.

Tämä kehitys uhkaa horjuttaa länsimaisten, eurooppalaisten ja juutalais-kristillisten arvojen, kuten demokratian ja oikeusvaltioperiaatteen, asemaa maailmanpolitiikassa. Euroopan ja Suomen on otettava aktiivinen rooli sääntöpohjaisen maailmanjärjestyksen turvaamisessa, jossa demokraattiset arvot ja ihmisoikeudet pysyvät etusijalla.

Euroopan unionin tulee vastata maailmanpolitiikan murrokseen aktiivisella ja yhtenäisellä ulko- ja kauppapolitiikalla, joka turvaa demokraattisten arvojen merkityksen ja lisää Euroopan globaalia painoarvoa. Samalla on tärkeää varmistaa, että BRICS-maiden nousu ei johda maailman jakautumiseen eri leireihin, vaan rakennetaan vuoropuheluun ja rauhaan perustuvaa kansainvälistä järjestystä.

EU:n tulee käydä aktiivista kahdenvälistä vuoropuhelua erityisesti valikoitujen BRICS-maiden, kuten Brasilian ja Etelä-Afrikan kanssa demokratian, ihmisoikeuksien ja oikeusvaltion edistämiseksi. Siteiden parantaminen yksittäisten BRICS-jäsenmaiden kanssa suitsii BRICS-yhteisön vallan kasvua kokonaisuutena ja vähentää erityisesti Venäjän ja Kiinan valtaa.

Liäksi EU:n tulee vahvistaa strategista autonomiaansa ja energiaomavaraisuuttaan lisäämällä investointeja uusiutuviin energialähteisiin, kuten vetyteknologiaan, ja vähentämällä riippuvuutta BRICS-maiden raaka-aineista. EU:n tulee myös kehittää omaa teknologista osaamista ja logistiikkaketjujaan, jotta BRICS-maiden hallitseva asema kriittisillä aloilla, kuten puolijohteissa ja akkuteknologiassa, vähenee. Myös kehitysyhteistyön resursseja tulisi suunnata köyhyyden ja epävakauden vähentämiseen niillä alueilla, joissa BRICS-maiden vaikutusvalta voi heikentää demokraattisia arvoja.

KD Nuoret esittää puolueen kannaksi:

- *EU:n tulee vahvistaa ulko- ja kauppapolitiikkaansa sekä energia- ja raaka-aineomavaraisuuttaan ylläpitääkseen länsimaisia, eurooppalaisia ja juutalais-kristillisiä arvoja sekä sääntöpohjaista maailmanjärjestystä.*
- *EU:n kykyä solmia strategisia kumppanuuksia kehittyvien maiden kanssa tulee kehittää erityisesti Afrikassa ja Aasiassa, jotta BRICS ei monopolisoisi niiden taloudellista ja poliittista kehitystä.*

PUOLUEKOKOUSALOITE 46 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYLKÄÄMISTÄ

Perustelut: IVF-hedelmöityshoidoissa tapahtuvassa alkioden hävittämisessä tulee toimia vastuullisesti. Sinänsä aloitteen ajatus ihmiselämän kunnioittamisesta hedelmöityshoidoissa käytettävien alkioden osalta on tärkeä ja kannatettava. Huomioitavaa kuitenkin on, että hedelmöityshoitoja varten kerätyt alkiot ovat joka tapauksessa ajan myötä soveltumattomia käytettäväksi hoidoissa. Muutoinkin alkioden käyttöön liittyy lääketieteellistä arviointia.

KD NUORET: Elämää suojeltava myös hedelmöityshoidoissa

Koeputkihedelmöityksessä, eli IVF-hedelmöityksessä kerätään talteen ja hedelmöitetään munasoluja. Hedelmöittyneet munasolut siirretään kohtuun 2–6 päivän kuluessa. Tämän jälkeen loput alkiot pakastetaan, mahdollisesti myöhempää käyttöä varten.

Kuitenkin alkioita, jotka on jäädytetty, voidaan myös hävittää. Suomen lain mukaan pakastetut alkiot tulee hävittää, mikäli niihin sukusoluja luovuttanut ihminen on kuollut, mikäli omaa hedelmöityshoitoa varten ne luovuttanut ihminen pyytää sitä, tai aivan viimeistään viidentoista vuoden kuluttua luovutuksen vastaanottamisesta.

KD:n aakkosissa tiivistetään suhtautumisemme elämään ja sen suojeluun: ”Kristillisdemokraattien lähtökohtana on olla aina elämän puolella. Ihmiselämää on kunnioitettava aina hedelmöityksestä alkaen luonnolliseen kuolemaan saakka.”

On yksiselitteisesti selvää, ettei tähän näkemykseen sovi hedelmöittyneiden munasolujen, eli alkoiden järjestelmällinen hävittäminen osana hedelmöityshoitoprosessia.

KD Nuoret esittää, että puolue omaksuisi kielteisen kannan IVF-hedelmöityshoidoissa tapahtuvaan alkoiden hävittämiseen ja toimisi poliittisesti tämän toiminnan lopettamiseksi.

PUOLUEKOKOUSALOITE 47 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYLKÄÄMISTÄ

IDU:n jäsenyys maksaisi reilut 3000 € vuodessa. KD on jo EPP:n jäsen, jossa toimimiselle puolue saa paljon kansainvälisiä kontakteja ja mm. verkostoja.

KD NUORET: Puolue IDU:n jäseneksi

Puolueen osallistuminen kansainväliseen toimintaan lisää puolueen näkyvyyttä kansainvälisellä kentällä, mutta antaa eväitä myös toiminnan kehittämiseen. Kansainvälisessä yhteistyössä inspiroidutaan muiden puolueiden kannoista ja toiminnasta. Tämä auttaa puolueita toimimaan vahvemmin kotimaisella kentällä.

Puolue on tällä hetkellä osallistunut Euroopan kansanpuolueen (EPP) toimintaan täysjäsenenä. EPP:n toiminnan lisäksi toinen tärkeä vaikuttamisen foorumi on globaali keskusta-oikeistolainen International Democracy Union (IDU). IDU:ssa on useita kristillisdemokraattiset arvot jakavia toimijoita.

IDU muodostettiin vuonna 1983 foorumiksi samat arvot jakaville puolueille. IDU:n perustajiin lukeutuvat muun muassa Ison-Britannian pääministeri Margaret Thatcher ja silloinen Yhdysvaltain varapresidentti George H. W. Bush. IDU:n arvoihin kuuluvat muun muassa ihmisoikeudet, demokratia, vapaus, perheet, yhteinen hyvä ja heikommasta huolehtiminen.

KD Nuoret liittyi IDU-nuorten jäseneksi vuonna 2024. Ruotsin Kristillisdemokraatit on IDU:n jäsen. Suomesta Kokoomus on ollut IDU:n jäsenenä useamman vuoden ajan. Kristillisdemokraattisille arvoille rakentuvassa IDU:ssa tulisi olla Suomesta Kristillisdemokraattien edustus. Kristillisdemokraattien tulisi tarttua IDU:ssa oleviin mahdollisuuksiin.

IDU pitää vuosittain kaksi foorumia: Alkuvuodesta Brysselissä, Belgiassa ja loppuvuodesta Washingtonissa, Yhdysvalloissa. KD Nuorten delegaatiot ovat osallistuneet viimeisen vuoden aikana kumpaankin foorumiin. Puhujina ovat olleet muun muassa Australian entinen pääministeri Scott Morrison ja Ison-Britannian entinen pääministeri Boris Johnson. Foorumien osallistujat ovat

itse myös usein kansanedustajia tai entisiä ministereitä.

IDU:n täysjäsenyys ei toisi puolueelle merkittäviä kustannuksia. Foorumeihin olisi mahdollista osallistua myös omakustanteisesti. Puolueen kansanedustajilla olisi erinomainen mahdollisuus osallistua esimerkiksi vuosittain Brysselissä pidettäviin foorumeihin. Foorumien ohjelma ja koh-
taamiset ovat kuitenkin mittaamattoman arvokkaita puolueelle.

*KD Nuoret esittää, että puolue liittyy IDU:n jäseneksi. Puolueen on hankittava IDU:n täysjäsen jäse-
nyytensä tueksi.*

PUOLUEKOKOUSALOITE 48 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ

KD NUORET: Lasten ja nuorten liikuntamahdollisuuksia parannettava, tuettava ja saata- vuutta lisäävä kouluissa

Lasten ja nuorten ylipaino ja liikkumattomuus ovat lisääntyneet viimeisten vuosikymmenten aika-
na merkittävästi. Tästä on muodostunut selkeä kansanterveydellinen haaste, joka osaltaan vaikut-
taa lasten ja nuorten fyysiseen ja psyykkiseen terveyteen. Tämä vaikuttaa tulevaisuuteen negatiivi-
sesti lisääntyvien terveydenhuollon kustannusten myötä.

Suomessa 2–16-vuotiaista noin neljäsosa pojista ja lähes viidesosa tytöistä on ylipainoisia tai liha-
via. Lihavuus on yleisempää kouluikäisillä kuin alle kouluikäisillä, ja lihavuus on yleisempää pojil-
la kuin tytöillä. Varusmiesten pakollisista kuntotesteistä voidaan huomata, että 70-luvusta alkaen
nuorten aikuisten kestävyys- ja lihaskuntotestit ovat tilastollisesti olleet jatkuvassa laskussa.

Ylipainon lisääntymiseen vaikuttavat monet eri tekijät, mutta yleisimmät syyt sille ovat passiivinen
elämäntapa ja liikkumattomuus. Tähän vaikuttavat esimerkiksi liiallinen ruutuaika ja vähäinen liik-
kuminen. Vaikutusta on myös epäterveellisillä elämäntottumuksilla ja ravitsemustottumuksilla,
kuten runsaalla sokeristen juomien, makeisten ja epäterveellisten ruokien kulutuksella.

Yhtenä osana ovat myös yhteiskunnalliset tekijät. Nykyään on helpompaa saada epäterveellistä
ruokaa, ja liikuntaan ei ole välttämättä yhtä paljon kannustimia kuin ennen. Tämän lisäksi ihmiset
istuvat enemmän kuin koskaan aikaisemmin, sillä fyysistä työtä ei tehdä enää samalla tavoin kuin
aiemmin.

Suomalaista koulujärjestelmää tulisi muuttaa siten, että lukiot, ammattikoulut ja peruskoulut voi-
sivat tukea liikkumista esimerkiksi pakollisena liikuntana tai kerhomuodossa koulupäivien jälkeen
siten, että kouluissa muodostettaisiin omia joukkueita eri lajeihin, kuten yleisurheiluun, koripal-
loon, jalkapalloon ja lentopalloon. Koulujen välillä voitaisiin käydä kilpailuja kunnittain, alueittain
ja valtakunnallisesti.

Tämä kehittäisi liikuntamahdollisuuksia ja tulisi lapsiperheille halvemmaksi kuin liikkuminen mak-
sullisissa urheiluseuroissa. Lisäksi tämä parantaisi koulujen sisäistä yhteisöllisyyttä ja yhteenkuu-
luvuuden tunnetta. Esimerkkinä voidaan pitää Yhdysvaltojen koulujärjestelmää, jossa jokaisessa
koulussa ovat omat urheiluseurat. Mallista voisi kuitenkin tehdä sopivan Suomen olosuhteisiin.

KD Nuoret esittää, että:

- Puolue edistää lasten ja nuorten mahdollisuuksia liikuntaan
- Puolue edistää liikkumisen saavutettavuutta ja edullisia liikkumisen mahdollisuuksia
- Puolue edistää mahdollisimman monessa kunnassa tai kaupungissa toteutettavaa
OKM:n pilottia, joissa kokeiltaisiin koulujen välisten joukkueiden muodostamista ja

- järjestettäisiin kilpailuja koulujen välillä koulujen, kunnan tai kaupungin liikunta mahdollisuuksien ja halukkuuden puitteissa*
- *Koulujen välisiin liikunta ja urheilujoukkueiden kilpailujen osallistuminen olisi korvattavissa valinnaisen liikunnan tunneista*
  - *Kuntien ja kaupunkien koulujen väliset kilpailut etenisivät alueitten tai maakuntien välisiksi kilpailuiksi ja lopulta alueitten tai maakuntien väliset voittajat kilpailisivat valtakunnallisesti*
  - *Voittavat koulut ja oppilaat palkittaisiin kohtuullisesti stipendien tai muiden vastaavien palkintojen muodossa*

PUOLUEKOKOUSALOITE 49 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYLKÄÄMISTÄ

Puolue eli puolueen paikallisosastot tarvitsevat ja haluavat uusia jäseniä, myös alle 25-vuotiaita. Puolueen työryhmissä pääsee vaikuttamaan puolueen linjoihin, kantoihin ja ohjelmien valmisteluihin, joten silloin tulee olla sen jäsen, minkä työhön pääsee vaikuttamaan.

KD NUORET: Puolueen työryhmiin nuorisojäsenyys

Puolueessa aloitti KD Nuorten puoluekokousaloitteen myötä vuonna 2024 kahdeksan uutta poliittista työryhmää. Erilaisia poliittisia aloja käsittelevät työryhmät on tarkoitettua asiantuntijoille ja aiheesta kiinnostuneille.

Työryhmät muun muassa luovat poliittisia kannanottoja omilta aihealueiltansa puolueelle. Työryhmät voivat myös evästää puolueen poliittisia ohjelmia. Työryhmät mahdollistavat verkostoitumisen työryhmän jäsenten kesken, mutta myös konkreettisen vaikuttamisen puolueen toimintaan.

Miia Marjakankaan opinnäytetyön ”Kristillisdemokraattisten nuorten arvot Shalom Schwartzin arvoteorian näkökulmasta” (2025) mukaan nuorille pitäisi antaa enemmän vastuuta puolueen päätöksenteossa. Nuoret haluavat mielellään ottaa johtamisvastuuta. He haluavat myös suunnitella ja tehdä päätöksiä. Tämän lisäksi heillä on myös halua kehittää itseään.

Nuorten osallistuminen voidaan turvata tarjoamalla matalan kynnyksen mahdollisuuksia osallistumiseen. Puolueen työryhmien kautta on mahdollista turvata myös nuorten sitoutuminen puolueen toimintaan. Tämän päivän nuoret ovat tulevia valtuutettuja, kansanedustajia ja europarlamentaarikkoja.

Nuorten mahdollisuutta osallistua työryhmien toimintaan tulisi parantaa entisestään. Tällä hetkellä puolueen työryhmiin kuuluakseen on oltava puolueen jäsen. Tämä tarkoittaa vuosittain 35 euron kustannuksia. Vastaavasti KD Nuorten jäsenyys on kokonaan maksutonta, mikä madaltaa toimintaan osallistumisen kynnystä.

Nuorisojäsenyydestä on lukuisia toimivia esimerkkejä. Nuorisojäsenyyden tavoitteena on mahdollistaa matalan kynnyksen toimintaan osallistuminen. Tämä sitouttaa nuoren toimimaan puolueessa tulevaisuudessa. Puolueen työryhmät voisivat olla vetovoimaisempia nuorten keskuudessa nuorisojäsenyyden kautta.

KD Nuoret esittää, että:

- *Puolueen työryhmiin otetaan käyttöön nuorisojäsenyys, mikä mahdollistaa alle 25-vuotiaille kuulumisen puolueen työryhmiin ilman puolueen jäsenyyttä ”nuorisojäsen”-nimikkeellä*
- *Nuorisojäsenet hyväksytään työryhmien jäseneksi samalla tavalla kuin työryhmien*

- tavalliset jäsenet
- Nuorisojäsenyydestä tiedotetaan myös 30.9.2025 päättyvän työryhmähaun yhteydessä

PUOLUEKOKOUSALOITE 50 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ

KD NUORET: Puolueen työryhmien toimintaa tehostettava

Puolueen kahdeksan uutta poliittista työryhmää aloittivat vuonna 2024 KD Nuorten puoluekokousaloitteen myötä. Puoluekokouksen aikaan työryhmät ovat toimineet noin vuoden ajan. Puoluekokouksen aikaan työryhmiin ollaan hakemassa myös uusia jäseniä.

Vuoden mittaan työryhmien toiminta on luonnollisesti ollut testivaiheessa. Siitä huolimatta työryhmissä on koettu onnistumisia. Työryhmät ovat mahdollistaneet verkostoitumisen omalla erikoisalalla toimivien kristillisdemokraattien kesken. Työryhmät ovat olleet myös arvokas osallistumisen väylä.

Työryhmien toimintaa on kuitenkin kehitettävä entisestään. Tavoitteena on oltava, että työryhmät palvelevat mahdollisimman hyvin puolueen onnistumista paikallisessa, alueellisessa ja valtakunnallisessa politiikassa. Työryhmissä oleva osaaminen on puolueelle huomattava voimavara.

Työryhmien kehittämiseen kuuluu muun muassa toimintatapojen selkeyttäminen ja työryhmien ottaminen mukaan puolueen viestintään. Puolueen on oltava myös ajan tasalla työryhmien tilanteesta. Avainasemassa on viestintä työryhmien kanssa.

KD Nuoret esittää, että:

- *Puolue ottaa työryhmien puheenjohtajia esille viestinnässään säännöllisesti*
- *Puolue luo yhdenmukaiset menettelyt työryhmien kannanottojen, tiedotteiden ja blogien julkaisemiselle*
- *Puolueen työryhmiin on haettava uudestaan vuosittain, mikä mahdollistaa sitoutuneimpien jäsenten osallistumisen toimintaan*
- *Puolue voi pitää tarvittaessa työryhmien puheenjohtajien kanssa etätapaamisen, mikä mahdollistaisi hyvien käytäntöjen jakamisen ja yhteydenpidon puolueen kanssa.*

PUOLUEKOKOUSALOITE 51 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ

KD NUORET: Huoltovarmuus osaksi koulujen ja nuorisokasvatuksen sisältöä

Globaali ja kotimainen toimintaympäristö on muuttunut entistä epävarmemmaksi. Ilmastonmuutos, geopoliittiset kriisit ja toimitusketjujen häiriöt ovat osoittaneet, miten tärkeää on varautua poikkeustilanteisiin sekä yksilöinä että yhteiskuntana. Suomalainen huoltovarmuusjärjestelmä on vahva, mutta kansalaisten, erityisesti nuorten, osaamista ja tietoisuutta sen perusteista on syytä vahvistaa.

Ruokaturva, omavaraisuus ja huoltovarmuus eivät ole vain valtion tehtäviä, vaan osa kansalaistaitoja, jotka kuuluvat jokaiselle nuorelle. Koulussa ja varhaiskasvatuksessa voidaan antaa konkreettisia valmiuksia kestävään arkeen ja kriiseihin varautumiseen esimerkiksi lisäämällä ymmärrystä ruoan alkuperästä, kotitalouden merkityksestä, säilönnästä, hävikin vähentämisestä ja kotivaran ylläpidosta.

PUOLUEKOKOUSALOITE 52 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ

KD NUORET: Antisemitismille oltava nollatoleranssi

Tänä vuonna Auschwitz-Birkenaun keskitysleirin vapauttamisesta on kulunut 80 vuotta. Toisen maailmansodan jälkeen oli selvää, mihin antisemitismi johti. Tänä päivänä muisto on hälventymässä. Holokaustin muistaminen on sitä tärkeämpää, mitä enemmän aikaa siitä on kulunut. Suomessa ja Euroopassa antisemitismi on kuitenkin voimistunut. International Holocaust Remembrance Alliancen (IHRA) mukaan antisemitismi on tietty juutalaisia koskeva näkemys, joka voi ilmetä vihana juutalaisia kohtaan.

Ihmisoikeuskeskuksen selvityksen ”Kokemuksia ja näkemyksiä antisemitismistä Suomessa” (2024) mukaan antisemitismi on vahvistunut Suomessa viimeisen viiden vuoden aikana. Suomessa asuvista juutalaisista 80 prosenttia on selvityksen mukaan huolissaan siitä, että he kohtaisivat fyysistä väkivaltaa kadulla. Kaduilla liikkueensa juutalaiset eivät välttämättä uskalla pitää esillä uskontonsa symboleja.

Tutkimusten perusteella jatkuva syrjinnän uhka voi aiheuttaa haasteita mielenterveydelle. Antisemitismi lävistää niin median, internetin kuin poliittisen elämän. Suomessa asuvista juutalaisista 70 prosenttia on sitä mieltä, että antisemitismi on kasvanut näillä osa-alueilla viimeisen viiden vuoden aikana. Antisemitismin vastaiseen toimintaan on sitouduttava ylitse puoluerajojen.

KD Nuoret esittää puolueen kannaksi:

- *Opetussuunnitelmassa on mainittava holokaustin lisäksi antisemitismi*
- *Suomeen on perustettava EU:n antisemitismin vastaisen strategian suositusten mukaisesti kansallinen koordinaattori antisemitismiin puuttumista ja juutalaisen elämän edistämistä varten*
- *Suomen on laadittava erillinen strategia antisemitismiin puuttumiseksi ja juutalaisen elämän edistämiseksi*
- *Antisemitismin esiintymistä Suomessa on edelleen tutkittava myös valtion instituutioiden toimesta*
- *Antisemitismin vastaisen toiminnan on perustuttava EU:n antisemitismin vastaisen strategian suositusten mukaisesti IHRA:n määritelmään antisemitismistä*

PUOLUEKOKOUSALOITE 53 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ

KD NUORET: Kristittyjen uskonnonvapaus turvattava myös demokraattisissa maissa

Uskonnonvapaus on YK:n ihmisoikeusjulistuksen ja EU:n perusoikeuskirjan mukainen ihmisoikeus. Siitä huolimatta uskonnollisia vainoja ilmenee autokraattisten maiden lisäksi myös demokraattisissa valtioissa.

Open Doorsin mukaan joka seitsemäs kristitty on vainottuna maailmalla. Viidesosa vainotuista kristityistä on Afrikassa. Samaan aikaan kristinusko kasvaa esimerkiksi Saharan eteläpuolisessa Afrikassa. Kristinusko on kasvussa myös Latinalaisessa Amerikassa ja Kaakkois-Aasiassa.

Maailmalla on Open Doorsin mukaan vainottuna yli 380 miljoonaa kristittyä. Monissa demokraattisissa maissa uskonnonvapautta rajoitetaan lainsäädännön ja hallinnon toiminnan kautta, kuten uskonnon vaihtamisen kieltävällä lainsäädännöllä. Vastaavasti viranomaisten puuttumattomuus väkivaltaan on usein vainojen taustalla.

Eurooppa on rakentunut juutalais-kristillisille arvoille. Kristillinen kirkko on Euroopassa edelleen keskeinen toimija. Kristinuskon asema yhteiskunnallisessa keskustelussa on kuitenkin kaventunut. Samaan aikaan vuonna 2023 tapahtui raportin “Intolerance and Discrimination Against Christians in Europe Report 2024” mukaan 2444 kristittyihin kohdistuvaa viharikosta.

Euroopan unioni on sitoutunut edistämään uskonnonvapautta niin unionin sisällä kuin sen ulkopuolella. Euroopan unionin tulisi entisestään kiinnittää huomiota kristittyjen vainoon demokraattisissa valtioissa. Kristillisdemokraattien tulisi puolustaa uskonnonvapauden toteutumista niin kotimaassa kuin kansainvälisesti.

KD Nuoret esittää puolueen kannaksi:

- *Euroopan komission on edistettävä uskonnonvapauden toteutumista Euroopan ulkosuhdehallinnossa kansainvälisissä kumppanuuksissa, poliittisissa ja ihmisoikeuksia koskeissa dialogeissa kolmansien maiden kanssa ja kauppapolitiikassa*
- *Euroopan komission on varmistettava Euroopan ulkosuhdehallinnossa, että humanitaarinen apu ja kehitysyhteistyö edistävät uskonnonvapauden toteutumista*
- *Euroopan parlamentin on laajennettava raportointiaan uskonnonvapauden rikkomuksista myös demokraattisissa maissa*
- *Euroopan komission tulisi uudistaa EU:n ihmisoikeusvuoropuheluja koskevat suuntaviivansa asianmukaisten vastuuvollisuusmekanismien luomiseksi*
- *Euroopan komission tulisi tunnistaa uskonnollisiin vähemmistöihin kuuluvien naisten ja tyttöjen kohtaaman vainon sukupuolittunut luonne*
- *Euroopan komission tulisi tukea olemassa olevien rakenteiden kautta uskonnollisia organisaatioita (FBO) rauhan, ihmisoikeuksien ja uskonnollisen yhteiselon edistämiseksi Euroopan unionissa ja sen ulkopuolella*

PUOLUEKOKOUSALOITE 54 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ

KD NUORET: Aluepolitiikassa on siirryttävä sanoista tekoihin

Alueellisista verokannustimista voisi olla suunnaton hyöty harvaan asutulle Itä- ja Pohjois-Suomelle. Yhteisöveron alentaminen mahdollistaisi yritysinvestointien houkuttelun, mikä toisi töitä työttömyydestä kärsiville alueille. Lisäksi pilotit harvaan asutuilla alueilla asumiseen ovat tarpeellisia. Korotettujen kotitalousvähennyksien käyttöönotto mahdollistaisi puuttumisen alueelliseen kiinteistöjen korjausvelkaan, kun taas erillinen uusi tuki sähkönsiirtomaksujen osittaiseen kompensoimiseen kiinteistöjen asukkaille mahdollistaisi kohtuulliset kulut asumiseen harvempaan asutuilla alueilla.

Edettäessä kohti vihreämpää Suomea julkisen liikenteen merkitys on kasvanut. Kuitenkin esimerkiksi itäisen Suomen saavutettavuus on hyvin heikko, eikä myöskään paikallisia verkostoja ole kehitetty tarvittavalle tasolle. Erityisesti raideverkostomme ylikorostunut Pohjois-Etelä -suuntaisuus eristää Itä-Suomea rajoittaen sen kasvumahdollisuuksia sekä elinvoimaisuutta. Kehityskulku on korjattava mahdollistamaan ihmisten liikkuminen, kouluttautuminen ja asuminen eri puolilla Suomea.

Harvaan asuttujen alueiden ongelmana on myös korkeakoulutetun väestön vähäisyys. Ratkaisuna pilotoidaan erityisesti harvaanasutuissa maakunnissa järjestettävää korkeakoulujen tuettuja työharjoittelujaksoja, joissa korkeakouluopiskelijalle mahdollistetaan harjoittelupaikka maakuntakeskuksen ulkopuolella sijaitsevasta kunnasta. Tämä tukee koko maan pitämistä asuttuna puuttamalla sen juurisyyhyn.

KD Nuoret esittää, että puolue:

- *Edistää alueellisia verokannustinkokeiluja sekä kohdennettujen tukien pilotointia Itä- ja Pohjois-Suomessa. Keinoihin kuuluvat kokeilu yhteisöveron alentamisesta, korotettu kotitalousvähennys sekä uusi tuki sähkönsiirtomaksujen kompensointiin.*
- *Ajaa maaseudun liikenneinfrastruktuurin tehostettua kehitystä.*
- *Nostaa keskusteluun tuetut alueelliset korkeakouluharjoittelujaksot.*

PUOLUEKOKOUSALOITE 55 – PUOLUEHALLITUS ESITTÄÄ ALOITTEEN HYVÄKSYMISTÄ

KD NUORET: Heikoimmassa asemassa olevia suojeltava

Yhteinen hyvä tarkoittaa kaikkien yhteisön jäsenten etua. Kristillisen ihmiskäsityksen mukaan jokainen ihminen on itsessään, luovuttamattomasti ja ainutlaatuisesti arvokas. Siten kristillisdemokratian ajaessa yhteistä hyvää ajamme todella kaikkien yhteistä hyvää, emme jonkin tietyn eturyhmän.

Yhteinen hyvä ylittää maantieteelliset ja sukupolvien väliset rajat. Kansainvälinen vastuu ja tulevien sukupolvien huomioiminen ovat luonnollinen osa kristillisdemokratiaa. Yhteiseen hyvään kuuluu myös maailman mittaluokassa kaikista heikoimmassa asemassa olevien ihmisten tukeminen. Vastaavasti myös tulevilla sukupolvilla on oltava mahdollisuus elää toimivassa yhteiskunnassa.

Yhteiskunnan on huolehdittava kaikista heikoimmassa asemassa olevista jäsenistään. Kaikista heikoimmassa asemassa olevat ihmiset ovat usein puolustuskyvyttömiä. He ovat voineet pudota myös yhteiskunnan turvaverkkojen ulkopuolelle. Yhteiskunnan resursseja tulisi kohdentaa ennen kaikkea heidän asemansa parantamiseen.

Kristillisdemokratiaan kuuluu totuudellisuus. Tämän vuoksi on ensin tunnistettava, millaiset ihmiset ovat kaikista heikoimmassa asemassa. Arviointia tulee tehdä niin kotimaassa kuin kansainvälisesti. Asiantuntijoiden kuunteleminen on olennaista kaikista heikoimmassa asemassa olevien ihmisten tunnistamisessa.

Ihminen on nostettava pystyyn, mutta häntä ei pidä jäädä taluttamaan. Ihmisillä ja yhteisöillä on myös vastuu huolehtia lähimmäisenrakkauden toteutumisesta yhteiskunnassa. Ihminen on puutteellinen, mutta yhteiskunnan tulee asettaa myönteinen esimerkki lailla rakastamisesta. Yhteiskunnan on varmistettava, että kukaan ei putoa lähimmäisenrakkauden ulottumattomiin.

KD Nuoret esittää, että puolue:

- *Pitää esillä kaikista heikoimmassa asemassa olevien suojelemista niin kotimaassa kuin kansainvälisesti*
- *Kuuntelee asiantuntijoita tunnistaakseen tänä päivänä kaikista heikoimmassa asemassa olevat ihmiset*
- *Edistää saavutettavampia viranomaisten digitaalisia palveluita*
- *Kannattaa kehitysrahoituksen nostamista 0,7 prosenttiin BKT:sta pitkällä aikavälillä siten, että 0,2 prosenttia BKT:sta suunnataan vähiten kehittyneille maille*

KD NAISET: Nuorten naisten työuupumuksesta

Tutkimusten mukaan työuupumus tai kohonnut työuupumusriski koskee joka neljättä alle 36-vuotiaista ja etenkin nuorten naisten työuupumus on yleistynyt.

Työuupumuksen oireet ovat usein yhteyksissä työn henkiseen rasittavuuteen ja eläketurvakeskuksen teettämän tutkimuksen mukaan naisvaltaisilla aloilla kuten hoito- ja sosiaali-alalla koetaan enemmän henkistä kuormitusta kuin miesvaltaisilla aloilla. Työn henkisen kuormittavuuden myötä myös masennusoireet ovat naisilla yleisempiä kuin miehillä. (Lähde: Työnimuun! -hanke)

Nuorten naisten työuupuminen on laaja yhteiskunnallinen ongelma, joka aiheuttaa paitsi huolia ja käytännön hankaluuksia kodeissa ja työpaikoilla, myös vakavia kansantaloudellisia uhkia. Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelmassa todetaan työkyvystä huolehtimiseen ja työssä jaksamiseen liittyen:

”Hyvinvoinnin edistämisen ja työkyvyttömyyden sekä sairauksien ennaltaehkäisyyn merkitys korostuu, jotta ei menetetä vuosia työelämässä. Hallitus parantaa työhyvinvointia, vähentää työhön hakeutumisen esteitä ja poissaoloja työstä. Hallitus vahvistaa työterveyspalveluita, aikaista hoidon tarpeen tunnistamista ja hoitoon ohjaamista, jotta työelämästä ei pudota. Hallituksen tavoitteena on uupumuksesta ja työpahoinvoinnista johtuvien sairauspoissaolojen puolittaminen tulevien viiden vuoden aikana.”

Vuonna 2024 valtioneuvoston kanslian toimeksiannosta selvitettiin työuupumukseen liittyviä määritelmiä sekä diagnosoinnin, hoidon ja työpaikkojen käytäntöjä eri maissa.

Työterveyslaitoksen ja Tampereen yliopiston toteuttaman selvityksen myötä Suomeen esitettiin erilaisia työuupumuksen tunnistamiseen, määrittelyyn, ennaltaehkäisyyn ja hoitoon liittyviä suosituksia ja toimenpide-ehdotuksia. Yksi suositus oli selvittää, onko työuupumus mahdollista määritellä lääketieteellisestä näkökulmasta sairaudeksi ja minkälaisia vaikutuksia tällä olisi Suomen sosiaalivakuutusjärjestelmään ja sen rahoitukseen.

KD Naiset esittää, että KD ryhtyy entistä ponnekkaammin edistämään nuorten aikuisten jaksamista työelämässä. On tunnistettava, että työuupumus koskettaa erityisesti nuoria naisia. Tulee myös selvittää, olisiko työuupumus mahdollista määritellä sairaudeksi ja /tai ammattitaudiksi ja siten selkiyttää konkreettisesti uupumuksen alla kamppailevien nuorten aikuisten ahdinkoa.

FÖREDRAGNINGSLISTA FÖR DEN 36:e PARTIKONGRESSEN 23. – 24.8.2025

PARTISTYRELSENS BESLUTSFÖRSLAG TILL FÖREDRAGNINGSLISTA ENLIGT STADGARNAS

1 § ÖPPNING

Partiordförande Sari Essayah

2 § VAL AV PARTIKONGRESSENS PRESIDIUM

1. Väljs tre ordförande
2. Diskussion
3. Beslut

3 § VAL AV PARTIKONGRESSENS SEKRETERARE

1. Väljs tre mötessekreterare och fem sekreterare för anföranden
2. Diskussion
3. Beslut

4 § VAL AV PROTOKOLLJUSTERARE

1. Väljs två protokolljusterare
2. Diskussion
3. Beslut

5 § VAL AV RÖSTRÄKNARE

1. Väljes åtta rösträknare
2. Diskussion
3. Beslut

6 § KONSTATERANDE AV PARTIKONGRESSENS DELEGATER (9 §)

1. Partikongressens kanslipersonal har tillsammans med partiets kontorsassistent utfört konstatandet av partikongressens delegater.
2. Godkänns konstatandet av partikongressdelegaterna och den därpå baserade listan över partikongressdelegaterna samt konstateras antalet officiella delegater,
3. Diskussion
4. Beslut

7 § PARTIKONGRESSENS LAGLIGHET OCH BESLUTSFÖRHET

1. Stagdarnas 8 §: ”Partikongressen sammankallas en månad innan hemsidan eller per post eller e-post till varje röstberättigad partikongressdelegat samt dem som har yttranderätt.

Partikongressens föredragningslista samt förslag och anföranden som skall behandlas på partikongressen bifogas i mån av möjlighet till den kongresskallelse som sänds till de officiella kongressdelegaterna.” Paragraferna ur stadgarna ingår i **BILAGA 1**.

Kallelse till partikongressen har publicerats i KD-tidningen 16.6.2025.

2. Den 36. partikongressen konstateras vara lagligt sammankallad och beslutsför.
3. Diskussion
4. Beslut

8 § PARTIKONGRESSENS ARBETSORDNING

1. Den föredragningslista som utdelats till kongressdelegaterna godkänns som arbetsordning för partikongressen.
2. Diskussion
3. Beslut

9 § TILLSÄTTANDE AV UTSKOTT

1. För partikongressen tillsätts ett beredande procedurutskott och ett resolutionsutskott.
2. Diskussion
3. Beslut

10 § VAL AV PROCEDURUTSKOTT

1. Till procedurutskottet väljs partiets ordförande och viceordförande, partikongressens presidium samt partisekreteraren. Till utskottets ordförande väljs den som under 2§ valts till ordförande för partikongressen.
2. Diskussion
3. Beslut

11 § VAL AV RESOLUTIONSUTSKOTT

1. Till resolutionsutskott väljs fyra medlemmar. Utskottet väljer inom sig ordförande.
2. Diskussion
3. Beslut

12 § REGLER FÖR PARTIKONGRESSEN

1. Reglerna för partikongressen godkänns enligt **BILAGA 2**.
2. Diskussion
3. Beslut

13 § POLITISK ÖVERSIKT

Partiordförande Sari Essayah

14 § REDOGÖRELSE FÖR RIKSDAGSGRUPPENS VERKSAMHET SEDAN SENASTE PARTI KONGRESS

Riksdagsgruppens ordförande Peter Östman

Allmän diskussion baserad på översikten i 13 § och berättelsen i 14 § äger rum efter 15 § och 16 §.

15 § VAL AV PARTIORDFÖRANDE

1. Valnämndens förslag, vilka personer som har föreslagits av minst en partiförening och vilka personer som har lämnat sitt samtycke. Sari Essayah har redan anmält sin kandidatur som ordförande, presentation i **BILAGA 3**.
2. Diskussion, där även förslag på personer som ordförande kan göras.
3. Beslut

16 § VAL AV VICEORDFÖRANDE FÖR PARTIET

1. Valnämndens förslag, vilka personer som har föreslagits av minst en partiförening och vilka personer som har lämnat sitt samtycke. Följande personer har redan anmält sin kandidatur som viceordförande: Hanna-Lea Ahlskog, Pentti Ahopelto, Aila Asikainen, Sonja Falk, Susanna Kokkonen, Jukka-Pekka Kuokkanen, Annukka Ojala, Mika Poutala, Sirpa Pursiainen-Hautala och Ann-Niina Turunen. Presentation i **BILAGA 3**.
2. Diskussion, där även förslag på personer som ordförande kan göras.
3. Beslut

17 § REDOGÖRELSE FÖR PARTIETS VERKSAMHET SEDAN SENASTE PARTIKONGRESS

Partisekreterare Mikko Rekimies presenterar partistyrelsens förslag, **BILAGA 4**.

18 § PRINCIPIELLA VERKSAMHETSPLAN 2025-2027

Partisekreterare Mikko Rekimies presenterar partistyrelsens förslag, **BILAGA 5**.

19 § VAL AV PARTIFULLMÄKTIGE FÖR FÖLJANDE TVÅÅRSPERIOD

1. Valkommittén presenterar 60 medlemmar och 60 ersättare till partifullmäktige på förslag av krets- och särorganisationerna.
2. Diskussion
3. Beslut

20 § VAL AV ORDFÖRANDE FÖR PARTIFULLMÄKTIGE FÖR FÖLJANDE TVÅÅRSPERIOD

1. Valnämndens förslag, vilka personer som har föreslagits av minst en partiförening och vilka personer som har lämnat sitt samtycke. Presentation av de redan kända ordförandekandidaterna Sami Kilpeläinen, Ari Koski ja Jukka Palokangas **BILAGA 3**.
2. Diskussion, där även förslag på personer som ordförande kan göras.
3. Beslut

21 § MOTIONER OCH FÖRSLAG INLÄMNADE AV MEDLEMSFÖRENINGARNA

Motioner och förslag vilka inlämnats inom utsatt tid av medlemsföreningarna behandlas i enlighet med partiets stadgar 10 § (vilka skickats skriftligen till partistyrelsen senast två månader före partikongressen), **BILAGA 6**.

1. Partistyrelsen föreslår godkännande av motionerna 2, 3, 7, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 21, 23, 25, 26, 28, 29, 30, 32, 33, 35, 36, 45, 48, 50, 51, 52, 53, 54, 55 och 56.
Partistyrelsen föreslår godkännande av motionerna 4, 5, 6, 8, 9, 10, 20, 31, 37 och 44 i modifierad form.

Partistyrelsen föreslår godkännande av motionerna 17, 24, 39 och 41 med uppmärksamhet.

Partistyrelsen föreslår förkastande av motionerna 1, 18, 19, 22, 27, 34, 38, 40, 42, 43, 46, 47 och 49.

2. Diskussion
3. Beslut

22 § BESLUT OM RESOLUTIONER FRÅN PARTIKONGRESSEN

1. Resolutionsutskottet presenterar resolutionerna för godkännande.
2. Diskussion
3. Beslut

23 § PARTIKONGRESSEN AVSLUTAS

UTDRAG UR PARTIETS STADGAR

8. § Partikongressen

Ordinarie partikongress hålls vartannat år mellan maj och augusti. Partistyrelsen besluter om tid och plats. Extra partikongress hålls ifall partistyrelsen så besluter eller om minst 20 partimedlemmar skriftligen kräver att partikongressen sammankallas för att behandla någon särskild fråga.

Partikongressen sammankallas en månad innan kongressen via medlemstidningen eller genom annons på hemsidan eller per post eller e-post till varje röstberättigad partikongressdelegat samt dem som har yttranderätt. Genom särskilt beslut av partistyrelsen kan man delta i ordinarie partikongress eller extra partikongress även med hjälp av telekommunikationsförbindelse eller andra tekniska medel. Partistyrelsen kan genom särskilt beslut besluta att en ordinarie partikongress eller en extra partikongress ordnas utan mötesplats på sådant sätt att deltagande i partikongressen kan vara möjligt med hjälp av datauppkoppling eller andra tekniska medel.

Partikongressens föredragningslista samt förslag och anföranden som skall behandlas på partikongressen bifogas i mån av möjlighet till den kongresskallelse som sänds till de officiella kongressdelegaterna.

9. § Delegater till partikongressen

Medlemsföreningarna har rätt att skicka röstberättigade kongressdelegater ifall föreningen, för föregående kalenderår, betalat den medlemsavgift som partifullmäktige fastställt. Delegaterna utses enligt följande kriterier:

1. Partiets lokalavdelningar, vilka har minst tre (3) betalande medlemmar har rätt att skicka en (1) delegat. Lokalavdelningar med minst tio (10) betalande medlemmar har rätt att skicka två (2) delegater. Därefter ytterligare en (1) delegat per var 20:e betalande medlem, dock högst 20 delegater.

2. Kretsorganisationer: 3 delegater

3. Nationell särorganisation: 25 delegater

Ersättare, som representerar alla ovan nämnda ordinarie delegater, kan väljas enligt samma antal som partikongressdelegaterna. Ersättarna träder till som partikongressdelegater i den ordning de väljs.

Partikongressdelegaterna och ersättarna bör vara medlemmar i partiets grundavdelningar. Partikongressdelegater och ersättare som representerar en grundavdelning bör vara medlemmar i den grundavdelning de representerar. Partikongressdelegater och ersättare som representerar en kretsorganisation bör vara medlemmar i en grundavdelning inom kretsorganisationens område eller personmedlemmar i kretsorganisationen. Delegater och ersättare från en nationell specialorganisation bör vara medlemmar i ifrågavarande organisationen. En delegat som utövar rösträtt på ett möte får inte ha underlåtit att betala medlemsavgiften till grundavdelningen under en period som överstiger ett år före partikongressens början. En person får använda sig av bara en röst på en partikongress.

4. Dessutom har övriga medlemmar i partifullmäktige och partistyrelsen, föredragande tjänstemän, riksdagsledamöter i partiets parlamentariska grupp och partiets europaparlamentariker ytt-

rande- och förslagsrätt på partikongressen, men inte rösträtt. Förslagsrätt kräver medlemskap i partiets grundavdelning.

12. § ÖVRIGA REGLER FÖR PARTIKONGRESSEN

Beslut på partikongressen fattas som majoritetsbeslut, ifall inte annat framkommer i dessa regler. Ifall rösterna utfaller jämt i omröstningar avgör ordförandens röst. Personval avgörs genom lottning ifall röstetalen utfaller jämnt.

REGLER FÖR KRISTDEMOKRATERNA I FINLANDS 36:e LAGSTADGADE PARTIKONGRESS

1. Rösträtt äger endast kongressdelegater vilka utsetts av någon av Kristdemokraterna i Finlands lokalavdelningar.
2. Enligt partiets stadgar omfattar yttrande- och förslagsrätten, utöver de ordinarie kongressdelegaterna, även medlemmar i partistyrelsen och partifullmäktige, föredragande tjänstemän, riksdagsledamöter i partiets parlamentariska grupp och ledamöter i Europaparlamentet. Förslagsrätten kräver medlemskap i partiets grundavdelning.
3. Man ber skriftligen om ordet på tryckta sedlar som fås av den mötessekreterare som fördelar ordet och som sedan lämnas till någon annan av mötets sekreterare. På sedlarna skriver man förutom sitt namn och KD-föreningen numret på den paragraf som ska behandlas. Mötesordföranden fördelar ordet i den ordning de begärts. Längden på anförandena är högst 1 minut vid personval och högst 3 minuter i andra ärenden.

Beträffande motioner från medlemsföreningarna skall enligt paragraf 21 även numret på den motion som begäran om anförandet gäller anges på sedeln.

4. Endast ett anförande får användas per sakfråga. Ett anförande per motion förutom när det gäller paragraf 21.
5. Tiden för anförandena kan förkortas från nämnda exempel på mötesordförandens förslag ifall mötet så godkänner. En röstberättigad kongressdelegat kan också föreslå nämnda begränsningar gällande mötesordningen genom att anhålla om ordet.
6. Anförandena hålls i kongressalens talarstol.
7. Ifall någon under diskussionens gång föreslår bordläggning av ett ärende och förslaget om bordläggning understöds, bör man i den fortsatta diskussionen endast diskutera bordläggningsförslaget. Ifall bordläggningsförslaget efter detta inte vinner majoritet i en omröstning fortsätter behandlingen av ärendet.
8. I anförandena bör man strikt hålla sig till det ämne som är under behandling.
9. Beslutsförslag och avvikande åsikt bör inlämnas skriftligt till mötessekreteraren.
10. Röstning genomförs genom att visa upp JAA- eller EI - kort och omröstningar genom att använda för ändamålet förhandstryckta blanketter.
11. Mötesordföranden kan, efter eget omdöme, bestämma om provomröstning i ärenden som kräver endast enkel majoritet. Mötesordföranden bedömer vilket förslag som vinner omröstningen. Ifall en enda röstberättigad kongressdelegat är av annan åsikt än ordförandens tolkning utförs rösträkning i normal ordning.
12. Ifall rösterna utfaller jämnt avgör ordförandens röst, förutom vid val då lotten avgör, eller när det gäller ändringar av partiets stadgar där det krävs 2/3 delars majoritet.
13. I viceordförandevalet bör man skriva högst tre namn bland de kandidater som under diskussionen vunnit understöd. Annars förkastas valsedeln.

PUOLUEKOKOUSOHJELMA PORI 2025

Porin lukiolla (Tasavallankatu 4, Pori) ilmoittautuminen, itse kokous sekä lauantain avajaisjuhla ja iltatilaisuus. Lauantain ja sunnuntain lounaat sekä lauantain iltapäiväkahvit ja illallinen ovat viereisessä Cygnaeuksen ruokapalvelukeskuksessa (Tasavallankatu 1, Pori).

LAUANTAI 23.8.

- 9.30 alkaen** Puoluekokousedustajien ja muiden vieraiden ilmoittautuminen kokouspaikalla
10.00-11.00 Toritapahtuma Porin kauppatorilla (mukana mm. kansanedustajia)
11.00-13.00 Lounas etukäteen ilmoittautuneille Cygnaeuksen ruokapalvelukeskuksessa
12.00 Avajaisjuhla
13.00 Kokous alkaa:
- Puoluekokouksen avaus ja järjestäytyminen
  - Poliittinen tilannekatsaus, puolueen puheenjohtaja Sari Essayah
  - Katsaus eduskuntaryhmän toimintaan, eduskuntaryhmän puheenjohtaja Peter Östman
  - Puolueen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajien vaalit (ääntenlaskujen aikana iltapäiväkahvit etukäteen ilmoittautuneille Cygnaeuksen ruokapalvelukeskuksessa, koulutusta viestinnästä sekä vierailijoiden puheenvuoroja)
  - Yleiskeskustelu puolueen politiikasta katsauksien perusteella alkaa

n. 18.00 Puoluekokous keskeytetään

Illatilaisuus:

18 – n. 18.45 kokoussalissa heti, kun kokous on keskeytetty

Illallinen:

19.30 alkaen etukäteen ilmoittautuneille Cygnaeuksen ruokapalvelukeskuksessa

SUNNUNTAI 24.8.

- 9.00** Aamuhartaus
9.30 Puoluekokous jatkuu:
- Erityisjärjestöjen puheenvuorot (KD Naiset, KD Nuoret, KD Svenska)
  - Yleiskeskustelu puolueen politiikasta lauantain katsauksien perusteella jatkuu
  - Toimintakertomuksen 2023 – 2025 ja toimintasuunnitelman 2025 – 2027 käsittelyt
  - Puoluevaltuuston ja sen puheenjohtajan valinta
  - Puolueen jäsenyhdistyksiltä tulleiden aloitteiden käsittely
  - Puoluekokouksen julkilausumat
- 11.30-13.30** Lounas kokouksen aikana
- n. 16.00** Puoluekokous päättyy

PARTIKONGRESSPROGRAM BJÖRNEBORG 2025

I Björneborgs gymnasium (Tasavallankatu 4, Björneborg) anmälan, det egentliga mötet samt lördagens öppningsfest och kvällstillfälle. Lördags- och söndagslunchen samt kaffe och middag på lördag eftermiddag serveras i det intilliggande matservicecentret Cygnaeus (Tasavallankatu 1, Björneborg).

LÖRDAG 23.8.

- 9.30-** Anmälan på mötesplatsen för partikongressdelegater och andra gäster
10.00-11.00 Torgevenemanng på Björneborgs handelstorg (med bl.a, riksdagsledamöterna)
11.00-13.00 Lunch för förhandsanmälda i Cygnaeus matservicecenter
12.00 Öppningsfest
13.00 Mötet börjar:
- Partikongressen öppnas och konstitueras
  - Politisk översikt, partiordförande Sari Essayah
  - Översikt över riksdagsgruppens verksamhet, ordförande Peter Östman
  - Val av partiets ordförande och vice ordförande
(under rösträkningen eftermiddagskaffe i Cygnaeus matservicecenter för de som anmält sig i förväg; utbildning i kommunikation och anföranden av gäster)
  - Allmän diskussion om partiets politik på basen av översikterna

ca 18.00 Partikongressen ajourneras

Kvällstillfälle:

18 – ca 18.45 i mötessalen genast efter att mötet ajournerats

Middag:

19.30 i Cygnaeus matservicecenter för på förhand anmälda

SÖNDAG 24.8.

- 9.00** Morgonandakt
9.30 Partikongressen fortsätter:
- Anföranden av särorganisationerna (KD Kvinnor, KD Unga, KD Svenska)
  - Allmänna diskussionen om partiets politik fortsätter utgående från lördagens översikter
  - Verksamhetsberättelsen 2023 – 2025 och verksamhetsplanen 2025 – 2027 behandlas
  - Val av partifullmäktige och partifullmäktiges ordförande
  - Behandling av motioner från partiets medlemsföreningar
  - Partikongressens resolutioner
- 11.30-13.30** Lunch under mötets gång
- ca 16.00** Partikongressen avslutas

www.kd.fi/puoluekokous